

34
70

FLACARA

ANUL XIX
NR. 794
2 AUGUST 1970

reportaj de sapte zile

eficiența gândirii

Dintr-un ținut de dealuri do-moale, cu oameni socotiți la fel, dintr-un ținut care s-a afirmat mai cu seamă prin preocupările culturale ale locuitorilor săi și prin edificiile sale de cultură, prin monumentele sale de artă — într-un cuvânt, din județul Iași — a sosit o veste vădit remarcabilă.

Colectivele de muncă din întreprinderile industriale de acolo au îndeplinit, până la 1 august, planul cincinal 1966-1970 la producția globală industrială. Deci cu 5 luni mai devreme decât termenul calendaristic.

Firește, faptul, cu proporții de eveniment, are implicații pe aceeași măsură:

În primul rând de ordin strict economic. Înseamnă că cele 8 întreprinderi aparținând industriei republicane, cărora li se alătură și o întreprindere aparținând economiei locale, vor putea — potrivit angajamentelor colectivelor lor, angajamente care, după un asemenea succes, nu pot fi decât realiste — vor putea, spun, să realizeze, peste prevederile cincinalului depășit de ele, 24 000 tone țevi sudate, 6 000 tone fibre poliesterice, 4 milioane mp țesături tip bumbac, peste 11 milioane tricotate, 24 000 tone ulei comestibil, precum și alte produse, care, convertite în bani, vor însuma o valoare totală — reprezentând producția suplimentară a celor 9 întreprinderi — de peste 3 miliarde lei.

Faptul mai are însă și o alt fel

de implicație. Ne obligă la o reconsiderare: a lașilor și a locuitorilor săi.

Știam că lașul a făcut și face pași mari spre industrializare, că se poate chiar vorbi de o tradiție — firește, relativ nouă — în această privință. Dar de aici și până a ocupa un loc de frunte pe țară, în competiția dintre județe, pentru cel mai nervos — vă rog să citiți eficient — ritm de muncă, este un pas substanțial, un salt, dacă vreți. Este — sper — un început al unei noi tradiții: aceea de a fi campion și în munca productivă.

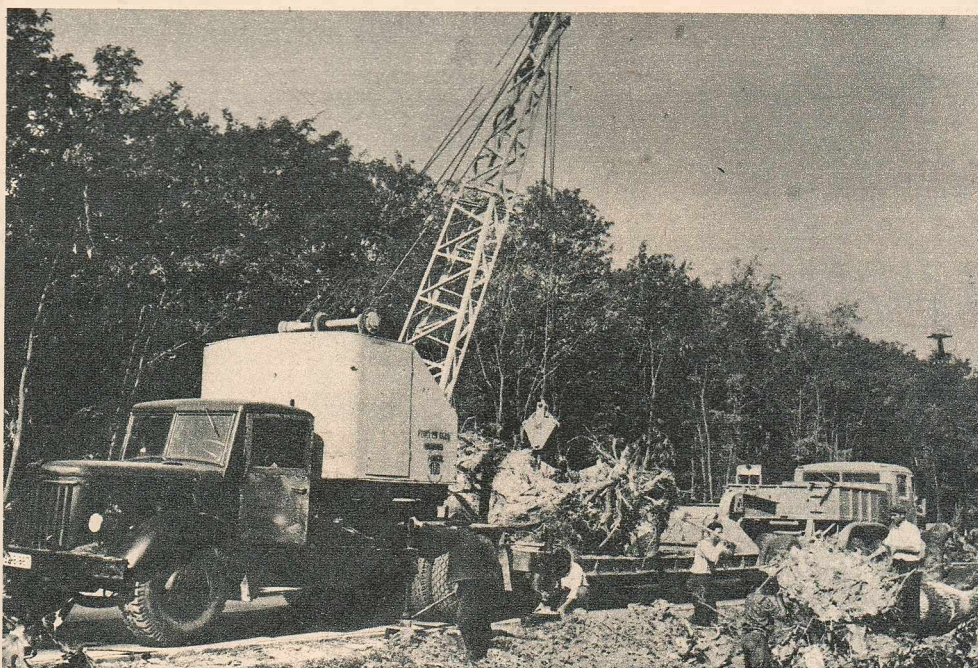
Și apoi oamenii! Înseamnă că nu mai sînt meditativii peripateticieni de altădată. Nu mai sînt doar savanți de bibliotecă. Ci niște moderni care cred nu numai în studiu, cugetare și scris, ci și în eficiența gândirii aplicate la scară industrială.

Cu alte cuvinte, locul și oamenii capătă alte dimensiuni, alt prestigiu.

Iar eu, dacă aș fi fost mai atent la procesul devenirii lor, n-aș mai fi fost întrucivta surprins, acum cînd am auzit de succesul — «la nivel național» — ce l-au re-purtat.

Nimeni nu mă silește și ar putea părea ceva împotriva dragostei pentru micul «eu» personal, dar, de data aceasta, îmi este plăcut să spun un «mea maxima culpa». Și n-am să mai dau de loc crezare vorbelor celor care spun despre moldovenii c-ar fi un neam de domoli și visători.

Nelu IONESCU

Se croiește drum viitoarei autostrăzi.

prima autostradă românească

Cînd vom circula pe prima autostradă, în 1974 sau 1972? Ritmul intens al desfășurării lucrărilor, realizarea sarcinilor de plan pe 1970 la finele lui iulie, organizarea judicioasă a muncii, ne întăresc convingerea că șantierele Departamentului transporturilor auto, navale și aeriene vor termina construcția primei autostrăzi a țării, București-Pitești, cu doi ani mai devreme față de pre-

vederile inițiale. Angajamentul acestor șantiere devine poate și mai concludent, dacă amintim că numai la sfîrșitul anului în graficele lor se va consemna executarea în plus a 20 de kilometri, 550 000 metri cubi de terasamente, precum și a patru pasaje denivelate. Este de remarcat că la construcția autostrăzii se folosesc utilaje și instalații de mare randament, furnizate într-o mare măsură de uzinele noastre de specialitate. Principalele soluții constructive adoptate sînt îmbrăcămînțile asfaltice pe fundații de balast stabilizat cu ciment, utilizarea la poduri a prefabricatelor de beton de mare rezistență și mecanizarea în propor-

ție de 100 la sută a amenajărilor terasamentelor.

Cu toate că ne mai despar perioadă pînă la mult așteptată inaugurare, cunoscută între «cum va arăta?» este destul de frecventă. Autostrada va avea o lungime de circa 100 kilometri, o lățime de 26 metri, și va fi văzută cu două căi de circulație unidirecționale, avînd fiecare două benzi de circulație. Pe staționarea autovehiculelor vor executa în plus două benzi marginale cu o lățime de 3,50 metri fiecare. Proiectul mai prevădă, stații automate pe alimentarea cu carburanți și birifanți, puncte de depanare și posturi telefonice.

Sîmbătă 15 august, după-amiază, la Casa ziariștilor din Capitală a avut loc sărbătorirea Zilei presei române. A vorbit tovarășul Nestor Ignat, președintele Uniunii Ziariștilor, care a insistat asupra rolului militant al presei în opera de desăvîrșire a construcției socialismului în țara noastră. Cei prezenți au adoptat apoi textul unei telegrame adresate COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU.

Aspect de la vizionarea expoziției de grafică militantă românească organizată de Uniunea ziariștilor în colaborare cu Uniunea artiștilor plastici cu prilejul Zilei presei române.

brașov: bilanț bogat

Marile unități economice ale județului Brașov și-au întocmit și ele bilanțul pe primele șapte luni ale anului. Un bilanț și un raport alcătuite din succese sărbătorești. Pînă în prezent, de pildă, 22 de întreprinderi și-au realizat integral planul cincinal avînd posibilitatea ca pînă la sfîrșitul anului să obțină o producție suplimentară în valoare de peste 3 miliarde lei. Productivitatea muncii prevăzută a se înregistra în decurs de 5 ani a fost realizată numai în 4 ani. Livrările la export au fost onorate deja la 30 iunie urmînd a se obține în continuare mari suplimentări. Pe primele șapte luni sînt raportate următoarele cifre: producția globală — 314 milioane lei peste plan, producția-marfă — 360 milioane lei peste plan, producția marfă vîndută și încasată — 252 milioane lei peste plan; de menționat că 79% din sporul producției globale s-a obținut pe seama creșterii productivității muncii. De asemenea, la principalele sortimente situația este următoarea: s-au obținut peste plan 437 tone oțel, 2 817 tone îngrășăminte cu azot, 525 tone celuloză și hîrtie, 3 700 kW motoare electrice, 57 autocamioane, 36 000 bucăți rul-

menți, 2 800 tone ciment, 4 846 mc prefabricate din beton armat etc. Numai prin autoutilitare pe primele 6 luni s-au realizat 555 de mașini și instalații cu o valoare de peste 38 milioane lei. În acest an uzinele «Steagul roșu» și «Tractorul» vor construi, de pildă, prin autoutilitare, mașini și unelte în valoare de 50 milioane lei. Preocupate de reducerea importurilor, marile unități industriale din județul Brașov au obținut pe primul semestru un plus valoric de 6,4 milioane lei. O vară rodnică și un bilanț bogat în rezultate pentru oamenii muncii din județul Brașov.

I. NAPI

cel mai mare proiect arhitectural craiovean

Printre măsurile întreprinse în scopul dezvoltării multilaterale a municipiului Craiova, care în actualul deceniu tinde să depășească 250 000 locuitori, se înscrie și proiectul arhitectural cartierul «Craiovița nouă» — realizat de către tinăra arhitectă-proiectantă Georgeta Voia de la D.S.A.P.C.-Craiova.

Marele proiect arhitectural din

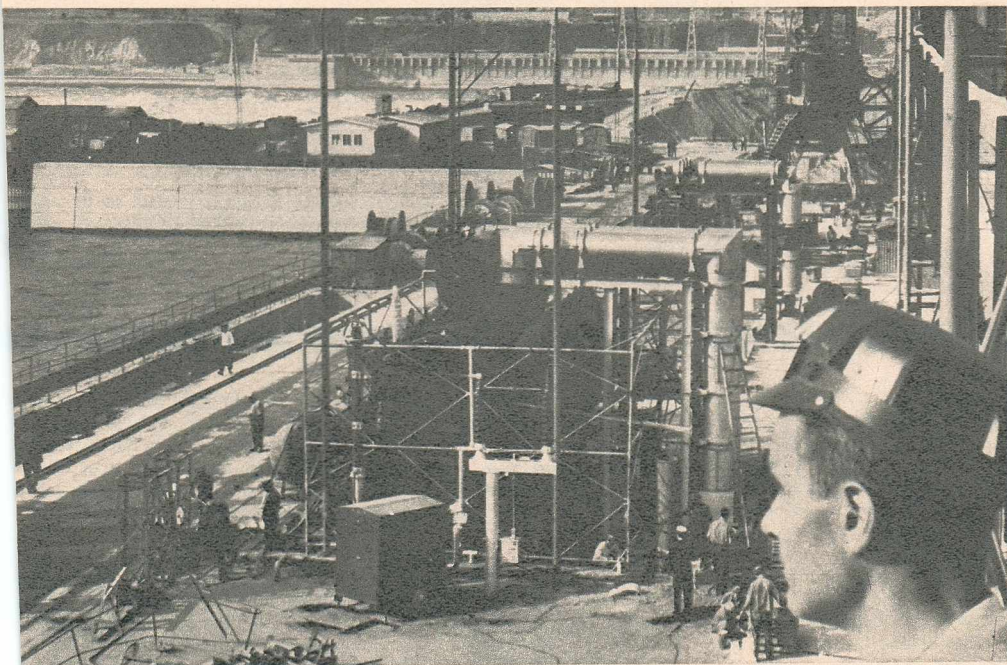
noua istorie urbanistică a Craiovei, proiect încununat zile acestea cu Premiul Uniunii Tîcșilor din Republica Socialistă Romînia, cuprinde în configurația finală 25 000 de apartamente, nenumărate edificii și dotări cial-edilitare, de deservire turale, pentru aproape 80 000 locuitori — o viziune urbanistică complexă, gîndită și concepută în spiritul exigențelor civile epocii noastre.

Noul ansamblu arhitectural întinde pe o suprafață de 1 kilometru pătrat și este situat în partea de vest a municipiului Craiova, în vecinătatea cu zona industrială, răspunzînd astfel deziderat modern al relației industrie-zonă de locuit.

Organizarea întregului ansamblu cuprinde, în mare, o zonă centrală de cartier, zona de locuit și zona de locuit alcătuită din trei unități urbanistice complexe — microraiioanele I, II și III — care sînt concepute cu legături între ele și cu zona centrală de cartier. Debutul în șantier al acestui mare proiect arhitectonic de, după aprobările date, mărește de 3 618 apartamente care 25 la sută vor fi realizate în blocuri înalte, iar celelalte soluții panourilor mari, ter și patru etaje.

Carol

TRĂIASCĂ 23 AUGUST!

lumini la porțile de fier

La 14 august, primul dintre șase hidroagregate care vor fi în componența centralei electrice românești de la Porțile de Fier a fost legat în paralel cu rețeaua de transformare, propulsiu de lumină și putere pe conductivitatea argintii ai sistemului energetic național...

Așadar, la Porțile de Fier, o mare sărbătoare a lumii, înclinând, de acum înainte, o nouă misiune pentru progresul social.

Un «cataclism» proiectat de oameni, pînă în cele mai mici detalii, a fost declanșat aici, aproape șase ani în urmă, de două țări, de construcții române și iugoslavi, avînd în scop construcția a două hidroagregate, unite printr-un mare sistem, fiecare dotată cu cîte șase generatoare capabili să asigure un potențial instalat de 117 MW și o producție anuală de miliarde kWh. Notăm că primul agregat este un agregat echipat cu o turbină de tip Francis, al cărei potențial instalat este de 178 MW. Hidroagregatul pare el însuși o minune. În această privință un exemplu de ordin tehnic este rotorul subansamblu cu diametrul de 14 m reunite în componența sa 12 000 piese.

*
Șase agregate — unul pe care îl construiesc românii, altele pe țărîmul iugoslav — au fost de acum legate

de stațiile de transformare. Marea epopee dă semne de împlinire. Vestea pare că ne surprinde. Normal ar fi trebuit să aflăm după 45 de zile, dar constructorii și montorii de pe marele șantier românesc au ținut să cinstească împlinirea unui an de la desfășurarea lucrărilor celui de-al X-lea Congres al partidului și cea de-a 26-a aniversare a eliberării patriei, scîpărînd mult mai devreme amnarul primului hidrogenerator și angajîndu-se ca pînă la sfîrșitul anului un alt agregat similar să furnizeze energie electrică, iar un al treilea să-și înceapă probele. Cu alte cuvinte — la Porțile de Fier — sarcinile actualului cincinal au fost de pe acum realizate, urmînd ca pînă la sfîrșitul anului să se consumeze depășiri, sub raport valoric, de 424 milioane lei.

Acum, cînd Dunărea își aruncă o parte din apele vijelioase peste paletele întîiului hidroagregat, să răsfoim însemnările adunate în decursul anilor de marele șantier. Parcă am derula un film de cinematecă. Un film adevărat, cu eroi tari ca stîncă muntelui, cu conflicte de amploare și intensitatea înclătării dintre om și natură, cu epiloguri ca cel de astăzi, consfințind la tot pasul biruința constructorilor.

Revedem — într-o primă secvență — proiectul, rodul muncii comune a specialiștilor români și iugoslavi, vizînd utilizarea eficientă a imensului potențial hidroenergetic al Dunării. Putem urmări apoi, pe ecranul cinematograf al șantierului, oamenii pozînd aici de la școala aspră a

Bicazului, absolvenții ai Argeșului ori tineri cu proaspete certificate de calificare, și să admirăm tehnica de prim rang folosită împotriva Dunării. Apoi cîteva scurte și semnificative momente.

Început de august 1969: poarta plană, grea de 1050 tone, se ridică lăsînd să alunece prin ecluză primul vas. De atunci pînă la începutul lui august 1970 peste 23 000 nave au străbătut «bulevardul» de beton și apă.

8 august 1969 — încheierea primei etape de zăgăzuire și strămutarea Dunării într-o nouă albie.

6 septembrie 1969 — închiderea incintei rezervate barajului deversor.

12 octombrie 1969 — prima pușcătură sub albia Dunării pentru fixarea temeliei barajului.

15 decembrie 1969 — turnarea primelor cupe de beton în corpul barajului.

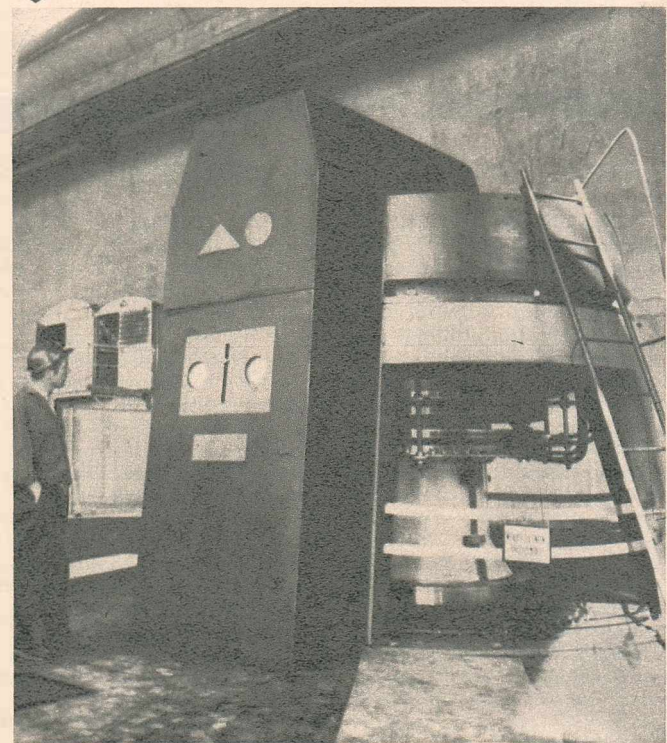
14 august 1970. Situația statistică indică: pe marele șantier de la Porțile de Fier s-au excavat 11,5 milioane mc de pămînt și stîncă, s-au turnat 2,3 milioane mc beton, s-au montat 32 000 tone de agregate.

Acum să părăsim aceste cifre și secvențe retrospective. În preajma celei de-a 26-a aniversări a eliberării, la Porțile de Fier ne copleșește un singur eveniment — luminile țîșnind din albia îmbîlînzită a Dunării, luminile alergînd ca fulgerele pe cerul brăzdat de portativele de oțel ale sistemului energetic național.

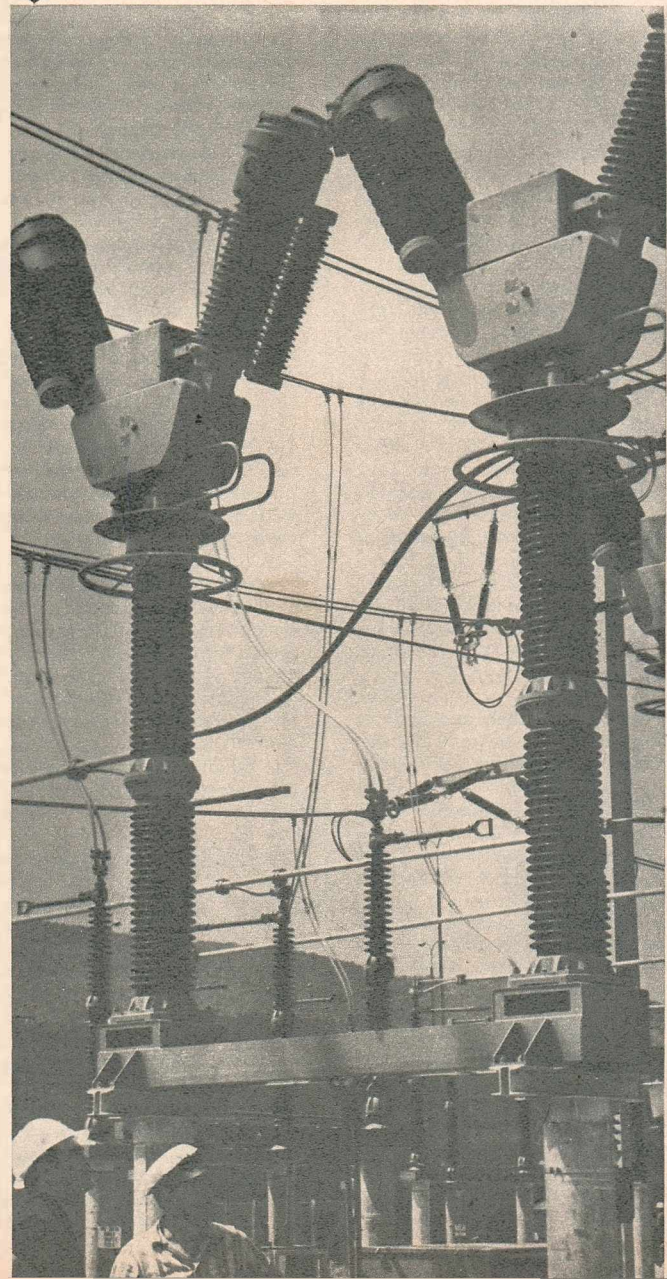
Nicolae DĂSCĂLESCU

La edificarea mării hidrocentrale a pus umărul, într-un fel sau altul, întreaga țară. Un exemplu: uriașul transformator din fotografia alăturată a fost expediat pe adresa Porților de Fier de constructorii de mașini craioveni de la «Electroputere».

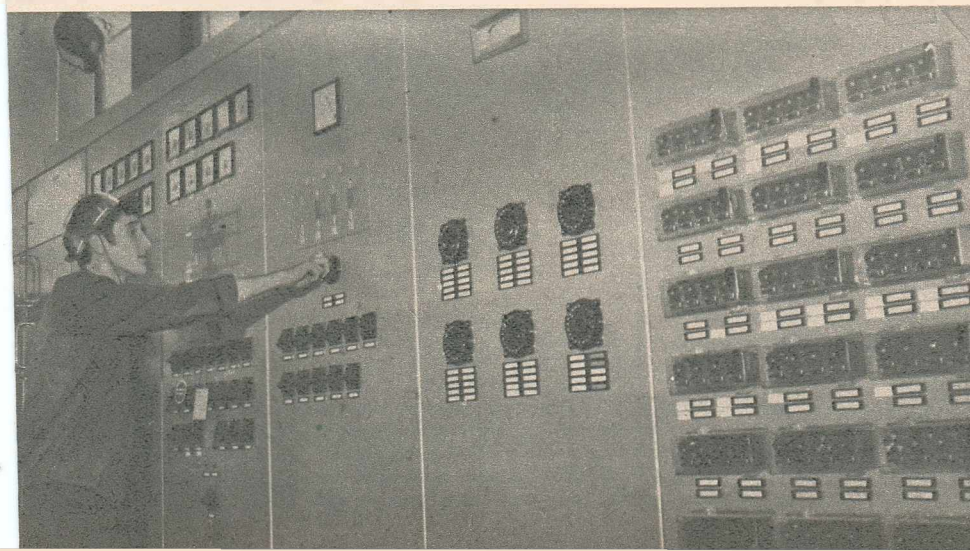
Capul de ax al turbinei nr. 1 — o turbină de un tip de mare reputație în întreaga lume. Hidrocentralea este echipată cu ce a dat mai bun gîndirea tehnică contemporană.

La o economie de timp de 45 de zile sînt binemeritate un răgaz de cîteva minute, o țigară, o privire fericită și un zîmbet.

Salonul de comandă pentru conectarea la sistemul energetic național a încă 178 MW.

reportaj de sapte zile

COPERTA NOASTRĂ

În vizită la șantierul Teatrului Național.

Fotografie de Elena GHERA

Prezentarea artistică:
V. OLAC

FLACARA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 47112. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

succese de prestigiu

Oamenii muncii de pe întreg cuprinsul țării întâmpină ziua de 23 August cu succese de seamă în munca lor neobosită pentru îndeplinirea sarcinilor planului anual și a prevederilor cincinalului, pregătind o nouă și puternică bază economică pentru materializarea Directivelor celui de-al X-lea Congres al partidului, privind dezvoltarea patriei noastre socialiste în perioada următorilor cinci ani. În același timp, întregul popor muncitor cinstește marea sărbătoare a eliberării printr-o vie și rodnică activitate, izvorită din înalta conștiință a îndeplinirii și depășirii propriilor angajamente, înscriind noi fapte de prestigiu în cronica marii întreceri socialiste inițiate de partid.

● Până la 15 august, întreprinderile industriale din județele Botoșani, Covasna, Cluj, Harghita, Iași și Satu Mare au realizat prevederile cincinalului privind producția globală. Potrivit calculului estimativ, producția globală ce se va obține în aceste județe până la sfârșitul anului, peste prevederile cincinalului, se va ridica la peste 11,3 miliarde lei. De asemenea, peste 250 de întreprinderi din celelalte județe au raportat îndeplinirea prevederilor planului cincinal. Unitățile cooperatiste și societățile care și-au realizat sarcinile cincinalului încă de la 15 iulie, vor furniza suplimentar o producție marfă de 4,2 miliarde lei.

● Încă din primele zile ale lunii august, cantitatea de beton turnată de constructorii de la Porțile de Fier în corpul barajului devorator depășise 200 000 mc, adică trei cincimi din cantitatea pe care o va înghiți acest munte artificial, înalt de 80 m, în spatele căruia se va forma un lac de acumulare lung de 120 km.

● O cantitate similară de beton a fost turnată și în corpul barajului apartinând Complexului de la Paltinu, localitate situată pe Valea Doftanei, depășindu-se prevederile cu peste 6 200 mc. Ca atare, acumularea celor 55 milioane mc de apă, necesari pentru îmbunătățirea alimentării orașelor Cimpina și Ploiești și pentru irigarea a peste 6 000 ha, va putea să înceapă încă din primele luni ale viitorului cincinal.

● Minerii din cadrul exploatărilor carbonifere ale județului Gorj au extras cea de-a 4 000 000-a tonă de lignit, această producție fiind superioară prevederilor cu 104 000 tone. Este de asemenea demn de notat că producția de lignit extrasă anul acesta, în decursul a șapte luni, depășește cu 24 la sută producția din întreg anul 1968.

● Datorită îmbunătățirii tehnologiilor de prelucrare a țigului în instalațiile primare și de

cracare catalitică, cât și modernizării și automatizării unor cicluri de fabricație, colectivele rafinăriilor din cadrul Centralei industriale de prelucrare a țigului de la Ploiești au economisit, de la începutul anului și până acum, peste 20 000 tone chimicale și alte materii prime.

● Fabrica de mobilă «23 August» din Tîrgu Mureș cinstește sărbătoarea eliberării nu numai prin numele încrustat pe frontispiciu, ci și prin faptele, demne de elogi, ale colectivului său. Astfel, cu toate că a avut mult de suferit de pe urma inundațiilor din luna mai, întreprinderea a realizat, de la începutul anului și până la jumătatea lunii august, 130 de garnituri de mobilă peste prevederi.

● Zilele trecute, în orașul de la poalele Tîmpei și-a făcut apariția cel mai puternic tractor românesc, S-1500, marcând începutul fabricației de serie a acestui produs. S-1500, cel de-al 30-lea tip de tractor produs la Brașov, este o variantă îmbunătățită a tractorului greu, pe șenile, S-1300, solicitat în primul rînd pe șantierele de construcții.

● Și constructorii de autocamioane se preocupă de diversificarea producției. Astfel, după acțiunile întreprinse cu succes în ultima vreme, cunoscuta uzină brașoveană produce acum în serie 7 tipuri de autocamioane în 200 de variante.

● După cum rezultă dintr-un recent bilanș, de la inaugurarea sa și până astăzi Uzina din Pitești a produs 25 000 autoturisme «Dacia 1100» și «Dacia 1300». De fapt, bilanșul acesta s-a făcut de mult cunoscut prin însăși ponderea pe care autoturismul «Dacia» o deține acum în volumul circulației.

● Sporindu-și și mai mult eforturile în ultimele săptămîni, cînd materialele de construcție au devenit extrem de solicitate în multe zone ale țării, Fabrica de ciment din Bicăz, a cărei principală contribuție s-a întrușipat în hidrocentralele de pe Bistrița, a înscris în registrul de evidență a producției pe care a realizat-o de-a lungul anilor de existență cifra de 15 milioane tone de ciment.

● De la începutul acestui an și până în prezent, în industria chimică au intrat în funcțiune 20 din cele 70 de obiective planificate a fi construite în 1970. Și în viitorul cincinal, industria chimică va continua să se dezvolte în ritm rapid, producția sa urmînd să crească cu 90 la sută față de nivelul atins în actualul cincinal.

● Sectorul transporturilor comerciale al flotei noastre maritime, care dispune de un deplasament total de 350 000 tdw, a îndeplinit sarcinile cincinalului. A fost transportat un volum de

mărfuri de circa patru ori mai mare decît în perioada celor cinci ani anteriori. Pînă acum, acest important sector a transportat peste prevederi mărfuri în valoare de aproximativ 33 milioane lei valută.

● La Cluj a fost pusă în funcțiune, cu două luni înainte de termen, o instalație de preparare a bentonitei. Echipată cu linii tehnologice care funcționează automatizat, instalația furnizează anual 43 000 tone bentonită înobilată.

● Concomitent cu succesele repurtate pe frontul actualului cincinal, oamenii muncii din județul Harghita conturează perspectivele viitoarei etape de dezvoltare economică. Recent, s-au încheiat adunările salariabililor din întreprinderi și unități economice, în cadrul cărora s-a stabilit ca producția industrială din perioada 1971-1975 să crească cu 450 milioane, în comparație cu cea actuală. Față de anul 1965, în 1971 industria județului Harghita își va tripla producția.

● Toate cele 10 fabrici ale tînrului Combinat petrochimic de la Ploiești și-au atins parametrii proiectați. Unele dintre ele au ajuns la capacitatea prevăzută cu 6 luni mai devreme. Consecința? Combinatul a realizat peste planul la zi produse petrochimice a căror valoare înregistrează 23 milioane lei.

case noi cu ajutor de la stat

După aproape trei luni de la inundații, sîntem martori și participanți la o vastă operă de reconstrucție. Inima și sufletul operei titanice de reconstrucție este partidul. El a însuflețit și a dat perspectiva clară și imediată a reconstrucției. Această perspectivă a fost conturată în Hotărîrea C.C. al P.C.R., a Consiliului de Miniștri și a Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste care stabilește în mare și în amănunt atît concepția de refacere cît și ajutorul masiv, energetic și multilateral pe care statul îl acordă, sub diverse forme, populației sinistrate.

Astfel, numai în ultimele zile Consiliul popular al județului Mureș a acordat ajutoare altor 200 de familii din municipiile Tîrgu Mureș și Sighișoara, din orașele Tîrnăveni, Luduș, Reghin și Sovata precum și din alte localități lovite de calamitate. Pînă în prezent sumele acordate de stat populației sinistrate, sub formă bănească, se ridică la multe milioane de lei.

Cu sprijinul statului au fost refăcute pînă în prezent peste 3 300 locuințe avariate și au fost reparate alte 900 apartamente. Iar în momentul de față se află

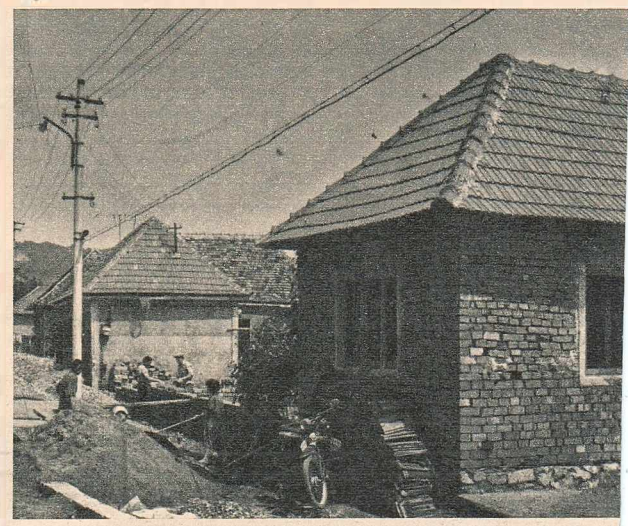
în curs de reparații și amenajări alte 700 apartamente. Lucrările de construcții și refacere înaintează într-un ritm viguros concurînd noile locuințe și cartiere. Redăm în imagini două aspecte

care oglindesc stadiul avansat a lucrărilor de refacere, dovadă că încă în acest an, datorită măsurilor și ajutoarelor acordate de stat, urmele calamităților se vor șterge definitiv.

▲ Noi locuințe în construcție pe str. 7 Noiembrie din Sighișoara

▼ Locuințe, proprietate de stat, în construcție în cartierul Gura Cîmpului din Mediaș. Pînă în prezent aici au fost deosebiți în folosință 160 de apartamente.

breviar cultural

● S-a încheiat prima etapă a manifestărilor culturale-artistice și sportive intitulate sugestiv «Plaiuri sucevene». De-a lungul a trei luni de concurs, sute de formații ale căminelor culturale, caselor de cultură și cluburilor, dansatori, rapsozi populari și soliști de muzică populară și ușoară

și-au disputat înțietatea, în cadrul a 90 de spectacole folclorice. Competiția, aflată la cea de-a patra ediție, și-a confirmat valoarea și terenuri, 25 000 de artiști sportivi.

● Peste 20 000 de oieri Carpații Răsăriteni, țapinarii Munții Neamțului, cooperații din Cîrlibaba și Pipirig, ereticii de pe Bistrița, chimistii la Săvinești și alți oameni de știință de Bacău și Brașov, și-au întîlnire la tradiționala

toare de pe Muntele Ceahlău. Și aici cîntecele și dansurile strămoșești au fost la înălțime. Reuniunea a prilejuit totodată o interferare a porturilor populare și a creației artistice din zonele etnografice ale Neamțului.

● Din inițiativa Comitetului județean pentru cultură și artă-Buzău, a cenaclului local al Uniunii artiștilor plastici, în comuna Măgura, admirabil cadru natural, a fost inaugurată o tabără de creație pentru sculptori. În prima serie sînt prezenți 15 sculptori din mai multe județe ale țării, care pe lângă activitatea de creație vor realiza un util schimb de păreri în domeniul profesiei și vor elabora planul unui viitor muzeu de sculptură în aer liber, care urmează să se deschidă în această localitate. Se preconizează ca din anul viitor la Măgura să fie invitați și artiști plastici de peste hotare.

● În cinstea celei de-a 26-a aniversări a eliberării patriei, la Tirgu Mureș au început manifestările consacrate «decadei culturii românești». Evenimentul, intrat în tradiția marilor manifestări culturale-artistice ale poporului, prilejuieste, între 12 și 22 august, o amplă trecere în revistă a succesorilor obținute în domeniul cultural.

Manifestările din cadrul «decadei», reunite sub titlul simbolic «Rapsodia mureșeană», au debutat cu vernisajul expoziției de artă populară, deschisă la Tirgu Mureș și au continuat cu spectacole de teatru la Sighișoara, Rehin, Tîrnăveni, Luduș, Sovata și Tirgu Mureș și spectacole folclorice la care își dau concursul artiștii amatori din județele de la Mureș.

● Pe scena Teatrului de stat în Ploiești a început, zilele trecute, a doua decadă a dramaturgiei românești, manifestare organizată în cinstea celei de-a 26-a aniversări a eliberării patriei. Spectacolul inaugural a fost susținut de formația de teatru a zinei mecanice Poiana, din Cîmpana, cu piesa «Năpasta» de I.L. Caragiale. Pe scena teatrului ploieștean vor mai evolua, în zilele următoare, formațiile caselor de cultură din Sinaia și Breaza, cele ale căminelor culturale din Telegaș, Ciorani și formațiile cluburilor sindicalelor de la I.S.C.M.-Ploiești, Uzinele «1 Mai»-Ploiești, Podul-C.F.R. Ploiești și Uzina Săcălașnică Plopeni.

toare din Dobrogea al Dunării, «frate» bun cu primul bloc-tablier deja instalat la Giurgeni. Asamblarea, conform graficului, urma să fie terminată abia la 10 septembrie. Trebuie de asemenea remarcat și faptul că cel de-al doilea bloc-tablier, de care pomeneam aici, este executat într-un timp cu 40% mai scurt decît primul bloc-tablier. Instalarea lui va începe încă la sfîrșitul lunii.

Tot în cinstea sărbătorii Eliberării, începe în aceste zile ridicarea «pe poziție» a blocului-tablier care face legătura între viaductul Giurgeni și blocul-tablier deja instalat, operație care de aseme-

nea se face înainte de termenul din grafic.

Și acum, o singură întrebare care interesează pe foarte multă lume: cînd se va tăia panglica inaugurală a noului pod peste Dunăre?

Răspunsul ni-l dă tot directorul general al trustului:

— Realizarea recentelor angajamente pe care ni le-am luat, ne spune domnia-sa, vor duce cu siguranță la terminarea lucrării încă în luna decembrie a acestui an. După care, pentru automobiliști, trecerea Dunării cu bacul nu va constitui decît o amintire.

F. URSEANU

Tot mai frecvent Ministerul Agriculturii și Silviculturii oferă consumatorilor bucureșteni satisfacția de a-și procura o largă gamă de produse agroalimentare prin intermediul unor moderne unități comerciale. Supermagazinul «Fortuna», deschis în Calea Victoriei nr. 11, prin marile spații pe care le cuprinde (1 600 mp), prin diversitatea sortimentelor de mărfuri, a modalităților de preambalare — Criovac — (legume și fructe) ca și prin faptul că asigură celor 35 000 de cumpărători zilnici o ambianță plăcută și civilizată, constituie o realizare pe care o apreciem ca atare.

noi secții și facultăți

Rețeaua instituțiilor de învățămînt superior din țara noastră s-a extins prin noi secții și facultăți, care vor funcționa din viitorul an universitar. În cadrul Institutului politehnic din București au fost create secțiile «nucleo-electrică» — la Facultatea de energetică — precum și «electrotehnică», și «montarea, întreținerea și exploatarea instalațiilor în industria materialelor de construcții» — în învățămîntul de subingineri. La Institutul agronomic «Nicolae Bălcescu», specialitatea «îmbunătățiri funciare» s-a transformat în facultate.

Noi unități de învățămînt superior au fost înființate și în alte centre universitare. În orașul Craiova a luat ființă Facultatea de medicină generală, care în toamnă își va deschide cursurile sub egida Universității din localitate, cu sprijinul didactic și

științific al Institutului de medicină și farmacie din București. De asemenea, pe lângă institutele politehnice din Iași, Cluj și Timișoara, au fost înființate secții de arhitectură, cu durata de trei ani, ai căror absolvenți vor primi titlul de «arhitect conducător». Cei care vor urma în continuare cursurile Institutului de arhitectură «Ion Mincu» din București vor dobîndi, după terminarea studiilor de 6 ani, titlul de «arhitect diplomat».

Concursul de admitere în învățămîntul superior de arhitectură se va desfășura între 1 și 8 septembrie. Pentru mai buna pregătire a candidaților, la obiectele de examen, atît la Institutul de arhitectură «Ion Mincu», cît și la secțiile din Iași, Cluj, Timișoara, au fost organizate cursuri de pregătire. Cei ce nu vor reuși, vor avea posibilitatea să se înscrie și la alte institute pentru locurile rămase neocupate la sesiunea din iulie, unde concursul de admitere se va desfășura între 12 și 20 septembrie.

Adina CONSTĂNTINESCU

Un laborator studentesc pentru învățarea limbilor străine.

cu automobilul peste pod

În urmă cu două săptămîni, acăra» a publicat un amplu raportaj realizat pe șantierul urgenț — Vadu Oii, acolo le, așa cum știe toată lumea, naltă marele pod rutier peste țare. Iată-ne însă nevoiți să lăm aceiași subiect. Motivul? Cîteva zile o activitate deosebită de febrilă animă întregul colectiv al șantierului. Despre ce vorba? Constructorii podului în totalitate lor, au decis ca înstea celei de-a 26-a aniversări a Eliberării să realizeze o serie de operațiuni într-un timp scurt decît cel prevăzut, scofinal fiind scurtaarea, pe citibil, a termenului de dare în sîntă a lucrării. Angajămîntul de colectiv — ne declară

Marcu Lepădatu, directorul general al Trustului de construcție și drumuri, poduri, porturi și aeroporturi — este deosebit de important. Astfel, pînă la 23 august, conform acestui angajămînt, se va termina asamblarea podului a celui de-al doilea bloc-tablier (lung de 218 metri și în greutate de 1 600 tone), destinat

zimbrii din trivale

Un cititor din Pitești ne informează că, de curînd, în marele parc Trivale din marginea orașului s-a statornicit — prin grija omului — o familie de zimbri. Masculul se numește Retezat și cîntărește 1 300 kg, iar femela, în greutate de 800 kg, a fost botezată Pumila. De curînd, tînăra pereche a sărbătorit un important eveniment: nașterea micuței Răbaia, fiica lor de drept, în greutate normală de 300 kg. Și adaugă corespondentul nostru: «Podoaba Munților Rodnei, bourul legendarului Dragoș-Vodă, trăiește în voie ca la el acasă într-o pădure închisă cu gard din prefabricate de ciment».

Consemnăm cu plăcere această noutate zoologică ceea ce nu ne împiedică, totodată, să facem cunevinită rectificarea: Bourul (*Bos primigenius*), un fel de bou sălbatic și strămoșul multor rase de vite cornute mari, nu este unul și același cu zimbrul (*Bison bonasus*), o altă specie de bovide sălbatic. Ambele specii au trăit cu adevărat în pădurile lanțului carpatic și au fost complet exterminate cu secole în urmă (ultimul exemplar

de bour a fost vînat, se pare, în Polonia pe la 1627). Vechea stemă a Moldovei reprezenta un cap de bour și nu de zimbru, cum greșit s-a afirmat uneori.

se demontează podurile de la fetești - cernavoda?

Da, dar numai viaductul Ezer. Ca urmare a unor ample lucrări de îndiguire realizate în această zonă, viaductul respectiv, avînd 34 de deschideri și o lungime de 1 700 metri, nu-și mai găsea de mult utilitatea. O dată cu avansarea într-un ritm intens a dublării magistralei feroviare care leagă Capitala cu localitățile situate pe litoralul Mării Negre, specialiștii au ajuns la concluzia unanimă că soluția cea mai optimă în privința Ezerului este amenajarea unui rambleu pe traseul fostului viaduct. În continuare se vor monta șine de mare rezis-

tență care să asigure accesul unor trenuri de călători și mărfuri cu tonaje sporite și viteze de peste 100 km pe oră. Constructorii de poduri feroviare care își desfășoară aici activitatea în condițiile unui intens trafic de trenuri de călători și marfă s-au angajat să termine această lucrare pînă la sfîrșitul acestui an.

Grinzile metalice care au început să fie stivuite în lungi garnituri de trenuri vor lua oare drumul combinatei siderurgice? Nicidecum! Ele reprezintă și acum un material de construcție foarte căutat. Aflăm astfel că o parte din cele 4 400 tone de elemente metalice ale fostului viaduct au fost deja cerute pentru realizarea podurilor de la Tîndărei — județul Ialomița, și Cărpiniș — județul Timiș.

Gh. AGIU

GASTRONOMICĂ cu incoruptibili

Este clar, chiar după titlu, că-i vorba de o seară amicală cu spectacol. De cînd cu Ness și incoruptibilii săi, simbătă sau duminică seara — depinde de canal — unii dintre telespectatori pot rămîne nemîncați. De aceea, în caz de vizite sau reuniuni telefamiliale, trebuie avut în vedere și hrana propriu-zisă. Dar ce meniu să oferim participanților care stau cu ochii ațintii la televizor, fără să-i deranjăm de la spectacol?

În primul rînd, ținînd seama de tensiunea obiectivă a întîlnirii, trebuie servit ceva de la care să se omită (pentru orice eventualitate) furculițele și cuțitele.

Ca atare, cînd se anunță filmul așezați în fața fiecărui participant cite o păhărel de țuică (ca să mai prîndă curaj) la care adăugați pe cite o farfurioară: 1) «Pilule la Ness» preparate dintr-o compoziție de 2/3 brînză de vacă și 1/3 brînză telemea plus 25 g unt și un vîrf de cuișuc cu chimen. Totul se frămîntă bine dînd o pastă groasă din care faceți mici perișoare pe care le păstrați la rece. Se servesc cite 4-5 de căciulă. 2) «Grenade Al Capone», cite una de persoană în aceeași farfurioară (preparate din jumătăți de ouă tari umplute cu o compoziție de muștar bine pipărat, amestecat cu suncă tăiată mărunt și gălbenușul tare rămas).

Această gustare este suficientă pentru a permite celor de la masă să urmărească genericul și, după ce mestecă hors d'oeuvre-ul, să mai bea un păhărel de țuică, pentru a se putea înșuruba mai bine în serial.

Înainte de a se trage primul foc de pistol (dacă e posibil) se servește felul doi: «Hot-dogs-surprise» (adică cîini fierbinți surpriză) cite 5-6-7 (după capacitate) de fiecare victimă. Rețeta e simplă. Se fixează într-un cub de piine, cu o scobitoare, o felioară de roșie și o bucătică de cîrnăcior superior. Se trec prin muștar și se înșurubează pe o tavă unsă pentru a fi încinși la cuptor. Se servesc fierbinți cu capătul de scobitoare în sus, pentru a putea fi apucați de coadă și dirijați spre gură. Mențiunea aceasta este necesară, pentru că în vîrtejul urmăririi acțiunii consumatorul ar putea să nimerescă mai alături.

Atmosfera fiind, în mod obiectiv, incinsă — pentru calmare — se așază în dreptul fiecărui cite o sondă umplută cu un carcalet slab (șpriț rece cu sirop). La nevoie, se repetă.

Cînd Ness se apropie de victorie, se servește: «Happy-end with Ness», ceea ce se traduce cu o felie de brînză de Nasal însoțită de o ceașcă de Ness-café caldă.

Dacă cineva este nemulțumit, înseamnă că filmul n-a fost destul de captivant. Dacă cineva cere supliment lichid, mărturisii-i că sînteți incoruptibil.

P.P. NAȘU

la mulți ani, bărbat de oțel!

*Cercuri de sîrmă — cercuri de foc,
menite să dea tărie statornică betonului,
alcătuit în chip de grinzi,
arcuri sau stîlpi
ale altor fabrici și uzine.*

Mă opresc la o filă a albumului și-i privesc îndel imaginea. Oricît m-aș osteni, mi-e cu neputință să des-
păr asemănări între această alcătuire plăpîndă și...

De fapt, cred că este o reacție firească. Un bărbat
puterea vîrstei, vrînd să se confrunte cu propria lui e-
luție, cu greu poate recunoaște ca băiețelul plăpînd, a-
lescentul cu privirea dreaptă, dar cu zîmbetul incert, a-
tot el, în urmă cu ani...

Albumul pe care-l răsfoiesc în clipa de față nu-i un al-
de familie. E cu mult mai mult: retrospectiva unui de-
care cuprinde mii de vieți omenești. Condeii nu-i fo-
la metaforă cînd închipuie, în slove, un bărbat care a împli-
jumătate de veac și care pornește în cel de-al 51-lea
al vieții sale strălucitor și viguros, capabil de fapte ex-
ordinare. Convenționalele borne ale existenței nu s-
pentru el, opreliști. Bărbatul acesta, alcătuit dintr-o n-
duplecată forță, are certitudinea sărbătoririi centenar-
și mai departe încă...

Dar pentru că, deocamdată, sîntem la ceasul evocăr-
printre cele dintii fotografii reproduse în album se d-
șeste abia, într-un cenușiu murdar, o imagine identi-
bilă mai ales prin text — «Interiorul halei cu mașinile
fabricat cuie (vedere din 1921)». Era la un an după c-
Cîmpia Turzii, o mamă mașteră adusesse pe lume un c-
care trebuia să crească repede pentru a-i potoli im-
și animalica poftă de aur. Această mamă vitregă (B-
Centrală pentru industrie și comerț-Cluj, Banca Ma-
rosch Blanck et Co-București, Fabrica de piele I-
Reinner-Cluj, Minele de cărbuni din Ardeal-Cluj, la
se adăugau și alți capitaliști) hotărîse ca loc de baști
pruncului această zonă industrială virgină, scontînd
lipsa oricărei influențe de răzvrătire. Ei bine, se în-
Chiar dacă în plămada fătului folosise, la început, oțel n-
(de data asta, la propriu), răbdarea sub bici n-a ținut
mult, firea flăcăișului s-a asprit și iată, ziarul «Arie-
care apărea la Turda, consemna în 17 februarie 1929

«...La fabrica de sîrmă din Cîmpia Turzii... la înn-
contractului, muncitorii au cerut ridicarea salariilor
30%. Direcțiunea a refuzat. Atunci muncitorii în d-
acord, la 4 februarie 1929, s-au pus în grevă, pâr-

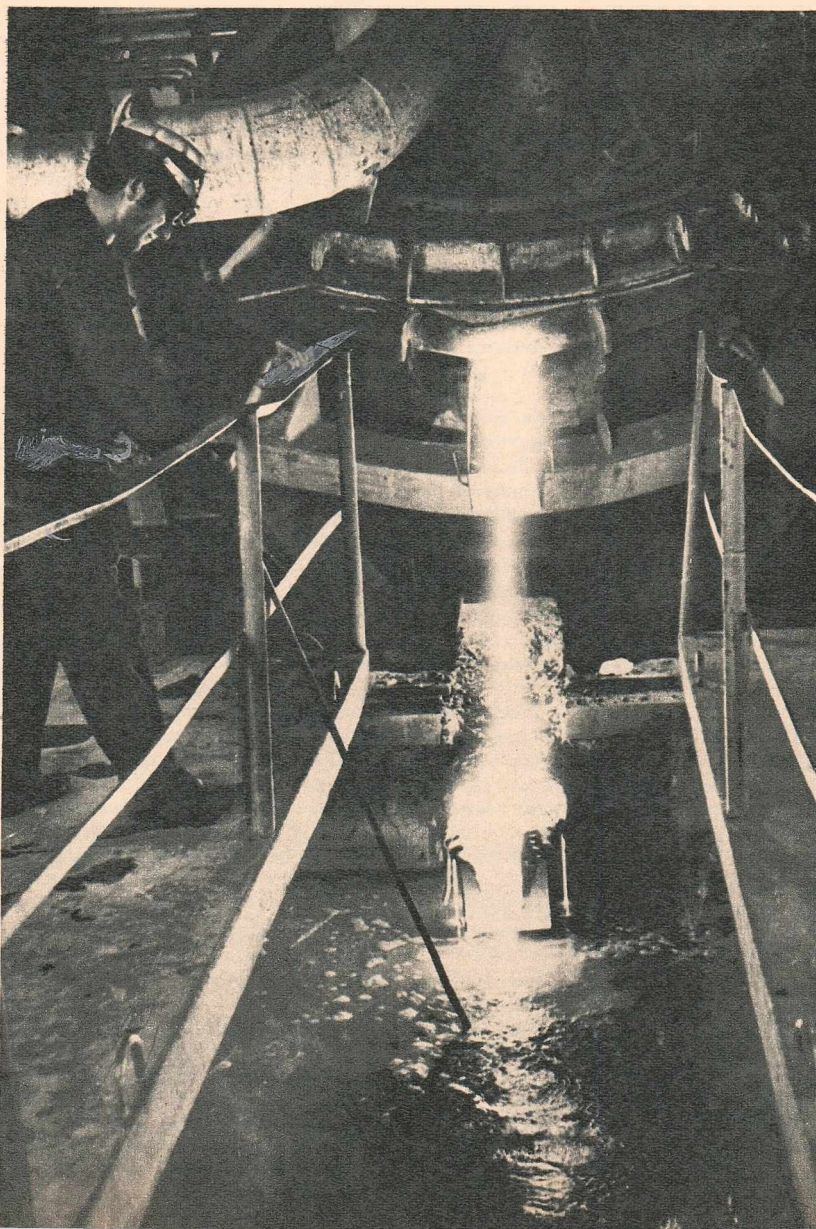
trul. Muncitorii trebuiau să lucreze câte 12—14 ore pe
după care maximul de salariu nu trece de 100—140 lei.
urma declarării grevei, direcțiunea fabricii a cerut
torul forței armate».

Așadar, copilul cuminte și supus de la țară a căpătat
știința de sine, o dată cu toți fiii clasei muncitoare din
mânia, călăuziți de Partidul Comunist. Crizele, falsa
șperitate, anii grei ai războiului, care i-a provocat răni
ele (un morman de ziduri și fiare fărâmițate sînt în-
șitate de o fotografie din 1944), nu i-au îngăduit vlăsta-
zi industrial din Cîmpia Turzii o creștere normală și
nonioasă. Abia după 1948, descoperindu-și adevărații
inți și născîndu-se, într-o anumită accepție, a doua oară,
na transilvăneană a început și ea să-și ridice, sub semnul
ninității umane, un destin propriu. De atunci, de la
iunie 1948, traiectoria sa n-a mai întîlnit porțiuni de
im sinuoase. Nu cu mult timp în urmă, a serbat 50 de ani
existență. Cu acest prilej festiv, uzinei «Industria sîrmei»
fost acordat Ordinul Muncii clasa I în semn de apre-
re deosebită a contribuției ei aduse la opera de con-
ducție a socialismului în patria noastră. Tovarășul Nicolae
ușescu a înmînat înaltele distincții, între care și titlul
«Erou al Muncii Socialiste» și Medalia de aur «Secera
Ciocanul», tovarășilor Ion M. Stanatiev, directorul
nei, și Mihail C. Blag, mastru principal.

Industria sîrmei a ocupat, în 1969, locul al IV-lea în
lul întreprinderilor metalurgice din țară, atît din punct
edere al producției globale (raportată la 1948 producția
escut, în 1969, de peste 8 ori), cit și al numărului mediu
ptic al muncitorilor. Ca profil tehnologic exclusiv,
ia din Cîmpia Turzii este singura, în toată țara, care
ică sîrmă trasă pentru cabluri de tracțiune, sîrmă și
ane pentru beton precomprimat, flux pentru sudură.
ortimentele și dimensiunile produselor sale depășesc
00, iar beneficiarii interni din toate ramurile economiei
onale se ridică la 6 500 întreprinderi. Pe planul co-
țului exterior, 26 de țări beneficiază, în calitate de
ți, de produsele uzinei «Industria sîrmei».

evenind la metafora inițială, acest bărbat frumos și
ernic, la cei 50 de ani împliniți, este hotărît să dea
por sensibil de vigoare trupului său de oțel, spre binele
egii familiei — adică noi, toți cei care alcătuim poporul
ân. Iată o retrospectivă și o perspectivă demne să
npine apropiata noastră sărbătoare națională.

S. Fotoreporterul revistei, S. Steiner, vă invită să
leți câteva imagini ale capitolului contemporan din
mul uzinei «Industria sîrmei»-Cîmpia Turzii.

Dialog fără cuvinte:
mastru principal
Mihail C. Blag —
de curînd

Erou
al Muncii Socialiste (stînga)
— răspunde cu zîmbet,
pe măsura zîmbetului
care înseamnă:
«Felicități din inimă».
Prim-topitorul
Vasile Onișor (dreapta)
este doar unul
dintre miile de oameni
care trăiesc
bucuria aniversării
celor 50 de ani...

Granulele «miraculoase» cu care
se sudează vapoare
la șantierele navale
se nasc într-o baie
incandescentă
la noua fabrică
din cadrul uzinei
«Industria sîrmei».

Cu numai zece ani în urmă, deci pînă foarte de curînd, nemțenii s-au aflat la ei acasă așa cum se știau dintotdeauna, încotoșmănați în graiul lor domol, supuși tradițiilor bune sau rele, prelungind în actualitate, și pe fundalul secolului nostru dinamic, obiceiuri, datini și îndeletniciri vechi de cînd e lumea.

O situație pe care cei mai tineri — și nu numai aceștia — începeau să o conteste cu asprime și pe care statisticile demografice întocmite pe raza județului o demonstrează, consemnînd la rubrica «plecări» un adevărat exod al populației locale către orașele industriale ale României; o tristă și galopantă depopulare a localităților Piatra Neamț, Tîrgu Neamț și a unor întinse zone rurale. Rămăși de căruța modernismului, nemțenii începeau să coboare în masă spre cetățile industriale din sudul Moldovei, în bazinele carbonifere și petrolifere de sub poalele Carpaților, la Reșița, București, și Constanța. Mulți plecați și — așa cum o dovedesc schițele demografice — puțini sosiți să prindă statornicie în acest capăt de țară. Aceștia din urmă aduceau cu ei, în 1959, ca și cu 50 de ani în urmă, surpriza graiului idiomatic, iar omul de pe stradă îi detecta pe loc, ciulind urechile la diftongii striviți ai maramureșeanului, recepționînd *spăriet* siflantele olteanului și adulmecînd amuzat vorba edulcorată a bănățeanului.

Toate acestea, așadar, cu numai un deceniu în urmă, deoarece, astăzi, omul pornit să regăsească județul de odinioară ar fi îndemnat să constate că a luat trenul de-a-n-dărâteala spre dreapta sau la stînga, dar nu în linie dreaptă către plaiurile prinse între apele Bistriței, Moldovei și Ozanei...

...O figură de stil, se înțelege, fiindcă omul acesta, propus ca propulsor ideatic al rîndurilor care urmează, n-a trăit zece ani în Lună, ci în contextul marilor prefaceri contemporane. Am fost împreună, cu alte cuvinte, vreme de 26 de ani, creatorii și beneficiarii celui mai strălucit, tulburător și pasionant capitol din istoria națională a poporului român, am văzut cu ochii noștri, și asta mai cu seamă în ultimul-cincinal, uluitoarea redescoperire a României prin marea capacitate a comuniștilor de a transforma în fapte vocația și puterea unui întreg popor, prin ridicarea la scara realității a unor proiecte grandioase, făurite metodic și conștient prin armele rațiunii, științei și practicii sociale.

Cu toate acestea, Piatra Neamț, și apoi întregul județ, constituie oricum o surpriză și asta chiar și pentru vizitatorul avizat, obișnuit cu ceasul grăbit al veacului nostru. În locul vechiului oraș modest, strîns grămadă în căldarea împădurită dintre Cozla și Pietricica, ochiul descoperă o altă localitate, semeață, explozivă, în care localnicii au de-

venit peste noapte chimiști, metalurgiști, constructori. O populație nouă, alcătuită din localnici și din mii de transilvăneni, olteni, bănățeni și munteni, bărbați și femei sosiți din toate colțurile țării, oameni care s-au stabilit la Piatra Neamț, s-au căsătorit între ei, au făcut copii, zămislind de pe acum viitoarea generație a chimiștilor cu tradiție. Un oraș modern, dimensionat pe verticală, străjuit de clădirea unui hotel central cu 13 etaje, o reeditare pe plan local a legendarului Turn Babel, din care se revarsă pe străzile orașului, sporovăind în toate limbile continentului, cohorte de turiști străini. Oameni pe care în primul an localnicii i-au examinat cu curiozitate, studiindu-le pantofii, mini-jupa și aerul dezinvolt, și pe care astăzi îi observă în trecere, cu dezinteresul și calmul placid ale cetățeanului obișnuit să trăiască într-un oraș turistic. Aici, ca de altfel pretutindeni în județ. În mănăstirile lui Hogaș, pe Bistrița lui Vlahuță, pe drumurile pustii ale lui Nichifor Coșcaru, pe colinele și în pădurile așternute în calmul robust al povestirilor sadoveniene — pretutindeni județul s-a umplut cu hoteluri, hanuri turistice, vile, restaurante cochete și campinguri, peste tot coloane de mașini, microbuze, autocare pline doldora de toate neamurile țării și ale pămîntului.

Și totul în zece ani! Un adevărat Sesam, deschide-te!, un puternic demaraj cu ample propulsări în toate compartimentele vieții, o grandioasă frescă a progresului la temelia căreia partidul a materializat axioma civilizației contemporane: crearea unei economii stabile și prospere, bazată pe o consecvență politică de industrializare a patriei, principala garanție a progresului material și avangarda independenței și suveranității naționale. În răstimpul unui singur deceniu, un județ cu o populație de 451 000 locuitori și cu un profil predominant agrar și-a construit la el acasă o industrie puternică, dinamică, competitivă. Din 1965 și pînă la începutul acestui an, producția industrială globală a crescut în județ cu peste 150%, iar în municipiul Piatra Neamț cu peste 450%. Cifre care exprimă plener grandoarea și dinamismul ultimelor cronici, dar care nu depășesc limita neobișnuitului, ci se inscriu în ritmul general de dezvoltare a economiei naționale. Tocmai de aceea dezvoltarea județului Neamț, un județ între altele, asimilează și sintetizează într-o bună măsură întreaga zestre de valori acumulate în anii socialismului. Un exemplu elocvent, un tablou cuprinzător al epocii de reinnoire istorică, desfășurată sub ochii noștri pe întreg cuprinsul României.

O piruetă de 180 de grade, dar care n-a strivit cu cruzime întregul univers al tradițiilor nemțene. Mai mult decît atît: locuitorii municipiului și ai județului, însetați de modernism, de civilizație, de progres, au început, încetul cu încetul, să se declare sături de năvala fierbinte și despersonalizate.

De zece ani de zile, aici, între Cozla și Pietricica a apărut o localitate complet nouă.

Două clădiri, pe care cititorii noștri le pot vedea în stînga imaginii, întruchișează, cît se poate de suges trecutul și prezentul orașului:

biserica din centrul urbei, pînă mai ieri una dintre cele mai înalte edificii din Piatra Neamț, și hotelul «Ceahlăul», campionul clădirilor actuale.

POPAS ÎN ROMÂNIA ANULUI 1970

de Liviu TIMBUS
Fotografii de E. IAROV

zantă a civilizației electronice. Rematerializarea din colbul istoriei a unor datini și lăcașuri de mult dispărute a devenit în ultimii ani o veritabilă «tradiție» în recuperarea tradițiilor. Așa se face că în apropiere de Roman a fost reclădit Hanu'Ancuței, aidoma celui ridicat în secolul al XVII-lea, iar sub poala Cozlei s-au născut «Colibele haiducilor», un fel de restaurant-operetă, cu rețetar gastronomic haiducesc și cu ospătari pașnici, echipați cu cizme, sumane și pistoale la brâu.

Pe alocuri, după cum se vede, tradiția se reîntoarce pe șirta exotismului, dar, mă rog, nimic rău în treaba asta.

INDEPLINIREA UNUI GÎND STRĂVECHI

Începutul l-au avut aci constructorii de hidrocentrale, iar despre «școala Bicazului» se vorbește pînă astăzi. Inginerii de prestigiu, constructorii cu vechime, aproape toți veteranii marilor construcții hidroenergetice și-au făcut cencenia sub poala Ceahlăului.

Prima hidrocentrală de mare capacitate din România a cunoscut, cu alte cuvinte, munca și durerea, bucuriile și privațiunile oricărui început de drum, iar experiența dobîndită în cei 10 ani de activitate s-a intrupat în toate stățile de lumină rezultate prin programul de electrificare a României socialiste.

De la intrarea în funcțiune a centralei electrice de la Bicaz au trecut mai bine de 10 ani. Planul decenal, adoptat în cadrul Congresului al IX-lea al partidului nostru, și mărul program de electrificare înscris în Directivele istoricului congres al X-lea au făcut posibilă apariția unei adevărate constelații energetice pe cuprinsul României. Luminile Bicazului s-au răzlețit pretutindeni. Armata de constructori constituită în nordul Moldovei — bărbații aceștia vrednici și-au purtat toată tinerețea prin defileurile de granit și munților, și-au cunoscut nevestele pe șantiere și și-au urbat cununia în barăci afumate — s-a îndreptat spre toate cele patru zări, întemeind șantiere în căldarea de piatră a grășului, în codrii neumblați ai Locruului, în jungla montană de la Sadu, la Porțile de Fier. Le vor urma — după cum știm — hidrocentralele viitorului cincinal, marile construcții de pe Dunăre, Olt, Someș, Siret, Rîul Mare etc. însumînd circa 4 300-4 400 megawați... Producția de energie electrică va atinge, în 1975, 55-57 miliarde kWh, iar în 1980 — 80-85 miliarde kWh... iar consumul intern de energie electrică pe locuitor va ajunge, în 1975, la 2 400-2 500 kWh, iar în 1980 — la 3 000-3 400 kWh... «Asigurarea congresului neîntrerupt pe baze moderne al economiei naționale, ridicarea nivelului de civilizație și cultură al populației — se arată în Directivele Congresului al X-lea al partidului — necesită dezvoltarea puternică a bazei energetice primare de combustibili și a industriei energice electrice în avans față de alte ramuri economice». A sosit apoi rîndul marilor construcții ale chimiei, prin înălțarea uzinei de la Săvinești și a Combinatului de îngrășăminte cu azot (cele două întreprinderi compun în prezent împreună unitate economică: «Platforma chimică Săvinești»). plan îndrăzneț și un început promițător, dacă ne gîndim la ora respectivă, în întreaga lume, chimizarea gazului metan făcea abia primii pași. Inventarea polimerilor sintetici, materii inexistente în laboratorul naturii, redescoperirea hidrocarburilor gazoase (și deci și noua istorie a petrolului și petrolului) au permis omului de știință modern să călătorească pe cele mai sinuoase volute ale fantelor. Din gaze naturale și reziduuri petroliere chimistul ridică astăzi o mie și una de lucruri, de la măruntele obiecte vieții domestice și pînă la piesele navelor astrale.

Construcția marilor cetăți ale chimiei de sinteză — atît în teritoriul județului Neamț cît și, ulterior, în alte zone ale României — a fost axată pe cîteva direcții principale:

tele și plutașii Bistriței, într-o ipostază modernă.

chimizarea agriculturii, dezvoltarea producției și utilizării materialelor și produselor sintetice, creșterea producției mărfurilor de larg consum, înlocuirea materiei prime alimentare cu materie primă sintetică. Obiective ale cutezanței la împlinirea cărora investiția de inteligență, hărnicie și pricepere ale chimiștilor nemțeni și-a spus din plin cuvîntul.

Paralel cu aceste prestigioase realizări, zestrea industrială a județului s-a îmbogățit cu alte mari unități economice: la Roman — Uzina de țevi și Întreprinderea mecanică, la Bicaz — Fabrica de ciment, la Piatra Neamț — Întreprinderea mecanică și secția de drojdie furajeră — Întreprinderea mecanică și secția de drojdie furajeră a fabricii «Reconstrucția» etc. Comparativ cu 1965, producția globală a județului Neamț va crește în 1970 cu peste 54%, în metalurgie sporul fiind de 134,2 tone, în construcția de mașini de 139,2%, în chimie de 322%, iar în ramura industriei ușoare de 217,9%.

Epopoea marilor construcții ale socialismului este îndeobște cunoscută cititorilor noștri. Într-un interval relativ scurt, un județ înapoiat din punct de vedere economic, cu un profil predominant agrar, și-a construit o industrie de prestigiu cu o mare pondere și largi implicații în economia generală a țării. Elocvent în acest sens este faptul că aici, ca și pretutindeni pe teritoriul României, ritmurile cele mai înalte au fost realizate în ramurile industriale care asigură valorificarea superioară a materiilor prime și exercită o funcție esențială la ridicarea nivelului tehnic al economiei: energia electrică, metalurgică, construcția de mașini, chimia.

FIRESUL ZILELOR PREZENTE

— Orașul dv. — mi-a mărturisit doamna Evelyn Strauss din Lyon, sosită pentru a privi, de pe terasa hotelului «Ceahlăul», orașul geometric, orînduit cu rigla de calcul la picioarele Pietricicăi — orașul acesta seamănă cu o domnișoară cochetă care se pregătește pentru rendez-vous. Am vizitat pînă în prezent Africa, America de Sud, India, Australia, dar România sintetizează frumuseți pe care nu le-am întîlnit pînă azi într-o singură țară: aveți un peisaj mirific, uzine încîntătoare (des usines charmantes) și o industrie turistică cu vechi tradiții. Pretutindeni m-am simțit chez-soi.

Am stat de vorbă în continuare cu domnul Fritz Neumann, din Stuttgart, venit în România pentru a vizita mănăstirile din nordul Moldovei, și cu medicul Gerhard Ferrari din Hamburg care și-a petrecut trei ani la rînd concediul pe Valea Prahovei. Le-am ascultat impresiile, fără să-mi mărturisesc gîndurile, și am priceput că oamenii aceștia de bună-credință considerau plaiurile nemțene staționice pe coordonatele civilizației și ale modernismului cu foarte mulți ani în urmă, deci prin puterea tradiției și a unei îndelungate istorii industriale și turistice. Li se părea,

Desferecarea potențialului hidroenergetic al țării noastre și-a avut începutul aici, la Bicaz. Autorul fotografiei alăturată a surprins o imagine cu rang de simbol: din apele domesticite ale Bistriței, centrala electrică de la Stejaru revarsă în circuitul energetic al României milioane de kWh. Un demaraj puternic în istoria energiei românești, care se va finaliza, pînă la sfîrșitul viitorului cincinal, prin realizarea în România a unei producții electrice de 55-57 miliarde kWh, iar în 1980 — circa 80-85 miliarde kWh.

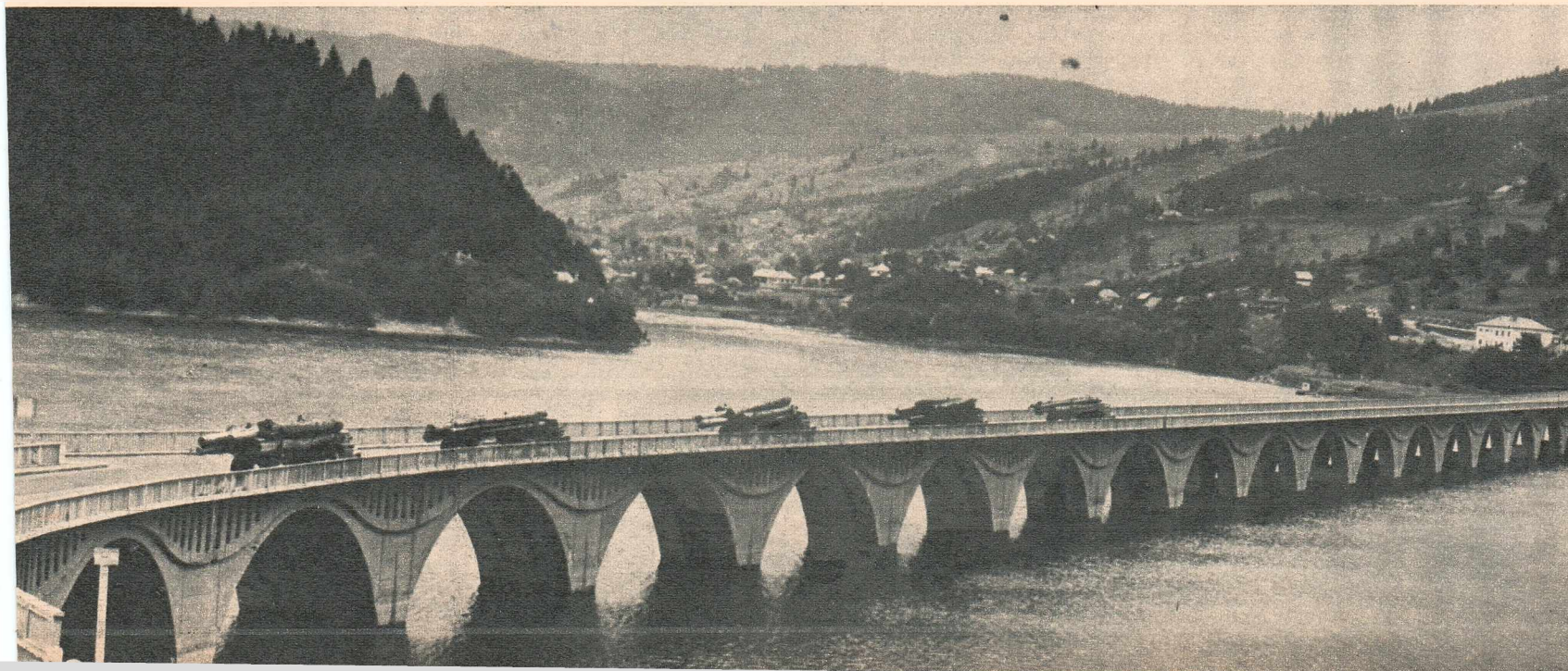
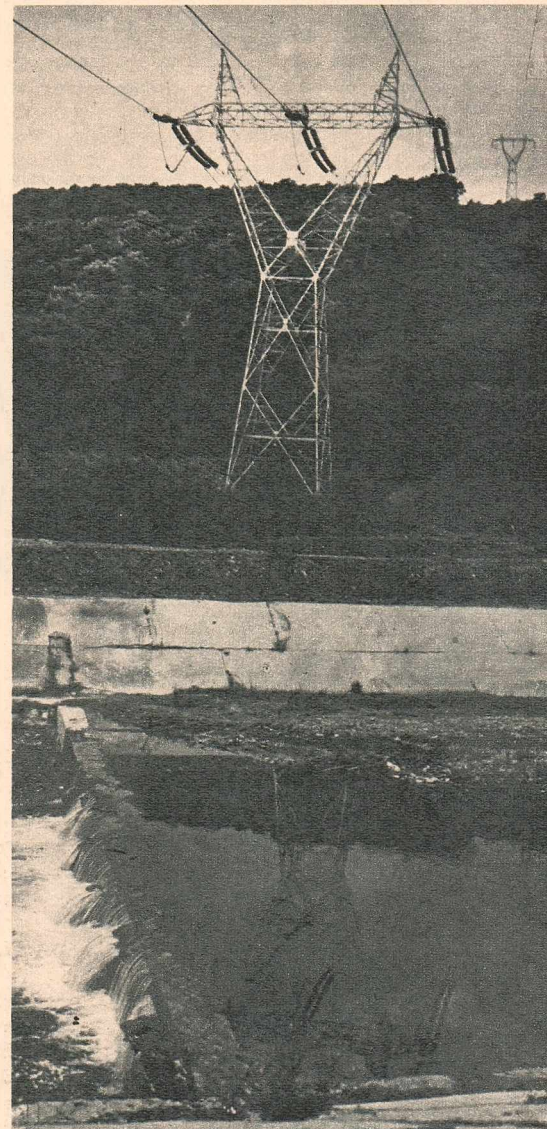
pesemne, că Bicazul s-a născut o dată cu veacul nostru, iar moldovenii sînt obișnuiți de cînd e lumea să-și etaleze ospitalitatea, prezentînd turistului drumuri asfaltate, hoteluri somptuoase, mări artificiale și campinguri pe toate drumurile.

M-am gîndit la toate acestea derulînd de-a-ndăratelea firul evenimentelor, trudindu-mă să regăsesc în sertarele memoriei orașul de odinioară, acest «odinioară» atît de apropiat de zilele prezentului. Un județ lipsit de mărețele însemne ale ultimului deceniu, o regiune cu locuri minunate, dar cu șosele defundate, pe cuprinsul cărora turismul se făcea aidoma ca în vremea lui Calistrat Hogaș.

O împlinire tîrzie, la capătul a două milenii de suferințe și privațiuni. O realitate a ultimului deceniu, și în special a ultimilor cinci ani, care întruchipează magistral întreaga zestre de valori acumulate de veacuri, dînd o înaltă strălucire și semnificație însușirilor tradiționale ale poporului nostru: hărnicia și cutezanța, omenia, ospitalitatea, stima și respectul pentru crezul și ființa altor popoare, opțiunea lui totală pentru un climat de pace și progres.

Ei bine, pe aceleași meleaguri, la Țibucani, am avut însă

(Continuare în pag. 10)

prilejul să o cunosc și pe Maria Ciubotaru, în vîrstă de 70 de ani, mamă a cinci feciori și două fete, și bunică pentru 15 nepoți și 2 strănepoți.

De o vîrstă cu secolul și obligată împreună cu noi toți să pășească subit în era electronicii și în lumea fabuloasă a petrochimiei, silită cu alte cuvinte să-și lărgească, sub presiune, sfera de acțiune a nervilor și cîmpul de acțiune a percepțiilor — bunica, mama și bătrîna Ciubotaru a fost pur și simplu, traumatizată.

Într-o viață de om, bătrîna Ciubotaru a văzut de cîteva ori Romanul, de două ori Tîrgu Neamț și niciodată Piatra Neamț. În 1910 s-a speriat groaznic văzînd prima locomotivă, și fără să se dezmeticească prea bine după apariția mașinii, avionului și aparatului de radio, s-a pomenit dusă de feciori la Campionatul mondial de fotbal, în fața unuia dintre cele 300 de televizoare din comună, aceste ferestre luminate, așezate pe pirostria de lemn, cu o lume prinsă în munci și datini atît de străină de o tradiție milenară în care bătrîna Ciubotaru a trăit și a gîndit cei mai mulți ani ai vieții sale.

Unii dintre consăteni sînt de părere că bătrîna a început să vorbească ciudat din ziua în care și-a văzut ginerele dărîmînd casa bătrînească.

«Ce faci, Ilie, strici casă bună cu tindă și patru odăi?»

«Fac alta mai mare. Unde ai mai văzut în sat case cu dra-niță?»

Alții sînt de părere că bătrîna a căzut în apatie în ziua în care i-a plecat și ultimul fecior la oraș, cu nevastă și copii, ca să intre ca muncitor la Săvinești, acolo unde lucrează de ani de zile și ceilalți patru băieți.

«N-am loc de tractor, mamă! La ferma zootehnică nu e chip să găsești loc, iar pentru prașit, o lună pe an, am rămas prea mulți în comună.»

Un proces firesc, cu largi implicații sociale, dar un proces ireversibil. Și aici, ca pretutindeni, înfrățirea miilor de parcele izolate într-un singur ogor a dat posibilitatea valorificării fondului funciar prin direcționarea unor importante investiții în domeniul mecanizării, chimizării și extinderii irigațiilor, singurele capabile să aplice cuceririle științei într-o politică agrară coerentă și cu eficiența maximă.

Și oamenii au plecat la oraș în căutare de lucru, spre marile cetăți ale chimiei, metalurgiei și construcțiilor de mașini, născute sub ochii lor.

Procesul accelerat de urbanizare poate fi urmărit și cu «ochiul liber», iar cifrele statistice sînt mai mult decît elocvente. Din 1950 și pînă la începutul acestui an, populația orașelor și municipiilor județului a crescut de două ori, iar la Piatra Neamț, numărul locuitorilor a sporit în aceeași perioadă de la 43 000 la peste 66 000. O adevărată explozie demografică, legată indisolubil și determinată în linie dreaptă de politica de industrializare socialistă a României, prin puterea novatoare a unui întreg popor care, polarizînd principalele resurse materiale și umane, a

POPAS ÎN ROMÂNIA ANULUI 1970

În cinstea sărbătorii naționale a poporului nostru, ce de-a 26-a aniversare a eliberării României, Uzina de fire și fibre sintetice-Săvinești a livrat, peste prevederile planului, produse în valoare de 19 694 000 lei

La Uzina de țevi din Roman, una dintre cele mai puternice cetăți industriale din raza județului Neamț.

reășezat întreaga țară pe o bază tehnico-științifică — pi-tul progresului general și al dezvoltării multilaterale.

ORIZONT 75

În cinstea mării sărbători naționale a poporului nostru de 26 de ani de la intrarea ireversibilă a României în evul socialist, oamenii muncii din județul Neamț se prezintă cu un puternic bilanț factic: pe primele șapte luni ale anului, principalii indicatori de plan au fost depășiiți 210 300 000 lei la producția globală, cu 195 200 000 lei producția marfă, cu 7 318 000 lei-valută la sarcinile export și cu 4,7% la productivitatea muncii.

Cifre prestigioase, încărcate de căldura elementelor viață, adevărate simboluri în care se îngemănează decitruiv înariparea romantică, lucrul temeinic, visul dezlănțimul preciziei și rigoarea matematică. La un an de istoric Congres al X-lea, locuitorii județului se află me în primele rînduri cu întreaga lor capacitate de dăru descoperind contururile României de miine într-o tadeziune pentru procesul dinamic al viitorului, al t societăți fără precedent.

26 de ani de viață liberă și 10 ani care au transfor din temelii structura județului. Cu toate acestea și aici pretutindeni în România, atenția noastră, a tuturor oprește în mod deosebit asupra ultimilor ani. Acor această prioritate nu obligați de prospețimea memo sau din considerente de ordin afectiv, ci datorită mai semnificații pe care le-au avut ultimele două congrese partidului în destinul colectiv al poporului nostru. Ul ani rămîn cu totul remarcabili și aici pe plaiurile nem prin vigoarea dinamismului și amploarea progresului m lateral. Tocmai de aceea dezvoltarea viitoare a econo județului este legată indisolubil de realizările obți pînă în prezent și în mod cu totul deosebit de cele întrate în actualul cincinal.

Succesele viitorului, aici ca în întreaga Românie s listă, rămîn fapte certe. Ele se vor naște pe trunchiul al prezentului, prin destoinicia unui popor harnic și îndrumarea unui partid încercat în fruntea căruia se înțeleptul său conducător, tovarășul Nicolae Ceauș omul care simbolizează atît de puternic crezul, înțele nea și vigoarea întregului nostru partid.

«Considerăm că dispunem de tot ceea ce este ne pentru traducerea în viață a acestui program înusfle — a arătat secretarul general al partidului nostru inalta tribună a Congresului al X-lea. Avem o bază de nire tehnico-materială dezvoltată; avem un partid put unit, înarmat cu învățatura marxist-leninistă, strîns de mase; sîntem un popor harnic, dîrz, inzestrat cu ca deosebite, devotat trup și suflet cauzei socialismului

Astăzi știm cu toții: peste cinci, peste zece, peste sprezece ani vom fi mai bogați, mai puternici, mai fe jaloanele ulterioarei dezvoltări, bazate pe marile rea obținute în ultimul sfert de veac și în mod deosebit în u ani ai cincinalului, vor apropia România noastră de cu cea mai avansată economie.

(Continuare în pag.

În agricultura județului, zootehnia deține o însem pondere. Pretutindeni tradiționala «sură de stej descinsă direct din turmele de bouri ce poplau cu pădurile nemțene, a fost înlocuită cu exemplare rasă, ceea ce a determinat o sensibilă creștere a ducției de carne și lapte.

dialectica filozofiei

de Henri WALD

Filozofia dialectică dezvăluie și dialectica filozofiei. Adevărul absolut nu este o entitate care există de când lumea și care își ferește anonimul de tentativele sisifice ale minții omenești. Adevărul absolut nu este o existență, ci o devenire. El se formează neîncetat din neîncetata acumulare a adevărilor relative. Însă, luptînd să se impună, fiecare nou adevăr, deși relativ, tinde să se absolutizeze, să se dogmatizeze și să ocupe locul central în domeniul său special, pînă la ivirea unui nou adevăr relativ. Așa s-a întîmplat cu logica aristotelică, cu geometria euclidiană, cu fizica newtoniană, cu biologia darvinistă, cu psihologia freudistă etc.

În filozofie, fiind vorba de dialectica lumii și a cunoașterii ei, adevărurile relative sînt universale și antinomice. Obiectul este unitatea dialectică dintre fenomen și esență, dintre întîmplare și necesitate, dintre mișcare și stabilitate; subiectul este unitatea dialectică dintre experiență și rațiune, dintre trăire și gîndire, dintre vorbire și gîndire. De aceea, istoria filozofiei este, pe fondul luptei dintre materialism și idealism, o permanentă înfruntare între diversele concepții unilaterale cu privire la dialectica obiectului și a subiectului: fenomenism și esențialism, indeterminism și determinism, eleatism și heraclitism, pe de o parte, empirism și raționalism, alogism și logicism, nominalism și conceptualism, pe de alta. Dialectica filozofiei înaintează prin lupta metafizicilor contrare. Gîndirea filozofică lasă impresia că nu poate progresa decît pășind cînd pe o metafizică, cînd pe cealaltă. Gîndirea dialectică are, probabil, nevoie, din cînd în cînd, de o odihnă metafizică. Cadența istoriei filozofiei este determinată de oscilarea metafizică a gîndirii dialectice.

Evident, metafizicile se succed și se înfruntă nu numai în virtutea autodinamicii dialectice a gîndirii. Împrejurările sociale joacă un rol determinant. Fenomenismul ontologic și empirismul gnoseologic apar, de obicei, în momentele în care privilegiatăii canonizează esențele și dogmatizează ideile, cînd conservarea unor scopuri limitate stingherește dezvoltarea nelimitată a mijloacelor, cînd noua experiență nu mai încapă în vechea teorie. Esențialismul și raționalismul apar cînd relativismul și scepticismul încep să paralizeze eforturile subiectului, cînd noile mijloace tind să scape de sub controlul oricărui scop, cînd devine necesară o teorie nouă, capabilă să explice noua experiență.

Este oare filozofia o disciplină conjuncturală? Evident! Însă nu apologetică, ci critică.

În filozofia contemporană, diversele curente care se înfruntă exagerează cîte una din dimensiunile fundamentale ale lumii și ale cunoașterii ei. Contestînd existența obiectivă a esențelor, operaționalismul reduce fenomenele lumii la operațiile omului asupra ei și lasă rațiunii numai sarcina de a organiza coerent diversele operații. Operaționalismul este, astfel, fenomenist, din punct de vedere ontologic, și empirist, din punct de vedere gnoseologic. Nici existențialismul nu admite existența obiectivă a esențelor, dar reduce fenomenul la trăirea afectivă a fiecărui om, iar cunoașterea la spaima în fața neantului. În existențialism, fenomenismul este iraționalist. Mutînd esențele din lumea lucrurilor în lumea ideilor și considerînd cunoașterea filozofică drept o retragere din fața obiectului spre zona transcendențială a subiectului, prin înlocuirea inducției experimentale cu reducția ascetică, fenomenologia este esențialistă și raționalistă. Structuralismul reține numai relațiile dintre fenomene și numai vorbirea prin care se desfășoară gîndirea. El combină fenomenismul cu nominalismul. Urcînd esențele în cer și așezînd cunoașterea mai jos de credință, personalismul este un esențialism iraționalist. Cred că a sosit momentul să se renunțe la tentativa zadarnică de a «scăpa» de contradicțiile din lucruri și din cunoaștere. Prejudecata incompatibilității dintre fenomen și esență vine din vremuri străvechi, cînd neputința și frica au despărțit cerul de pămînt.

Materialismul dialectic ne ajută să cunoaștem și să recunoaștem că lumea este contradictorie și că tot atît de contradictorie este și cunoașterea ei. Unitatea dialectică dintre fenomen și esență determină, în mod firesc, unitatea dialectică dintre sensibilitate și rațiune, care se realizează prin unitatea dialectică dintre vorbire și gîndire.

Trebuie să ne asumăm pînă la urmă destinul paradoxal al omului — singura ființă deopotrivă de materială și spirituală — evitînd încercările, inevitabil sortite eșecului, de a ne sustrage dialecticii, chiar dacă vom insista și noi, după împrejurări, cînd asupra materialității lumii, cînd asupra spiritualității omului... Contradicțiile de bază ale lumii și ale omului trebuie trăite și gîndite, nu escamotate...

POPAS ÎN ROMÂNIA ANULUI 1970

Reactualizarea
unei strălucite tradiții:
Hanu' Ancuței,
reclădit aidoma
pe vatra vechiului edificiu,
dispărut cu decenii în urmă

(Urmare din pag. 10)

Pe drumurile lui Calistrat Hogaș,
pe Bistrița lui Vlahuță,
pe șoselele pustii ale lui Nichifor Coțcaru,
pretutindeni județul s-a umplut cu hoteluri,
hanuri turistice,
campinguri și restaurante cochete.

În arhitectura modernă
a orașului,
două vestigii
ale unei istorii glorioase:
turnul și biserica
lui Ștefan cel Mare.

Unul dintre cei mai harnici
și pricepuți bărbați
ai județului:
președintele
cooperativei agricole de producție,
Gheorghe Maștei,
Erou al Muncii Socialiste.

clare
precum
cristalele
și
rezistente
precum
oțelurile

sînt produsele
ÎNTEPRINDERII DE GEAMURI - BUZĂU

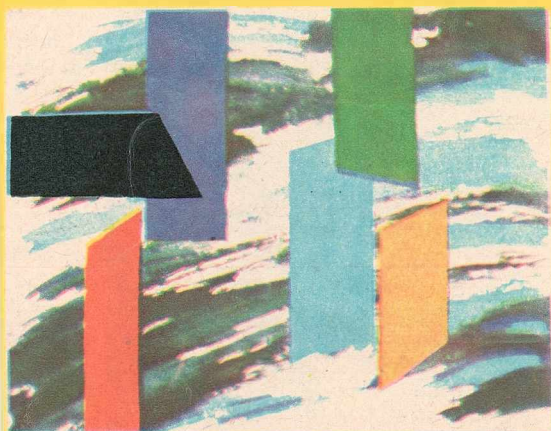
I.G.B.—

Aleea Industriilor nr. 1, telef. 2400 Telex: 01184-06 —
produce și livrează fără repartiție

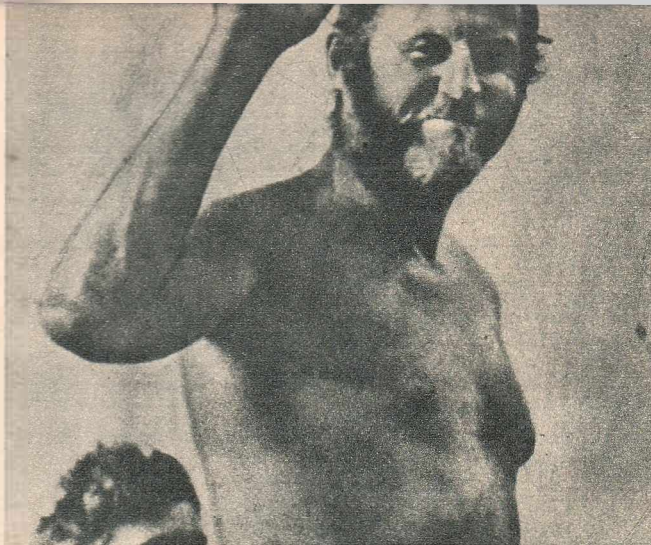
- 1) Geamuri securizate dimensiuni mari pentru vitrine, uși, glasvanduri, ghișee, plăci balustrade și orice alte întrebuințări;
— din geam tras 6 mm în dimensiune maximă de 1 000—2 000 mm.
— din geam laminat lis și ornament 6—10 mm în dimensiune maximă de 1 700—3 000 mm.

La cererea beneficiarilor, geamurile securizate se pot emaila în culorile solicitate.

- 2) Oglinzi din geam tras 3—5 mm grosime în dimensiunile și cu prelucrările solicitate de beneficiari (șlefuiți cant, fazete de la 5 la 25 mm etc.)

"RA-II"

◀ Conducătorul expediției, eroul lui «Kon-Tiki» și al lui «RA-I», în momentul terminării cu bine a expediției «RA-II».

: mesajul perseverenței și al solidarității umane

de Florin HERA

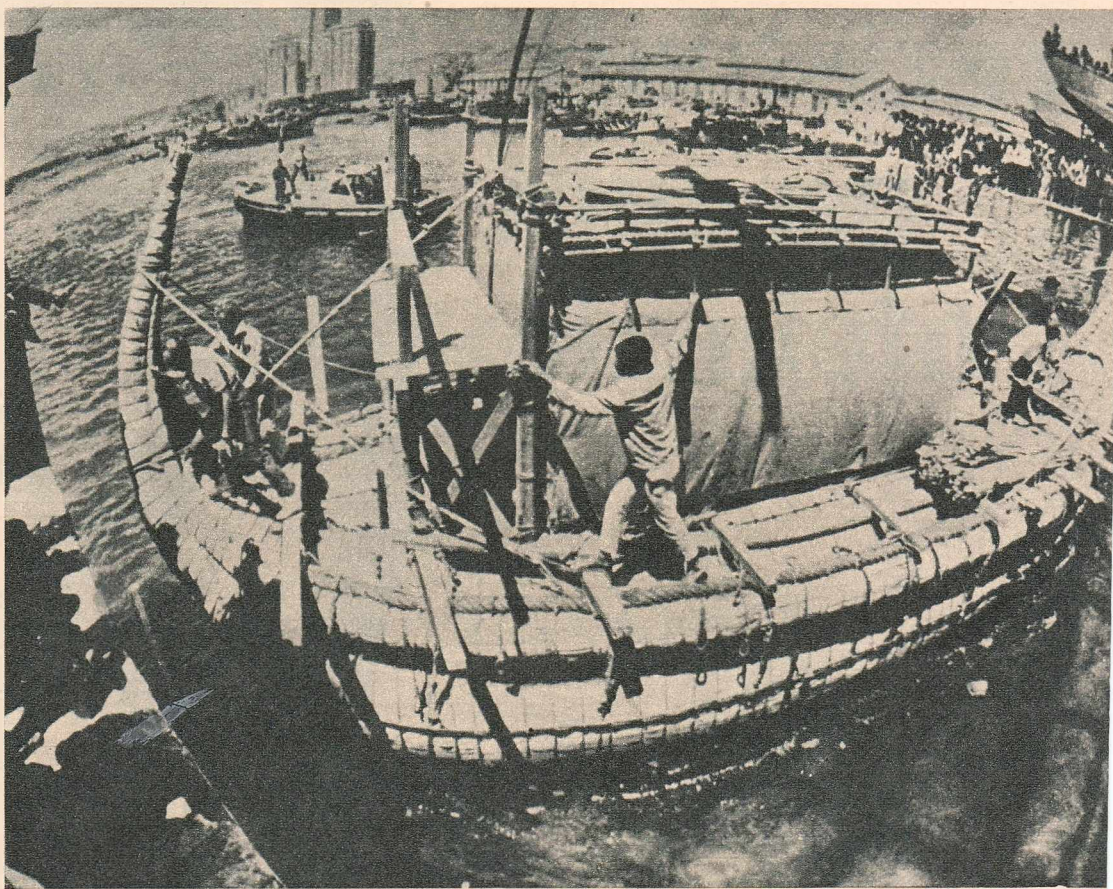
Peste puțin timp, muzeul Kon-Tiki din Oslo se va îmbogăți cu o nouă donație: o navă de papirus. Ea va fi așezată alături de o plută nu mai puțin neobișnuită — și care a inspirat chiar numele muzeului, întemeiat în 1949 de Thor Heyerdahl. Heyerdahl are acum 55 de ani și este în culmea gloriei. Norvegian, ca Fridtjof Nansen, navigator și om de știință, asemenea acestuia — Thor Heyerdahl expediă, la jumătatea lunii iulie, următorul mesaj prin radio, adresat regelui Olav al V-lea: „Nava de papirus «RA-II» a Norvegiei a părăsit portul Safi, din Maroc, la 17 mai. Ea a ajuns acum în Barbados, după ce a străbătut 6 300 de kilometri, traversând Atlanticul. Membrii expediției — originari din Italia, Japonia, Maroc, Mexic, Republica Arabă Unită, Statele Unite, Uniunea Sovietică și Norvegia — își îngăduie să trimită, cu acest prilej, salutul lor comun...”

Nici măcar un singur cui n-a fost bătut în corpul ambarcației «RA-II»... Asemeni lui «RA-I» (predecesoarea sa, mai puțin norocoasă, scufundată anul trecut în apropierea Antilelor, după ce parcursese peste 5 000 de kilometri sub uragane), nava lui Heyerdahl — botezată cu un ulcior de lapte după numele zeului egiptean al soarelui — este «țesută» din sute de mii de tulpini de papirus. Vechii egipteni și fenicienii împleteau bărcile lor din aceeași faimoasă plantă care furniza, de altfel, și suluri pentru manuscrise... Primul «RA» folosit de Heyerdahl a fost construit în Egipt, în umbra piramidei lui Keops, de pescari veniți de pe malurile lacului Ciad unde, și astăzi, se pot vedea bărci de papirus asemănătoare celor deslușite de Heyerdahl pe străvechi reprezentări rupestre. «RA-II» a fost împletită chiar în portul de plecare, Safi — «capitala marocană a sardelelor» — de către indieni din tribul Aymara, locuitori din zona lacului Titicaca la frontiera dintre Peru și Bolivia. Indienii Aymara utilizează tehnici de construcție și de navigație foarte apropiate de acelea ale pescarilor din Ciad.

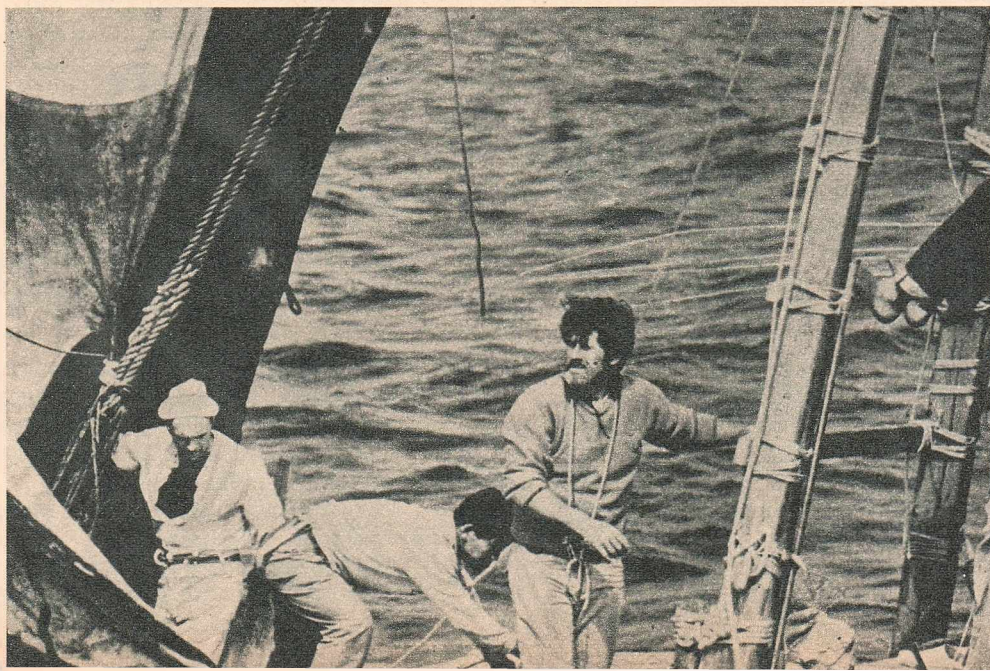
„...Singuri sub stele, în noaptea care îmbrățișa portul Safi — își amintește Heyerdahl — priveam barca noastră care avea să ne poarte pe crestele de val ale Atlanticului spre o fabuloasă aventură. Aceeași emoție ne cuprindea laolaltă. ...«RA» se mișcă alene, trage ușor de parime — ai crede că marea o atrage tainic către Apus, pe calea legendelor atîtor navigatori neștiuți, dispăruți în urmă cu cinci mii de ani... Am ales însăși imaginea fragilității — barca de papirus, spunea Heyerdahl — pentru a ne sprijini speranța. Pînă în ultima clipă lumea a refuzat să creadă că nava noastră de împletitură va putea înfrunta oceanul. Și cu toate acestea încă textele biblice vorbesc despre «soli trimiși peste mări, purtați de ape în vase de stuf». Ceea ce întreprind, releva cercetătorul norvegian, este un pariu; dar mai întii de toate, o experiență. Cred în succes, deși am datoriat să mă gîndesc și la eventualitatea unui eșec...”

Visul urmărit de Thor Heyerdahl prin expedițiile «RA-I» și «RA-II» — pariul lui — era să demonstreze că, mult înainte de Cristofor Columb, navigatori ai lumii antice au putut să părăsească țărmurile Africii pentru a ajunge, străbătînd Atlanticul, pînă la coastele americane. Dacă slăpîndul «RA-I» eșua nu departe de țintă — «Arcă a lui Noe în clipele lansării lui Apollo-11», glumea Heyerdahl — «RA-II» avea să-și ia revanșa. Posibilitatea ca fenicienii sau egiptenii străvechi să fi ajuns în America pe vase de papirus

(Continuare în pag. 16)

▲ Lansarea la apă și apoi...

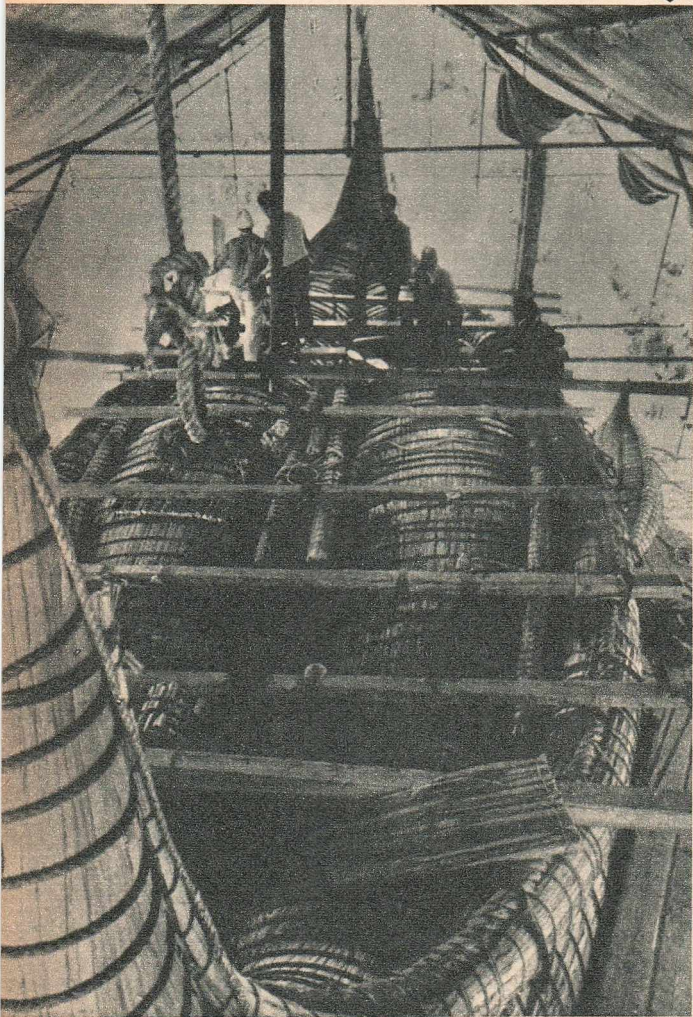

◀ ...startul la 17 m

enii sau egiptenii străvechi
ajuns
mîntul de azi al Americii
emenea vase de papirus?
îrșitul expediției
rinse cu «RA-II»,
itul explorator norvegian
Heyerdahl
folosi cu temei
ă expresie consacrată a omului de știință:
«erat demonstrandum».

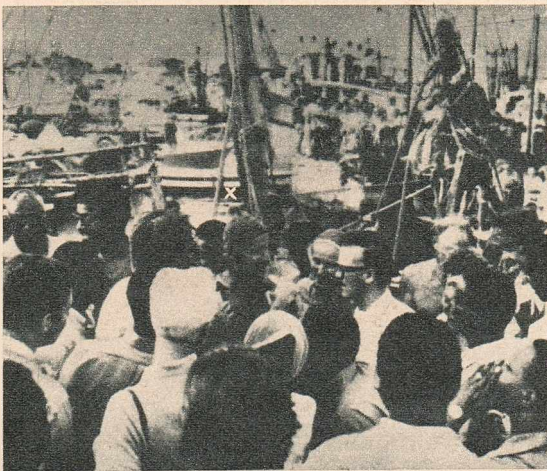
«RA-II» «pe șantier»,
 în portul marocan Safi,
 unde a fost construită de indieni
 din tribul Aymara
 sosiți aici din zona
 de la frontiera dintre Peru
 și Bolivia.

«Opt oameni ținând de opt națiuni, situate în diferite zone ale despărțirilor politice și aparținând unor civilizații felurite, au putut trăi și conlucra — ca o singură familie — într-o cabină strîmtă de doi metri pe cinci... De ce să nu trăim la fel pe încăpătorul nostru pămînt?...»

"RA-II"

Înfruntînd
 apele
 Atlanticului...

«Iar după 56 zile de navigație, la 12 iulie, ambarcația de papirus a acostat la Bridgetown, în Barbados, echipajului său în frunte cu Thor Heyerdahl (x) făcîndu-i-se o primire entuziastă.»

Privindu-l alături de soție și cele trei fiice sosite să-l întîmpine în Barbados, n-ai crede că Thor Heyerdahl abia a poșosit pe pămînt, după ce a înfruntat apele involburate ale Atlanticului aproape două luni...

(Urmare din pag. 14)

apare drept reală, după debarcarea din Barbados. De altfel, se știe că aceiași navigatori ai antichității au dat ocol Africii și au ajuns departe, în drumul lor spre nord... După sosirea lui Thor Heyerdahl la Bridgetown, principalul port din Barbados în arhipelagul Antilelor Mici, o telegramă trimisă de un medic din Martinica îi aducea o nouă satisfacție. Telegrama arăta că institutul de numismatică din Paris a confirmat originea antică egipteană a unor monede dezgropate în Antilele franceze. Informații asemănătoare despre piese numismatice au fost primite de savantul norvegian și din insulele Azore, situate la 1 770 de kilometri vest de Gibraltar — «Coloanele lui Hercule», depășite odinioară de navigatorii feniceni...

Dacă teoriile antropologice și etnografice ale lui Thor Heyerdahl stîrnesc și vor continua să stîrnească numeroase controverse și dezbateri, probitatea lui științifică — susținută de curaj și perseverență, de o largă viziune umanitară — se află în afara de orice îndoială. Specialist în geografie și zoologie, pregătit la Universitatea din Oslo, oceanograf și antropolog, Heyerdahl este membru al Academiei norvegiene de științe, posesor al medaliilor «Lomonosov» și «Vega», înalte distincții conferite de Uniunea Sovietică și respectiv Suedia. Cunoaște șapte limbi, scrie cărți pasionante («Expediția Kon-Tiki» și «Aku-Aku — taina Insulei Paștelui») au fost traduse și în limba română, a primit un premiu «Oscar» pentru filmul «Kon-Tiki» în 1951. «Încercările mele, declara Thor Heyerdahl, deschid un vast câmp de acțiune pentru a continua cercetările.»

După cum se știe, sub străgătoare înfățișări, Zeul Soarelui l-a purtat pe antropologul norvegian și peste alte imensități de ape. «Numele original al zeului-soare Vira-Kocha, ce pare să fi fost folosit mai mult de cei vechi în Peru — scria Thor Heyerdahl — era Kon-Tiki..., ceea ce înseamnă Tiki-Soare sau Tiki-Foc. Kon-Tiki era marele preot și regele soare al «oamenilor albi» din legendele incașilor, care au lăsat ruinele uriașe de pe malurile lacului Titicaca... Pentru mine — continuă Heyerdahl — rămîne neîndoios faptul că zeul alb Tiki-Soare, despre care incașii spuneau că fusese gonit de strămoșii lor din Peru departe în Oceanul Pacific, era unul și același cu zeul alb Tiki, fiul soarelui, pe care locuitorii din toate insulele Pacificului de est îl proclamă întemeietorul neamului lor». Pentru a dovedi că insulele Polineziei au fost populate de oameni veniți din

America de Sud, peste Pacific, navigatorul norvegian a argumente furnizate de folclor, etnografie, arheologie botanică... Dar teoriei lui Heyerdahl i se opunea un traargument puternic: strămoșii incașilor nu aveau cum să poată străbate Pacificul! Atunci, încă în viața lui Thor Heyerdahl, însoțit de un echipaj de cinci oameni, întreprins expediția «Kon-Tiki» trecînd Oceanul Pacific pe o plută din lemn de *balsa* — de la Callao (Peru) pe stîncile de coral din Raroia, lângă Tahiti. Tot Heyerdahl ajuns la concluzia că statuile misterioase din Insulele Polinezie, uriași monoliți cu chip de om atîtați «pe ce apropiată insulă a Polineziei față de America», reprezintă un puternic argument pentru o teză citezătoare: care poartă în polineziană numele de «Ochiul cerului» — fost veriga de legătură cu poezia strămoșii veniți din Anzi, din străvechi cetăți închinat zeului-soare, Koru, de pe coasta peruviană a Pacificului.

Succesul lui Thor Heyerdahl este însă mai mult decât act bărbătesc și lucid în vasta epopee a cunoașterii. Este un mesaj. «Am ținut foarte mult — arăta navigatorul norvegian — să obțin pe vasul meu cea mai mare diversitate de rase, de religii, de educații. Acesta era un lucru foarte important pentru mine. Căci expediția noastră era un experiment, către adevărul uman. Fiecare are o misiune să-și păstreze tradițiile, să-și onoreze obiceiurile. Totuși, este necesar să se facă dovada că, prin bunăvoință, putem trăi în pace». Atît «RA-I» cît și «RA-II» au fost făcute cu un echipaj internațional, sub pavilionul Organizației Națiunilor Unite. Bronzat de soarele pe care și-a luat drept inspirator, călăuză și simbol, Thor Heyerdahl spune, fericit, sub jerbele de artificii din portul triumfal: «Opt oameni ținînd de opt națiuni, situate în diferite zone ale despărțirilor politice și aparținînd unor civilizații felurite, au putut trăi și conlucra — ca o singură familie — într-o cabină strîmtă de doi metri pe cinci... De ce să nu trăim la fel pe încăpătorul nostru pămînt?»

Marile plutiri peste Atlantic și Pacific ale cutezătorului norvegian — care a făcut parte din rezistența antifascistă — sînt străduințe de a dovedi unitatea în varietate a creației umane. «RA» ca și «Kon-Tiki» amintesc că un zeu soare răsare și apune peste destinul unic al oamenilor.

REMEMBER

1

În primăvara
anului 1944
regiunea petrolieră
este puternic bombardată.
Peste tot numai ruine...
Așa arăta după război
vechea rafinărie
de la Brazi.

2

Dintr-o industrie în care predominau procesele simple de distilare,
prelucrarea petrolului a devenit o industrie modernă,
inzestrată cu instalații de mare capacitate,
moderne, care folosesc procedee tehnologice avansate.
Tot în acești ani în locul vechii rafinării de la Brazi s-a construit alta nouă,
una dintre cele mai mari și mai moderne din țară.

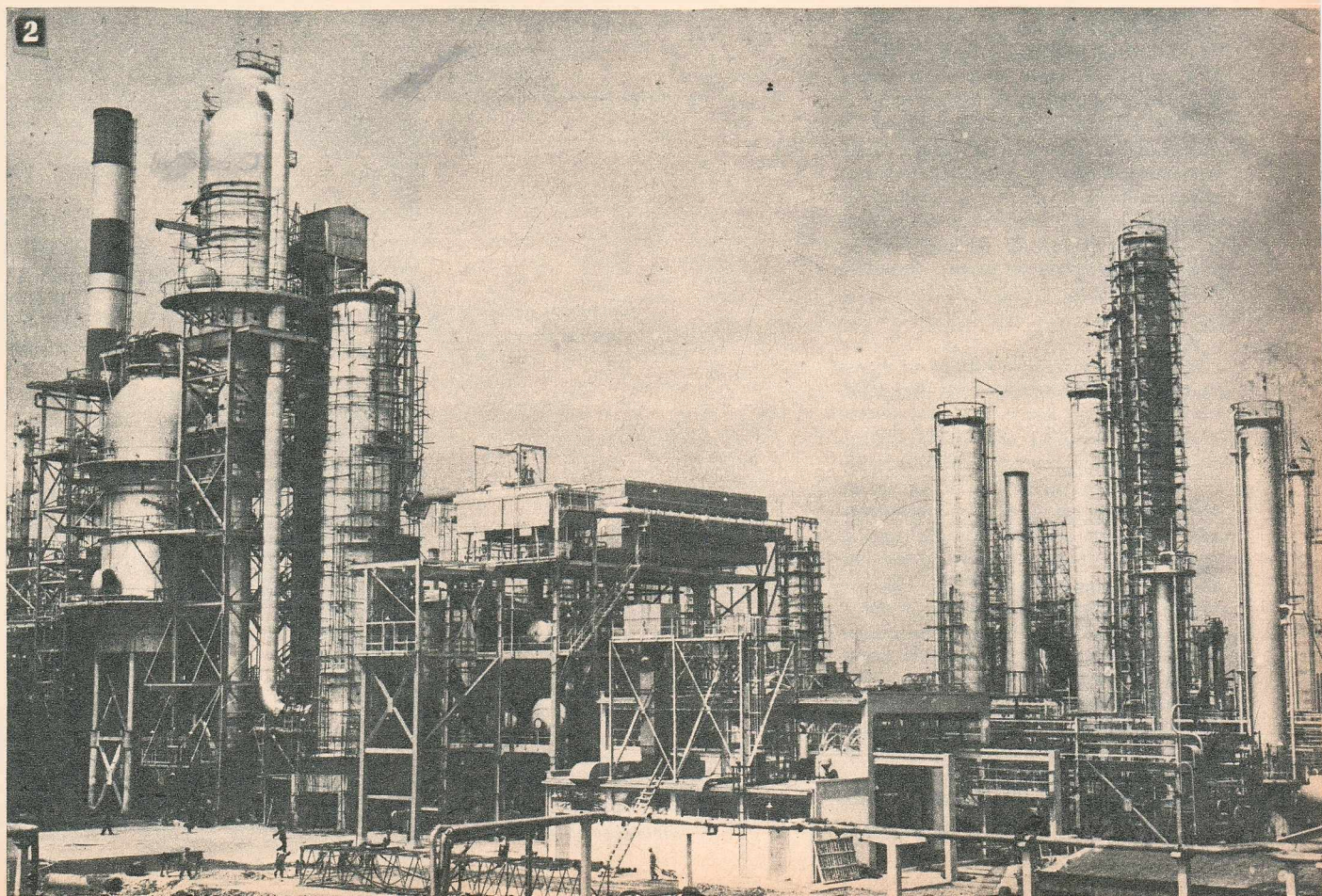
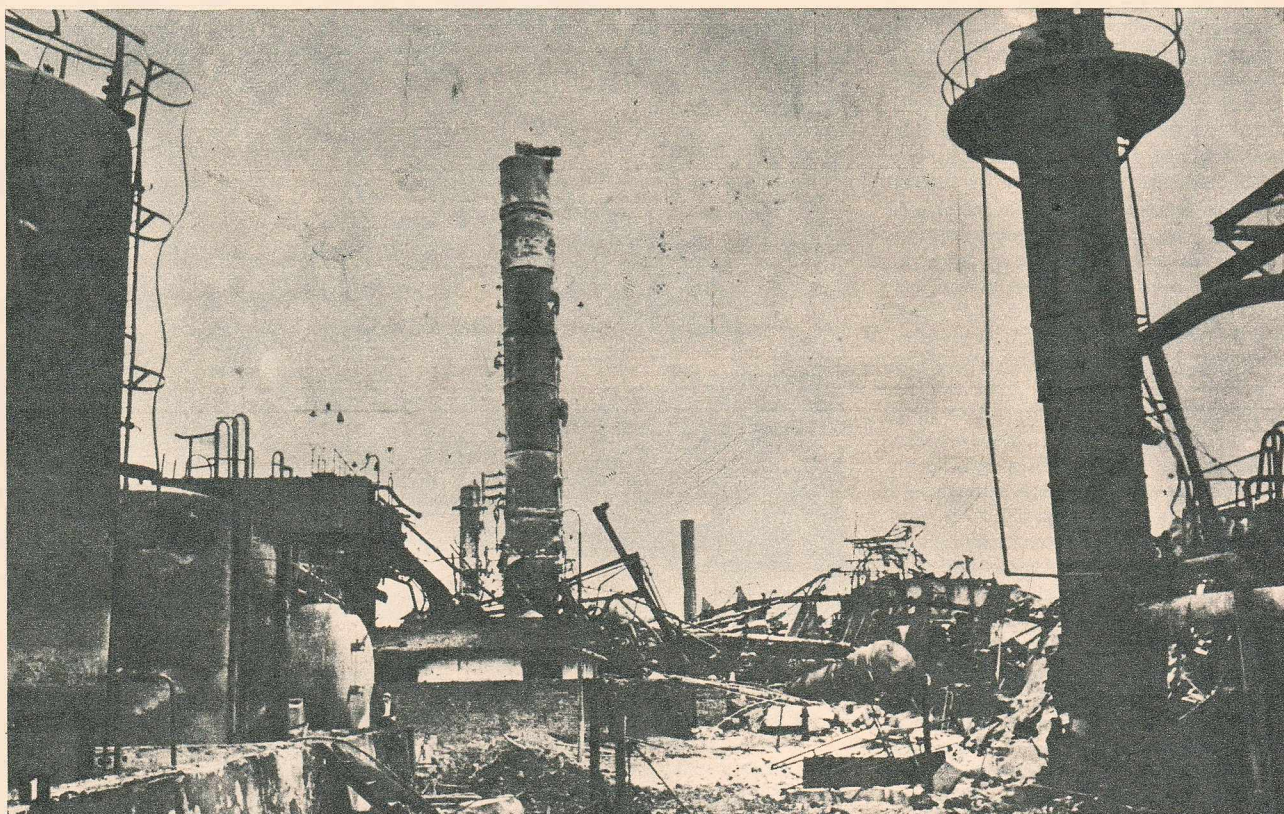
Am văzut de curînd o suită de fotografii care reprezentau instalații industriale în răzăr. Imaginile fuseseră luate din înălțimile cerului, dintr-un avion de bombardament și trimise către un corespondent de război în primăvara anului 1944. Am văzut de-a lungul timpului nenumărate documente de arhivă care istoriseau în imagini uriașul dezastru care se abătuse asupra țării. Pagubele provocate de război au redus potențialul economic al României la mai puțin de jumătate. Valuările pierderilor din acea epocă sînt acum uitate. Anii au trecut, fața lumii s-a schimbat, noi înșine sîntem fundamentaliști.

Din cînd în cînd e bine să ne amintim de unde am pornit ca să ajungem unde sîntem. Nu fugim de comparații. Ele ne vor istorisi și ne vor face să ne gândim la ceea ce sîntem astăzi. Ce sîntem astăzi, ne vor vorbi despre tradițiile națiunii, despre eforturile ei eroice de a face din România un stat modern. Și-a propus făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Ce însemnam noi acum douăzeci sau treizeci de ani pe plan economic față de alte țări europene? Destul de puțin... Dacă ne referim numai la rolul industriei în ocuparea forței de muncă, ne vom da seama că eram de fapt o țară «eminamente agricolă». Era o situație umiltoare în acest secol al expansiunii tehnologiilor și științei. În perioada antebelică aproape 90 la sută din populație era ocupată în agricultură și silvicultură. Producția industrială pe cap de locuitor prezenta caracteristici cronice de sărăcie în urmă. În plin centru al Europei, în plin secol XX, eram o țară subdezvolta-

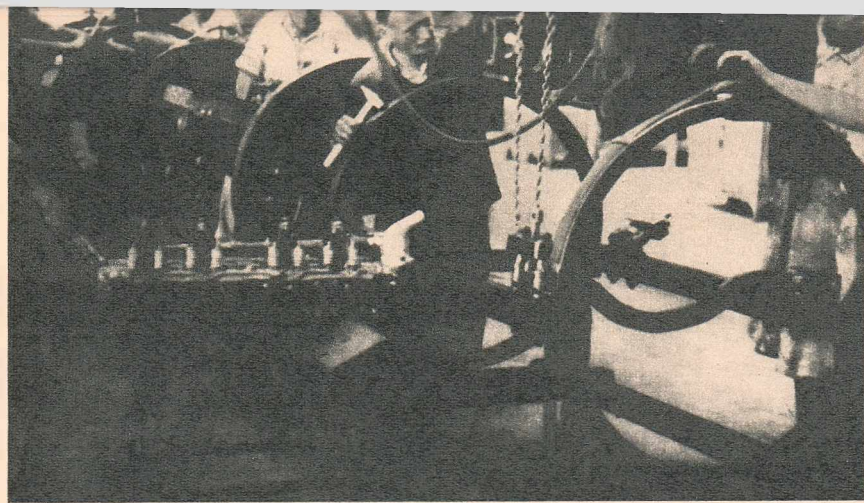
Industrializarea din aceste ultime decenii a fost o grandioasă coloană vertebrală și a salvat România din umilințele subdezvoltării. Învățîndu-se după învățătura marxist-leninistă, pornind de la realitățile țării noastre, înclinîndu-se pe forțele proprii ale minunatului nostru popor, partidul a pus în centrul atenției sale dezvoltarea viguroasă a forțelor de producție, industrializarea socialistă. Din cei mai buni indicatori, pe care economiștii îi urmăresc cu atenție, au început să urce neîncetat zonele periferice spre cote din ce în ce mai înalte. Progresele realizate în opera de industrializare au făcut să crească unul din cei mai sintetici indicatori, producția industrială pe locuitor: în 1938 reveneau un locuitor al țării 18,2 kg fontă, 20,4 kg oțel, 72,4 kWh energie electrică. Iată evoluția acestora: 1948: 22,2 kg oțel, 19,8 kg fontă, 94,4 kWh energie electrică; 1959: 37,2 kg oțel, 59,89 kg laminat, 372,56 kWh energie electrică; 1967: 209,21 kg oțel, 120,4 kg laminat, 1 267,45 kWh energie electrică. Progresele obținute în urma industrializării au schimbat radical și ocupația populației, ponderea celei ocupate în agricultură reducîndu-se în 1966 la 55,1 la sută față de 70 la sută în 1970 la 50 la sută.

(Continuare în pag. 18)

REMEMBER

II

◀ O imagine pe care numai cei mai bătrâni o pot identifica: secția de montaj motoare de acum câteva decenii de la Tractorul-Brașov.

(Urmare din pag. 17)

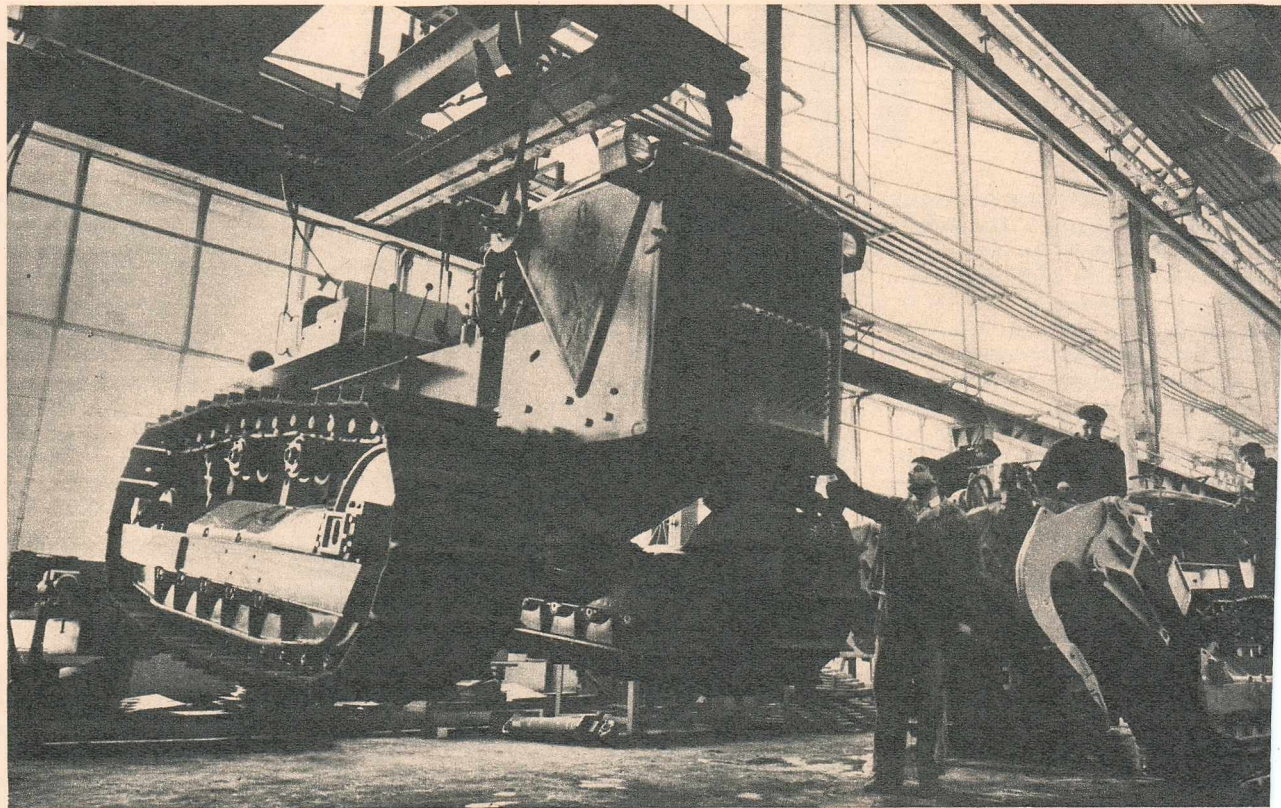
În acești ani industria a devenit ramura dominantă și hotărâtoare a economiei naționale. Pentru prima oară în istoria ei milenară, România își putea afirma potențialul ei economic și se putea înscrie în rîndul națiunilor care contribuie la progresul umanității. În acești ultimi ani economiștii străini și-au îndreptat cu persistență atenția spre țara noastră afirmînd adeseori existența unui miracol economic românesc. De fapt, ei nu făceau decît să sesizeze dinamismul și vigoarea unei națiuni intrate în epoca înalțelor ritmuri industriale. Ritmul mediu de creștere a producției pe ansamblul industriei a fost în perioada 1950-1966 de 13 la sută. Ritmurile de creștere cele mai înalte — și acest lucru este deosebit de semnificativ — se realizează în ramurile care au o importanță esențială în dezvoltarea întregii economii naționale: la energie electrică și termică (în 1960-1965): 21 la sută; în industria siderurgică: 14 la sută; în industria construcțiilor de mașini: peste 17 la sută; în industria chimică: 24 la sută etc. Statisticile vin să confirme, în modul cel mai obiectiv, puternicul proces de dezvoltare și diversificare a producției: în 1966 producția industrială a anului 1938 se realiza doar în 34 de zile! Aceasta semnifică recuperarea rămîinerii în urmă din punct de vedere industrial.

Pornind de la cerințele și realitățile țării, de la ceea ce ne era specific și caracteristic, congresele al IX-lea și al X-lea ale partidului au elaborat vaste programe de construcție economică și socială a României. Conferința Națională (decembrie 1967) a reprezentat o materializare a Directivelor congresului al IX-lea privitoare la continua perfecționare a activității economice și sociale. Pentru că neconținută perfecționare era nu numai o năzuință, dar totodată o necesitate imperioasă. Organizarea economiei în mari unități economice (centrale industriale, combinate etc.) a fost rodul unei ample analize științifice și corespundea necesităților obiective de concentrare a producției. În perfecționarea industriei și a vieții social-economice în general s-a realizat o sinteză creatoare între centralism și democrație. Investirea cu largi atribuții a centralelor, apropierea conducerilor de producție au creat premise favorabile pentru rezolvarea la scara diferitelor unități a variatelor probleme de ordin tehnic, economic și organizatoric.

26 de ani în viața unei națiuni nu e prea mult din punct de vedere istoric. Dar acești ani au însemnat enorm de mult pentru România. Orînduirea socialistă a realizat într-un termen foarte scurt lichidarea înapoierii economice pornind în primii ani de după război la refacerea economiei naționale, apoi, prin intensă industrializare, la lichidarea rămîinerii în urmă a economiei noastre și la reducerea decalajului care ne desparte de țările dezvoltate și în sfîrșit, prin perfecționarea continuă a metodelor de conducere și planificare, la creșterea neîntrepută a eficienței economice.

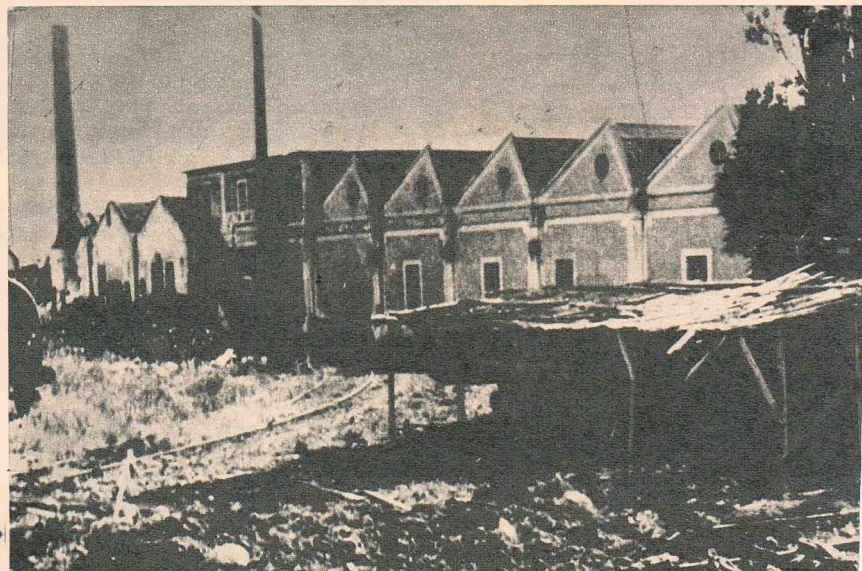
România zilelor de azi este fundamental alta ca cea de ieri. Priviți harta economică a țării, priviți orașele, priviți fie și numai în jurul vostru. Și tot ce vedeți va fi mult mai convingător ca oricare din cuvintele noastre.

I. CORIBAN

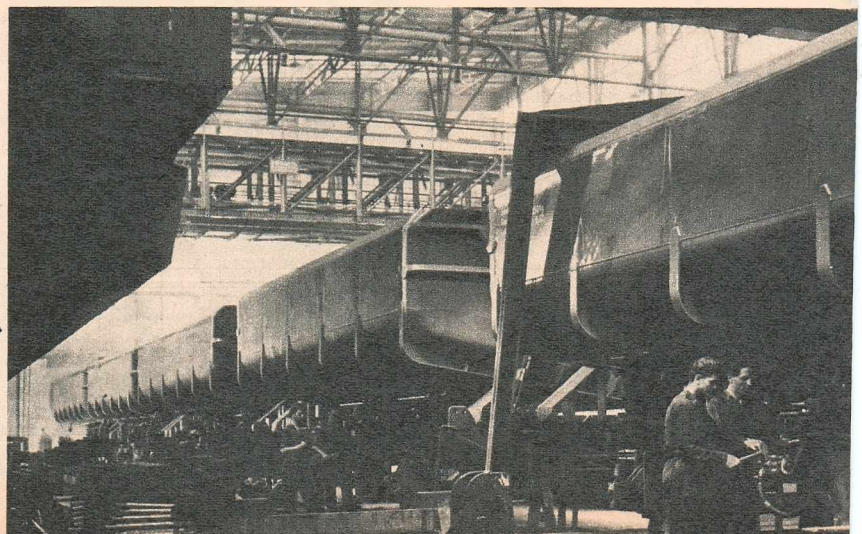

▶ Și o imagine recentă la aceeași uzină Tractorul-Brașov unde, în ultimele decenii, au fost construite hale moderne care asigură condiții de lucru optime. Secțiile au fost înzestrate cu mașini și agregate de înaltă productivitate, cu linii automate și instalații la nivelul tehnicii mondiale.

▶ Un peisaj dezolant: Uzina de vagoane din Arad imediat după război.

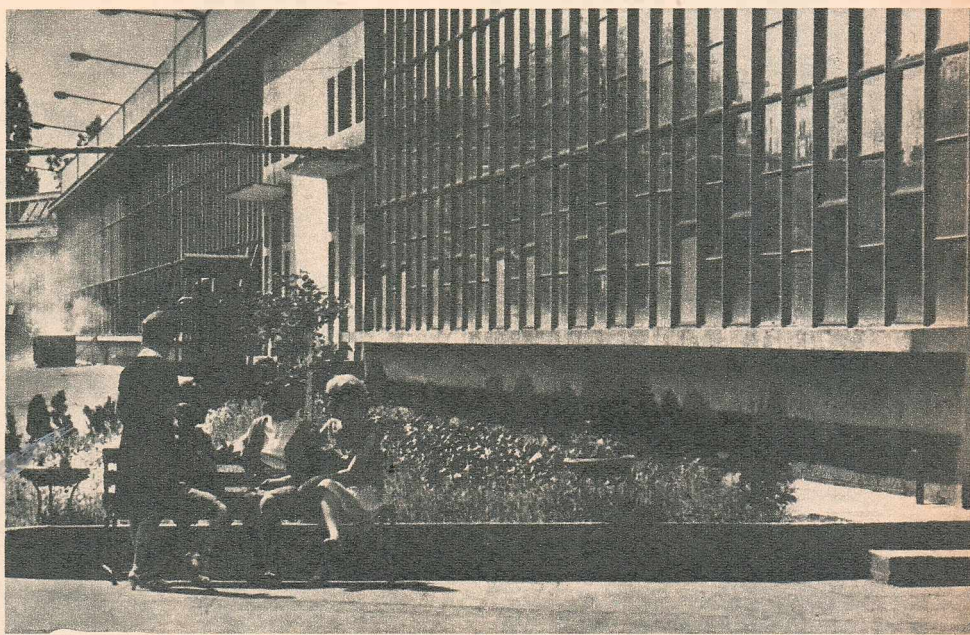
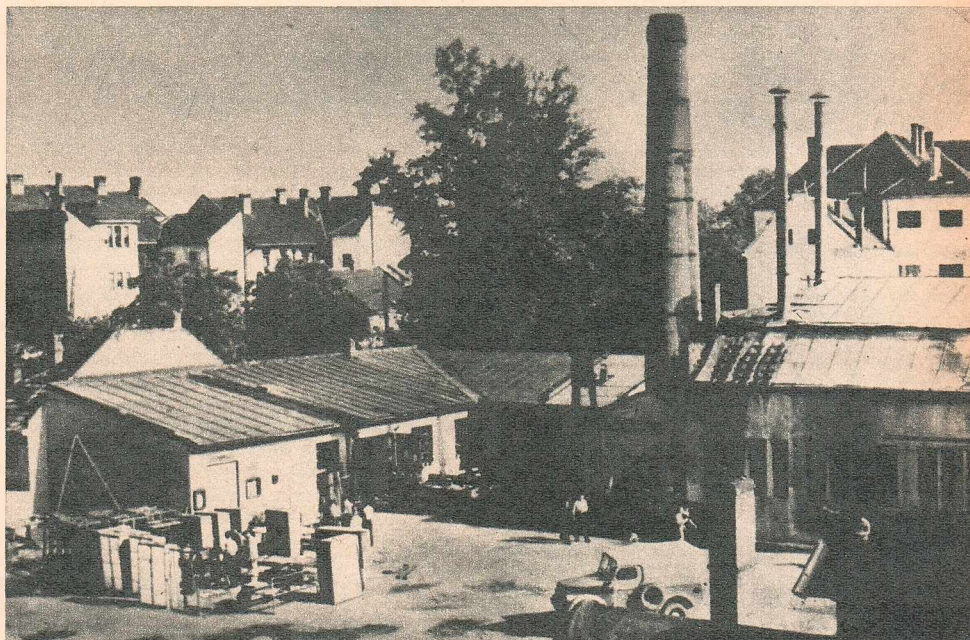
▶ Azi Uzina de vagoane din Arad produce numeroase tipuri de vagoane, care sînt utilizate nu numai pe căile ferate din țară, dar sînt exportate în numeroase țări ale lumii.

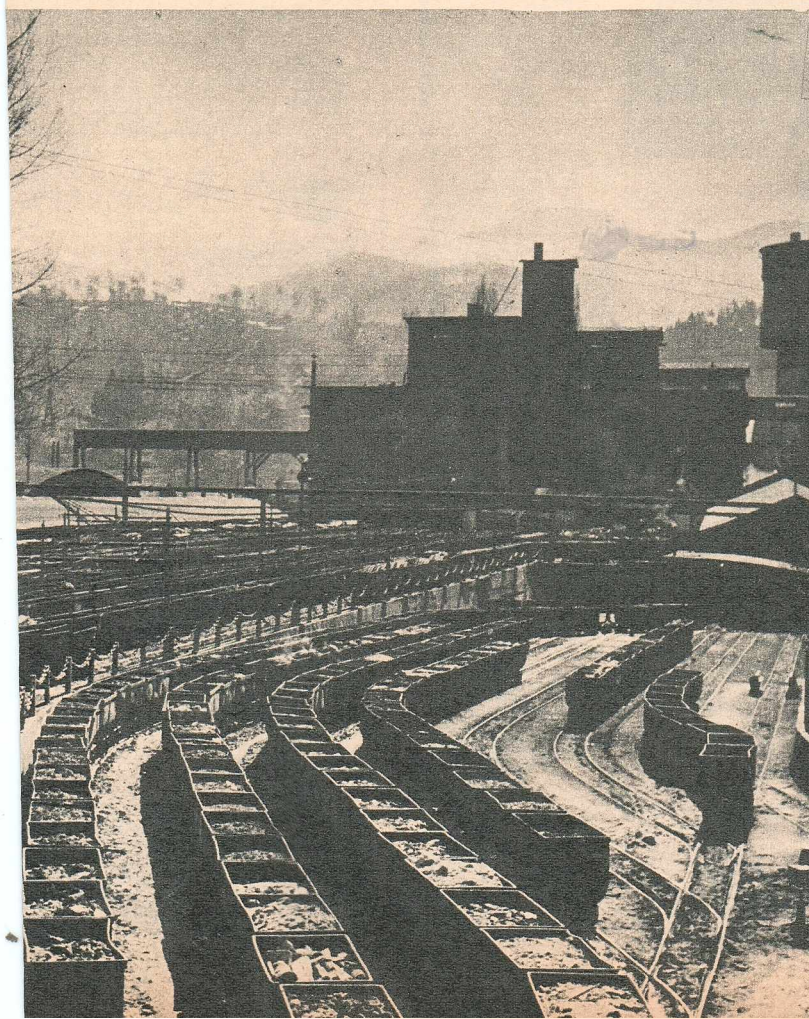
Cu ani în urmă
 să fii miner în Valea Jiului
 era și trist, și nespus de greu.
 Condițiile de lucru erau primitive și istovitoare.
 Această fotografie-document
 făcută cu 30 de ani în urmă la Lupeni
 e concludentă.

De-a lungul câtorva decenii,
 uzina «1 Septembrie» din Satu Mare a fost o întreprindere provincială modestă.
 În 1944 ea a fost avariată de bombardamente...

Refăcută, după război,
 «1 Septembrie» s-a dezvoltat de-a lungul anilor
 ca o importantă uzină,
 cunoscută în întreaga țară
 pentru producția ei de mașini de gătit,
 vase emailate, aragazuri etc.

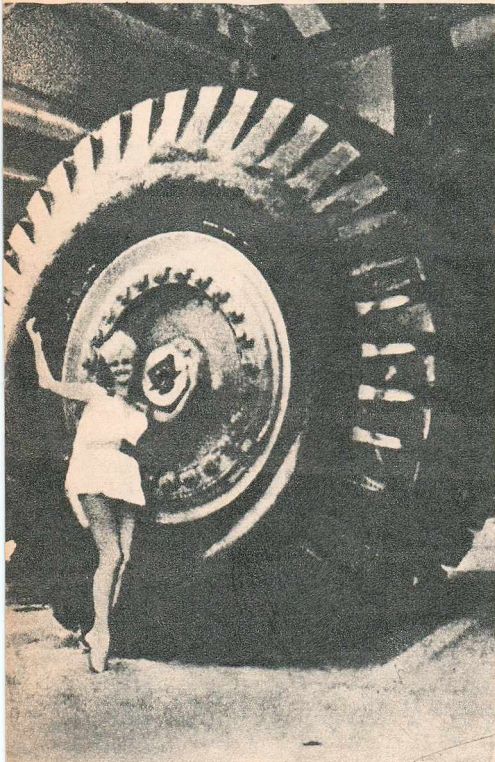
În bazinul carbonifer al Văii Jiului
 au fost alocate în ultimele decenii
 importante investiții
 pentru dezvoltarea și modernizarea minelor.
 prin dotarea cu utilaje
 și instalații de tehnicitate ridicată.
 La mina Lupeni gradul înalt de mecanizare
 a tăierii și încărcării în abataje
 a dus la ușurarea muncii minerilor
 dar și la o creștere importantă
 a productivității.

nu e un truc fotografic

Explicația ar fi, practic, inutilă. Ce nevoie ar mai fi de precizat dimensiunile? Și totuși pentru curioși menționăm că este vorba de cel mai mare camion din lume, utilizat în minele de cărbuni sub cerul liber din Columbia britanică. Încărcat, monstrul cîntărește 300 tone.

Cauciucul folosit pentru unul singur dintre pneurile gigant ar fi fost îndestulător pentru 300 autoturisme.

pe ce „picior“ trăim?

De câte ori un pantof frumos nu e încercat de mai mulți amatori, dar nu poate fi cumpărat pentru că... strînge, deși numărul corespunde. Acest fenomen e posibil deoarece calapoadele folosite în fabricile de încălțăminte erau copiate îndeobște după modele străine. Or, realitatea noastră antropologică este alta decît — să zicem — în Franța sau Norvegia.

Pentru a cunoaște dimensiunile și conformația piciorului locuitorilor din România, a fost terminată nu demult o vastă acțiune de cercetare antropometrică. Sub conducerea ing. Valeriu Țigan de la Institutul de cercetări pielărie și cauciuc-București, au fost măsurate, pentru prima oară în țara noastră, loturi reprezentative de picioare, totalizînd 165 000 de persoane.

S-au luat în considerație nu mai puțin de 18 elemente, concluziile fiind deosebit de utile pentru industria de încălțăminte. Astfel s-a constatat că nu trăim «pe picior» chiar atît de mare. Măsurile bărbătești foarte mari (32, 33) sînt foarte rare la noi, iar cele mai frecvente dimensiuni medii nu sînt 24,5 pentru femei și 28 pentru bărbați — cum se credea — ci respectiv 24 și 27. O altă constatare interesantă: încă de la 13 ani, peste 10 la sută din

copii au deja picior de adult și ar putea purta deci pantofii părinților.

Noile calapoade de încălțăminte stabilite în urma cercetărilor amintite vor permite (sperăm?) ca în viitor să nu mai existe Cenușăreșe în lumea pantofilor.

cover anti zgomot

Izolarea sonoră este adesea un dezi-dederat major cînd ne întoarcem acasă pentru a ne odihni sau lucra. Dar transmiterea zgomotelor de la o locuință la alta, din stradă în casă, face din mult dorita liniște un ideal greu de realizat.

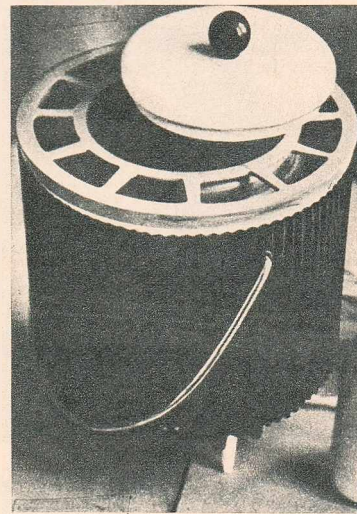
Printre metodele de izolare fonică propuse recent se numără și covorul fonozolator realizat de Institutul de cercetări în construcții și economia construcțiilor și Institutul de cercetări textile. Covorul, format din fibre textile și mase plastice, este destinat a fi lipit direct pe planșeu, la pardosirea locuințelor. Experiențele au arătat că transmiterea zgomotelor

«pe verticală» (zgomote de impact) va fi astfel substanțial micșorată.

cine o bea, nu se mai duce...

S-a vorbit mult despre importanța desalinizării apei de mare. Noutatea pe care o prezintă aparatul inventat de dr. John C. Richardson, de la compania Philco-Ford, constă în prețul scăzut al instalației. După cum se vede din fotografie, ea este relativ simplă, purificarea fiind realizată prin trecerea apei la mare presiune printr-o membrană polimerică de acetat de celuloză. Aparatul filtrează peste 1 000 litri pe zi, prețul întregii instalații nedepășind 400 dolari, sumă relativ modestă, cam de ordinul unui aparat de televiziune.

Invenția doctorului Richardson poate fi o adevărată binecuvîntare pentru fermele izolate sau așezările de pe malul mării, depărtate de surse de apă potabilă. Este prima instalație de desalinizare la un preț... mai puțin sărat.

mic, dar voinic

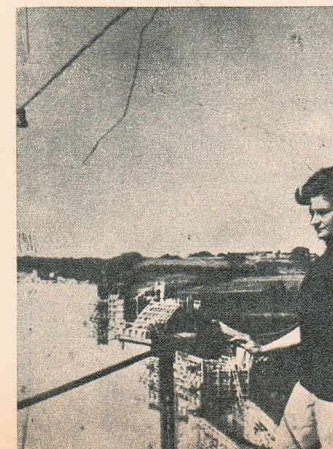
Acest microfrigider se construiește în serie de Institutul de tehnologie Odessa în colaborare cu uzina de frigide Legmaș. La un preț redus, el se dovedește foarte util pentru nevoile curente gospodăriei.

biblioteca geografică pentru elevi

Revista «Terra» ne informează de o frumoasă inițiativă la Școala generală nr. 169 din București. Aici s-a realizat pe baza unor preocupări perseverente de mai mulți ani — o bibliotecă geografică școlară pentru elevi. În prezent ea prinde circa 3 000 lucrări, reprezintă aproximativ 1 000 titluri. Multe în

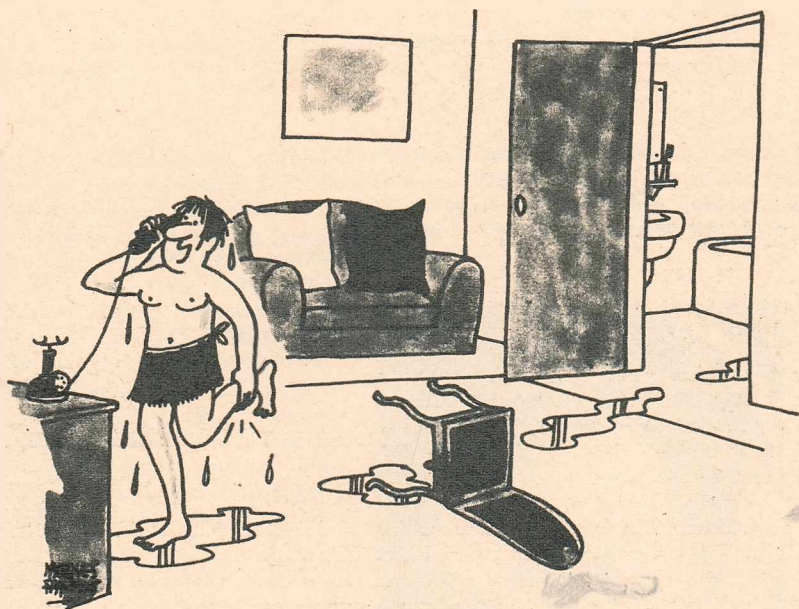
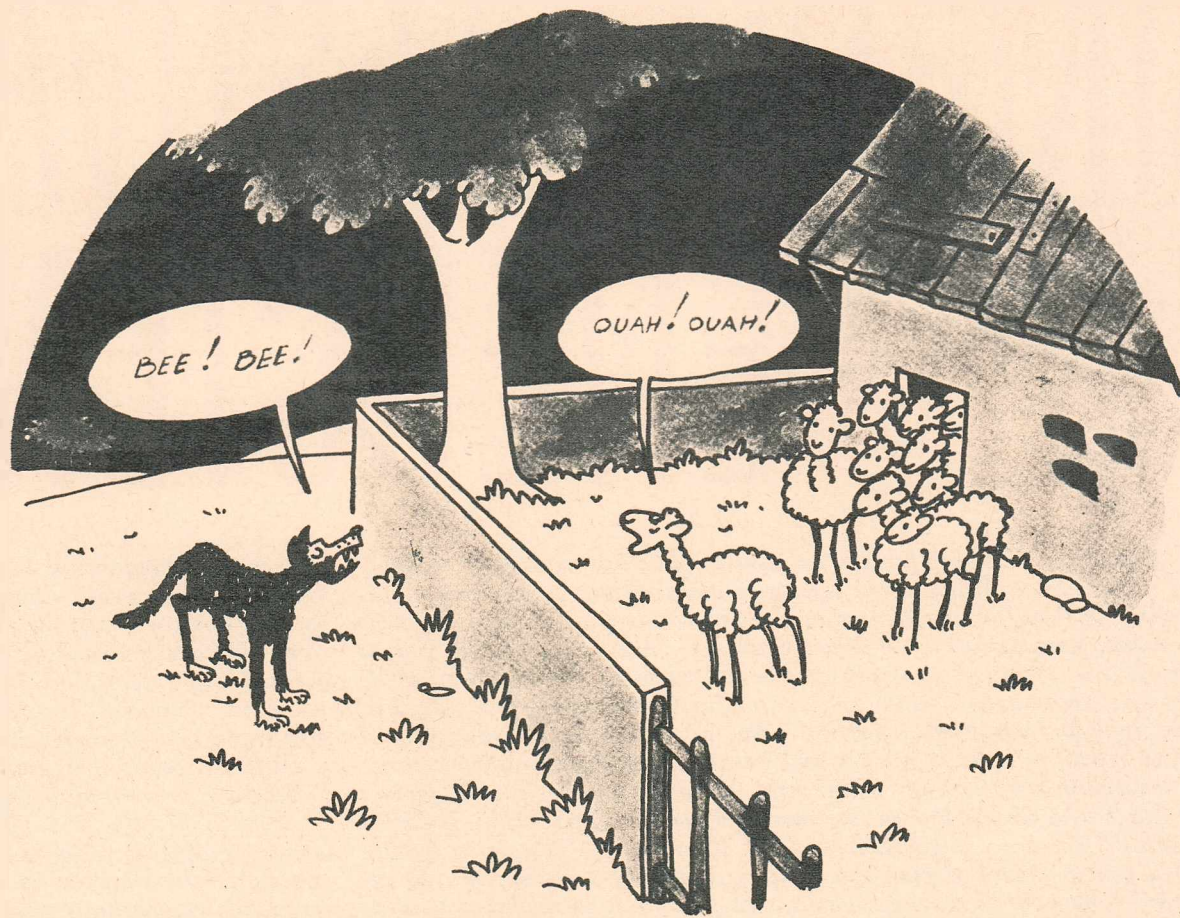
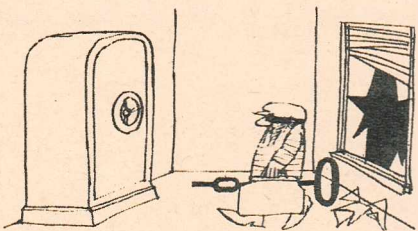
succes, Alena!

Facem prezentările: ing. Alena vratilova, prima femeie inginer din Republica Socialistă Cehoslovacă, care duce construcția unui baraj, cel Vrhlice, din Boemia centrală. Apoi mai cunoașteți femeii cu asemenea delectare?

UMOR

DE PESTE HOTARE

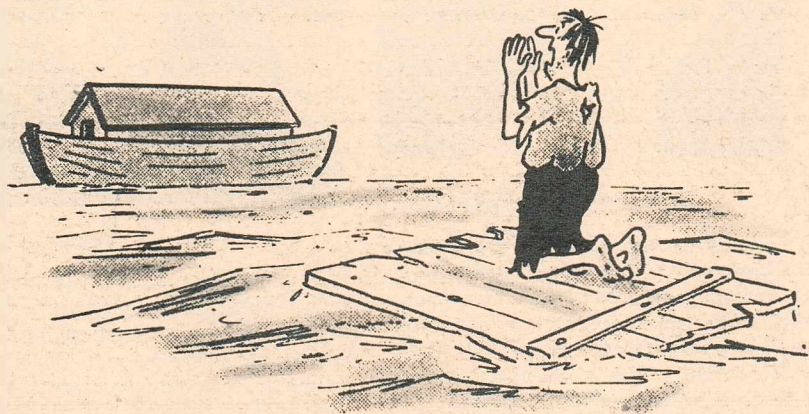

-Dar nu, draga mea, știu bine
că nu mă deranjezi niciodată

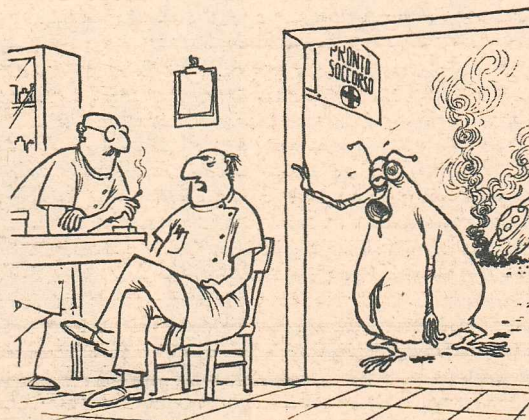

- ... și multă sănătate

POST DE
PRIM AJUTOR

- Miau, miau, ham, ham...

-Ce monotomie, o zi la fel cu cealaltă...

SIMBOLUL FESTIVALURILOR ENESCIENE

Muzica lui George Enescu nu conține dulceața cantilenei italiene, nici vigoarea sau dramatismul celei germanice, tragismul operelor slave, coloritul cetos al fiordurilor nordice și e departe de paginile de rafinament cu nuanțe senzuale ale artei sonore franceze. Muzica lui George Enescu e lirică prin excelență și românească în substanța ei, minunată, plină de seve tari, îmbătătoare, parcă ar fi un nesfârșit cîntec lung, nici trist, nici vesel, mai degrabă duos, penetrînd adînc în tot spațiul dintre pămînt și cer, cu ritmul molcom al graiului moldovenesc, înclinînd spre stări extatice și transmițîndu-ne parcă sentimentul intraductibilului cuvînt «dor»...

Muzica lui George Enescu este «muzica dorului»... Cînd ascuți Suita I-a pentru orchestră — cu genialul «preludiu la unison» — nostalgica Sonată a 3-a pentru vioară și pian sau cîntecul de lebedă — «Simfonia de cameră» — nu poți să nu simți o substanță pastorală, să nu intuiești ideea reîntoarcerii la copilărie, a rememorării ei.

Din toate acestea un spirit estetizant ar socoti că arta și «vraja enesciană» — cum o denumea sfios Mihail Jora — ar fi ancorată în golful liniștit al izolării de real. Nu! Dimpotrivă! Nu spunea George Enescu că «menirea sfîntă a muzicii este să stingă urile, să potolească patimile și s-apropie inimile într-o caldă înfrățire, așa precum a înțeles-o marea antichitate, creînd mitul lui Orfeu?»

Și de aceea în preajma primului război mondial a compus monumen-

tala creație «Simfonia a 3-a» — iar în epoca interbelică, atît de zbuciu mată, a dat la iveală olimpiantul «Oedip». El nu a fost plin de anxietate, ca expresioniștii și nici nu s-a «revoltat în genunchi» în fața soartei crude ca ei. Ci, ca și ciobanul din «Miorița», își păstrează demnitatea, se transfuguează cînd relevă filozofic, cu nuanțe apolinice: «Fericit e cel curat suflet, cu el e pace». Iar personajul «Oedip», deși aparent învins de destine prin lupta sa consecventă împotriva suferințelor, apare moral, învingător și purificat, parcă contopit cu extazul naturii și al binelui, terminîndu-viața, ca și Enescu, nu în întuneric, ci în lumină!

Pentru tot ceea ce a făcut pentru neamul românesc — deși spune adesea cu modestie: «Nu mi-am servit țara decît cu sufletul» — festivalurile ce-i sînt închinare apar ca niște simboluri vii, aprinse pînă la incandescență, ale recunoștinței noastre.

Încei aceste rînduri, cu caracter de omagiu, cîntînd la «unison»

Hölderlin:

În lumină înaltă umblați
Pe un dulce tărîm, fericite voi, genii!
Strălucite, zăiești adieri
Ușor vă ating,
Ca degetele femeii la harpă
Sfintele strune»...

Doru POPOV

...6 septembrie 1970, ora 9. În trei săli de concert din București începe etapa I a celui de-al V-lea Concurs internațional «George Enescu». În fața juriilor se prezintă la pian, vioară și canto cei pe care sorții i-au ales să încerce, primii, febra marilor emoții. În concurs sînt înscriși circa 130 de candidați din 26 de țări. Artă interpretativă românească este reprezentată prin 26 de concurenți, dintre care vă prezentăm — fără nici un criteriu selectiv — doar pe cîțiva.

Eugen SÎRBU

Violonist. Calendarul vrea ca ziua deschiderii concursului să fie pentru el cea a împlinirii vârstei de 20 de ani. A luat vioara în mînă la 5 ani, fiind îndrumat mai tîrziu de profesorii Liceului muzical din Galați, de G. Avachian și, din 1968, de Ionel Geantă, la Conservatorul din București.

1968 este și anul lansării sale pe plan internațional, o dată cu apariția ca solist în compania orchestrei Conservatorului din Roubaix. Au urmat concerte în țară, apariții la radio și TV, invitații în Franța, Belgia și R.D. Germană.

Violonist, născut la Cluj, la 17 martie 1947. Actualmente student al Conservatorului «Gh. Dima», la clasa prof. Ștefan Ruha. În ultimii trei ani a desfășurat o bogată activitate concertistică împreună cu diferite orchestre simfonice din țară. Palmaresul său internațional: locul IV la Concursul internațional-«J.S. Bach» Leipzig-1968; diplomă și medalie de bronz la concursul «Marguerite Long-Jacques Thibaud»-Paris, 1969 și Premiul VI la concursul «P.I. Ceaikovski»-Moscova, 1970.

Andrei AGOSTON

Gheorghe CRĂSNARU

Bas, 29 de ani. Studiază din 1968 la Conservatorul «Ciprian Porumbescu» — clasa maestrului P. Ștefănescu-Goangă. Apariție frecventă în concertele Filarmonicii bucureștene, ale Radioteleviziunii și diferitelor filarmonici din țară, a cules meritate aplauze și la prima sa manifestare în străinătate, ca solist în Missa solemnă și Simfonia a IX-a de Beethoven, cu prilejul participării orchestrei și corului Radioteleviziunii române la Festivalul de la Ruse-1970.

Violonistă, născută la Bacău, la 29 ianuarie 1952. Este încă elevă de liceu, studiînd vioara cu Ștefan Gheorghiu. Afirmat pentru prima oară la Festivalul republican al școlilor și instituțiilor de artă în 1962. La 16 ani a debutat brio în Olanda, primind imediat o invitație de a concerta în străinătate.

În 1969 cucerește al doilea Premiul (nu i s-a putut da primul din cauza vârstei) la prestigiosul Concurs internațional «Marguerite Long-Jacques Thibaud». În stagiunea muzicală 1969-1970 a desfășurat o intensă activitate concertistică peste hotare și în țară.

Silvia MARCOVI

Anatol D

Pianist, este cel de-al doilea concurent care-și serbează ziua nașterii la deschiderea concursului, cînd împlinește 20 de ani. După primele studii de la Liceul de muzică nr. 1 din București, și după îndrumările primite mai tîrziu de Florica Musicescu, A. Dub devine student al Conservatorului «Ciprian Porumbescu», unde urmează în prealabil cursurile prof. Gh. Halmoș. Activitatea concertistică din țară i-a permis primele incurajări din partea publicului.

UNUL DIN CEI CINCI ENESCU

Devenite prin tradiție o amplă trecere în revistă a marilor valori enesciene, edițiile trienalului Concurs și Festival internațional «George Enescu» fac să precumpănească tot mai mult în cântarul posterității virtuțile deosebite ale artei compozitorului. N-ar fi totuși drept să spunem că din toate cele cinci întru chipări ale personalității muzicianului — compozitor, violonist, pianist, dirijor și pedagog — n-a rămas decât cea turnată în formele durabile ale creației. Am greși față de toate celelalte. Căci, în oricare dintre ele, culmile atinse de Enescu poartă amprenta geniului. Și în toate activitățile pe care le-a abordat cu egală fervoare puternica sa înrîurire echivalează cu o prezență perenă.

Dacă la cinci ani copilul cerea părinților o vioară, în sufletul lui s-au zbatut de la început, cu aceeași forță irezistibilă, dorința de a compune și cea de a interpreta. La șaisprezece ani, după diferite încercări «de școală», iată-l autorul unei lucrări care-i va aduce o celebritate timpurie: «Poema română». „Înainte de a mă gândi la executarea în public — mărturisește Enescu în amintirile dictate lui Bernard Gavoty — m-am dus să arăt poemul meu lui Saint-Saëns. Primire din cele mai reci, maestrul e grăbit și sprinceana sa din dreapta face un ciudat accent circumflex deasupra luminii ochiului. Batem în retragere, bălbăim cuvinte de scuză. Dar firea mea foarte încăpăținată, invitându-mă să nu capitulez, mă face să cer o nouă întrevvedere. De data aceasta, din fericire, Saint-Saëns e bine dispus. Deschide partitura mea, o descifrează cu ochiul său de vultur, îmi dă câteva sfaturi foarte judicioase, închide manuscrisul și-azvîrle cuvintele: «Et bien, voilà... Știi ce vrei!» Și mă îmbrățișează. Lumea e a mea».

Succesul obținut în 1898, la concertul dirijat de renumitul și severul șef de orchestră Édouard Colonne, a confirmat ceea ce întrevăzuse Saint-Saëns.

De fapt, debutul componistic se produsese cu vreo 10 ani mai înainte: Valsul în Mi bemol major pentru pian, compus la 6 ani, cântat în primă audiere, ba chiar și editat sub un nume de împrumut. «Cred că a fost unul dintre cele mai mari succese de public pe care le-am avut în cariera mea de compozitor. Pe cînd cu celelalte lucrări cheltuiam, valsul acesta s-a vîndut în multe exemplare și mi-a adus un însemnat câștig» — obișnuia să spună mai târziu autorul, cu umorul care nu-l părăsea niciodată.

Prețuirea operei enesciene dincolo de cercul unor sinceri și competenți admiratori nu i-a adus autorului nici pe departe faima creată de aparițiile violonistului pe estradele de concert. «Încă din jurul anului 1930. — arată muzicologul Emanoil Ciomac — Enescu nu scăpa un prilej să declare că nu-și iubește profesiunea de violonist, în special cea de virtuoz, și chiar că e aproape s-o urască pe cea de solist» Aceasta se datora desigur faptului că activitatea concertistică îi impunea sacrificarea zi de zi a multor ore sustrate pasiunii de compozitor. Și, mai glumind, mai vorbind serios, i-a spus o dată lui Em. Ciomac: «Violina îmi asigură existența, trăiesc din ea, trăiesc cu ea, ca un bărbat cu o femeie bogată, pe care n-o iubește, care însă îl întreține».

Abia prin trecerea timpului, și mai ales în ultimii ani, cînd opera enesciană este tot mai frecvent programată în patrie și în principalele centre muzicale din lume, compozitorul a ajuns să fie recunoscut — după cum subliniază și reputatul muzicolog francez Antoine Goléa — ca unul dintre cei mai mari muzicieni ai secolului XX. O recentă panoramă a muzicii românești prezentată timp de o săptămînă de Radiodifuziunea franceză rezerva lui Enescu locul ce-i este astăzi de drept recunoscut, iar unul dintre cronicarii muzicali ai presei pariziene îl califică drept «creator de geniu, cel mai ilustru muzician pe care l-a avut pînă acum România».

Muzica este graiul în care se oglindesc însușirile sufletești ale popoarelor. Cugetarea aparține — ca atîtea alte profunde gânduri și aprecieri despre muzica sa și a altora — celui care a reușit să exprime în creația sa cele mai alese însușiri sufletești ale poporului din care s-a ridicat. Profund națională în spirit și conținut, creația lui Enescu a contribuit în cea mai mare măsură la ridicarea muzicii românești pe scara muzicii universale. Ceea ce a și îndreptățit pe muzicologul de mare autoritate Henri Malherbe să scrie după premiera din 1936 a operei «Oedip», că prin creația lui George Enescu poporul român «se înalță la demnitatea celor mai înzestrate popoare civilizatoare».

ianistă. Născută în București, la 4 iunie 1942, a început să îndrăgească pianul de la vîrsta de 4 ani. După distincțiile obținute în țară și străinătate în perioada 1953-1957, s-a înscris la Conservatorul din București. În 1960-1962 a urmat cursurile Conservatorului din Leningrad, după care, revenită în țară, absolvă ca șefă de promoție Conservatorul «Ciprian Bumbescu», unde este astăzi asistentă. În ultimii ani numele ei este des întilnit pe afișele de concert din întreaga țară.

Soprană, solistă a Operei române, în vîrstă de 26 de ani. A debutat ca... pianistă la 6 ani. În 1963, a intrat la Conservator, la clasa Artei Florescu, absolvind cursurile în 1968, ca șefă de promoție. În același an — prima consacrare internațională: Premiul I și Medalia de Aur la Concursul de la Sofia, din cadrul celui de-al IX-lea Festival mondial al tineretului și studenților. Au urmat turnee de succes în Austria, Bulgaria, R.F. a Germaniei, R.D. Germană, Italia, Uniunea Sovietică.

Crimhilda CRISTESCU

Eugenia MOLDOVEANU

film

Oștile lui «Mihai Viteazul», conduse de Sergiu Nicolaescu, au trecut prin foc și pară, peste munți și prin ape și, credem noi, nu va trece mult timp și vor ajunge și pe ecrane. Sînt așteptate cu emoție și răbdare.

Fotografie de A. SĂGEATĂ

BLONDELL Joan

Actriță americană de film și teatru, născută la New York, la 30 august 1909. Fiică a unui popular actor comic, Eddie Blondell, își începe cariera artistică de timpuriu, sub îndrumarea tatălui său. J.B. se afirmă ca o bună actriță de teatru, cu un remarcabil talent pentru comedie — în special cea muzicală. Succesele ei teatrale de pe Broadway o aduc inevitabil spre Hollywoodul avid de noi talente, mai ales de elemente capabile să cînte și să danseze pentru marile «musicals»-uri ale primilor ani de film sonor. Deocamdată își face debutul într-un film de aventuri: *The Sinner's Holiday* (1930) alături de un coleg cu care va cunoaște gloria și cu care va lorma în anii ce urmează un cuplu celebru: James Cagney. Joacă în filme polițiste și comedii, pînă cînd va fi, în sfîrșit, utilizată conform posibilităților ei în filmele muzicale, cărora era destinată, realizate de casa Warner, căreia avea să-i rămîna credincioasă pînă după război. Iată-o triumfînd în

musical-urile semnate de Lloyd Bacon, Busby Berkeley sau Mervyn LeRoy, a căror glorioasă serie începe cu *Gold Diggers* (1933) și continuă cu: *Footlight Parade* (1934); *Femei... femei... femei*; *Gold Diggers of 1935*; *Colleen*; *Gold Diggers of 1937*; *The King and the Chorus Girl*; *East Side of Heaven*; *Two Girls on Broadway*; *Gondolierul de pe Broadway...* Dar J.B. nu putea rămîne cantonată exclusiv în rolurile de dansatoare de revistă. Vivace, spirituală, plină de fantezie ea va deveni un star al faimoaselor «comedii sofisticate» americane, dintre care vom aminti: *Om în loc*, cu Leslie Howard; *Cum se cuceresc bărbații*, cu Errol Flynn; *Miss Catastrofa*, cu Melvyn Douglas (cu care va mai turna încă două comedii: *Good Girls Go to Paris* și *The Amazing Mr. Williams*); *Divorțul* cu Dick Powell, vechiul ei partener de musical-uri, care-i va deveni soț, în viață; *Topper și fantomele* cu Roland Young. Din cînd în cînd joacă și dramă: *Omul cu două fețe*, cu Edward Robinson și Bogart; *Lady for a Night*; *Cry Havoc*, dedicat eroismului femeilor aviatore. După război va juca roluri de compoziție excelente în filme ca: *Un pom crește în Brooklyn*; *The Adventure* cu Clark Gable; *Nightmare Alley* cu Tyrone Power; *The Blue Veil* cu Charles Laughton etc. Turnează fără întrerupere din 1930 atîngînd cifra record de 40 de ani de carieră și peste 100 de filme.

BLOOM Claire

Actriță britanică de film și teatru, născută la Londra, la 15 februarie 1931. Atrăasă de teatru și balet, cucerește o bursă de studii pentru «Guildhall School of Music and Drama» unde va fi eleva lui Eileen Thorn-dyke, iar apoi la «Central School of Speech Training» își desăvîrșește promițătoarele aptitudini dramatice. Debutează în 1946 la Oxford Repertory Theatre, iar în 1949 obține un mare succes personal în cursul stagiunii shakespeareiene de la Memorial Theatre din Stratford on Avon. Debutează în film tot în 1949 în *The Blind Goddess*, pentru a se consacra apoi cu un an mai tîrziu, descoperită de marele Chaplin, ca interpretă principală (și parteneră) în filmul său: *Limelight* (Luminile rampei) — unde juca rolul unei balerine, rol care nu va mai fi egalat ulterior ca intensitate dramatică. Devine în scurtă vreme o vedetă populară și se bucură de critici excelente pentru roluri «istorice» ca cel al Lady-ei Anne din *Richard al III-lea*, cu

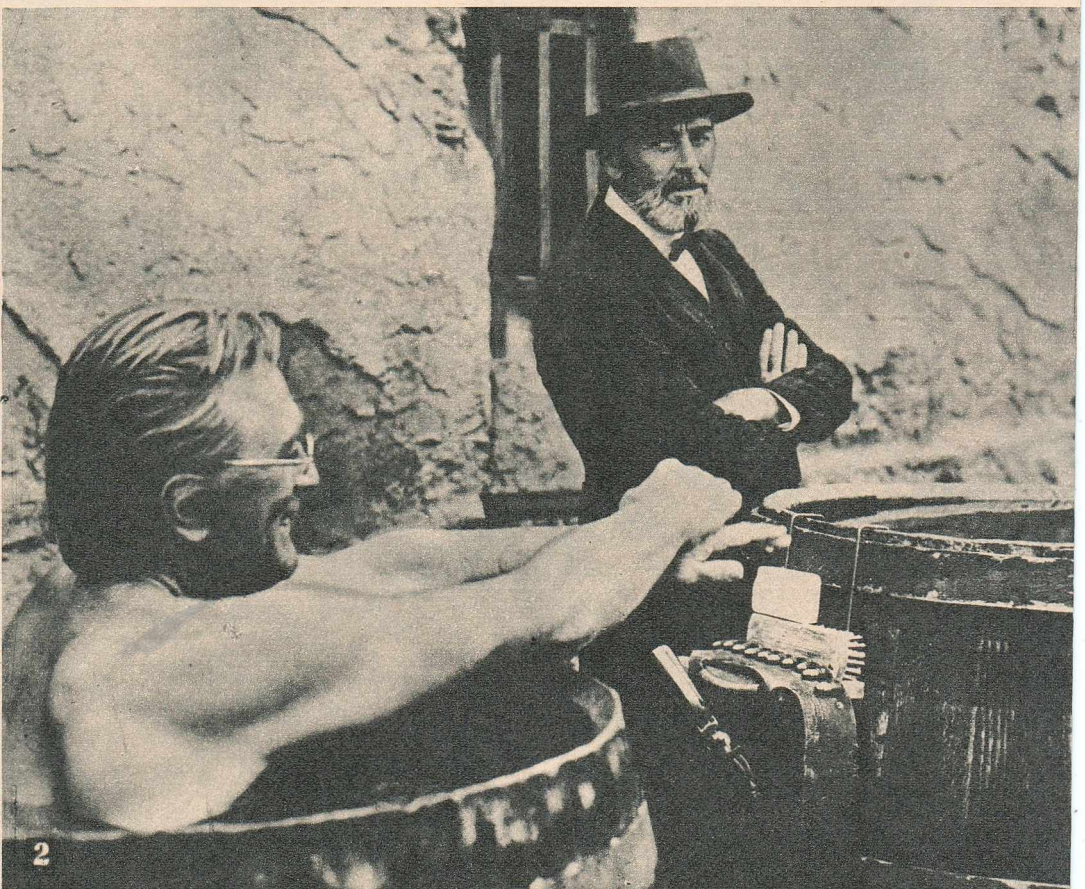
Laurence Olivier, ca regizor și partener, sau moderne ca: *The Man Between* (1953), cu James Mason. Este solicitată în S.U.A. și consacrată star în trei filme de mare anvergură: *Alexander the Great* (1956) alături de Richard Burton, Fredric March și Danielle Darrieux; *Frații Karamazov* (1957 -r: Richard Brooks), cu Yul Brynner și Maria Schell și *The Buccaneer* (Corsarul), cu Yul Brynner. Reîntorsă în Anglia, realizează o frumoasă performanță în ecranizarea lui Tony Richardson: *Privește înapoi cu minie* (1958) unde îl reîntîlnește pe Richard Burton. Turnează apoi în R.F.G.: *Jucătorul de șah*, ecranizare după nuvela lui Ștefan Zweig, cu Curd Jurgens și în coproducția germano-americană: *Lumea minunată a Fraților Grimm*, film pentru ecran triplu, cu Laurence Harvey și Karl Böhm. Claire Bloom devine o vedetă internațională care-și împarte activitatea între teatru, TV și cinema, în Italia: *Invățătorul din Vigevano* (1963), *Alta infedeltă*, în Anglia: *The Spy who Came in from the Cold*, în S.U.A.: *The Chapman Report*; *The Haunting*; *The Outrage* (remake al filmului japonez *Rashomon*); *The Illustrated Man*, cu Rod Steiger (sotul ei în viața de toate zilele) și *Three into Two went Go* și *Charly* cu Cliff Robertson. Ultimul ei film este producția engleză *A Severed Head*, cu Richard Attenborough. Actriță sensibilă, grațioasă, Claire Bloom este interpreta ideală a dramelor moderne, de mare complexitate psihologică

BLYTH Ann

Actriță americană de film și teatru, născută la Mount Kisco, la 16 august 1928. Își începe cariera artistică de copil, cîntînd la radio (unde obține un contract pe termen lung). Paralel cu performanțele lirice, ea urmează cursurile de artă dramatică de la New Wayburn Academy, făcîndu-și apoi apariția pe Broadway, într-un rol modest din piesa *Watch on the Rhine*. Semnalată de un impresar cinematografic este chemată la Hollywood, unde, pentru că știa să cînte și să danseze, este lansată într-o serie de reviste fără pretenții ca: *Babes on Swing Street*; *Bowery to Broadway*; *The Merry Monahans*, unde nu i se cerea decît să cînte agreabil, să-și plimbe pe ecran chipul fermecător și silueta-i grațioasă. De-abia în 1946 regizorul Michael Curtiz îi va da ocazia să-și dovedească aptitudinile dramatice neobișnuite în rolul ingrat, dar de mare relief, al fetei criminale din *Mildred Pierce*, după romanul lui James Cain, unde creația ei umbrește aproape

pe cea a Joanei Crawford în rolul mamei. E propusă pentru premiul Oscar ca favorită, dar în ultima clipă îi este preferată (din curtoazie) o actriță veterană care aștepta de ani de zile neprețuitul trofeu. Rămîne însă revelația anului, salutată cu elogiul de întreaga critică, sărbătorită de public, cu un box-office care crește în chip vertiginos. Ea va avea ocazia să-și valorifice excepționalele calități dramatice în filme ca: *Swell Guy* (1946); *Brute Force* (1947-r: Jules Dassin), cu Burt Lancaster; *Surîsul Giocondei* (1948-r: Zoltan Korda) după Aldous Huxley, cu Charles Boyer; De partea cealaltă a pădurii (1948-r: Michael Gordon) după piesa Lilianei Hellman, cu Fredric March; *O invenție minunată* (1949-r: Charles Barton), cu Robert Cummings; *Once More, My Darling* (1949-r: Robert Montgomery); *Our Very Own* (1950-r: David Miller), cu Farley Granger; *Thunder on the Hill*, cu Claudette Colbert (1951); *The World in His Arms* (1952-r: Raoul Walsh), cu Gregory Peck; *One Minute to Zero* (1952-r: Tay Garnett), cu Robert Mitchum; *All the Brothers Were Valiant* (1953), cu Robert Taylor, Stewart Granger. Ea este de asemenea starul unor mari filme muzicale: *Caruso* (1951), cu Mario Lanza; *Rose-Marie* (1954), cu Howard Keel; *Printul student* (1954), cu Ed. Purdom; *The King's Thief* (1955), cu David Niven; *Kismet* (1955-r: V. Minnelli), cu Howard Keel; *The Helen Morgan Story* (1957-r: Michael Curtiz), cu Paul Newman. Căsătorită din 1953 cu un medic, James McNulty, A.B. se retrage de pe ecran din 1957 pentru a se dedica mai temeinic rolului de mamă. Ultimele ei filme au fost *Buster Keaton Story* și *Slander*. A revenit totuși în ultimii ani dar nu pe ecranul cel mare, ci — conform unei tradiții — la TV, unde regăsim aproape toate starurile de ieri.

Constantin POPESCU

actori și roluri

Dintre ultimele fotografii primite la redacție, am a câteva imagini în care puteți recunoaște actori vestiți, surprisi cu puțină vreme în urmă pe platouri, în plină activitate și în plină odihnă.

1) Fotografia pare mai degrabă o amintire pentru albumul personal al Sophiei Loren, al lui Marcello Mastroianni și al regizorului Dino Risì, care, în timpul unei pauze filmare (este vorba de comedia «Nevasta preotului») pozează fotoreporterului.

2) Kirk Douglas și Henry Fonda (acesta din urmă ocazional mai greu de recunoscut din cauza bărbii și mustașilor) filmează în California «A fost odată un escroc».

3) Raquel Welch și Richard Johnson sînt parteneri într-o peliculă sentimentală, «Iubită», ale cărei turnări au început demult în insula Cipru. Regia aparține lui George F. Casmates, iar finanțele — lui Patrick Curtis, soțul actriței.

● Roberto Rossellini a fost solicitat de televiziunea spaniolă să realizeze un film monografic despre Socrate.

● Ingmar Bergman își va consacra toamna lui 1970 teatrului. Noua montare cu Hedda Gabler de pe scena lui Old Vic va purta semnătura sa. În rolul titular — actrița Maggie Smith, câștigătoarea Oscarului pe 1969.

● Agențiile străine anunță proiectul unei noi și prestigioase ecranizări a «Annei Karenina», ce ar urma să fie realizată în coproducție italo-

sovietică (producător Carlo Ponti) sub regia lui Luchino Visconti și cu Sophia Loren în rolul titular.

● Cunoscuta actriță comică cehoslovacă Jirzina Bohdalo («Doamna de pe șine») este interpreta principală a comediei lui František Filip, «O nevestă strașnică».

● Vanessa Redgrave și Franco Nero sînt parteneri în filmul lui Tinto Brass, «Căderea».

● Actorii polonezi Malgorzata Braunek și Daniel Olbrychski au fost decorați

«Stelele sezonului cinematografic».

● Pentru ultimele episoade ale serialului de televiziune Clovnii, Fellini a apelat la cîțiva dintre actorii săi preferați, dar uitați de multă vreme: Anita Ekberg și Alberto Sordi.

● Patru dintre cei mai reputați regizori maghiari, Miklos Jancso, Ferenc Kosa, Sandor Sara și Istvan Gall, își reunesc forțele pentru a realiza un film-scheci închinat marelui compozitor Bela Bartok.

actorii dincolo de platouri...

...la Ofițerul stării civile din Kensington (Anglia) cu cîteva săptămîni în urmă, cînd Anouk Aimée și Albert Finney s-au căsătorit.

de Felicia ANTIP

nu cred în studioul N!

Scriam la sfîrșitul cronicii trecute că Studioul N ar fi emisiunea mea preferată. Ce-ar fi să revin? Pentru că, într-un fel, nu-i adevărat. Nu pot să-l sufăr, așa cum nu putem să sufăr în copilărie vitrina cofetăriei din colț doldora de cataifuri de ipsos, pentru că înăuntru în cofetărie — vreme de război — nu găseai decît uscățele cu gem de prune. Nu pot să-l sufăr așa cum nu pot să sufăr splendidele expoziții fără vînzare ale UCCECOM-ului (se știe de ce, nu mai insist). Studioul N nu e altceva decît o expoziție de unicate. Înainte de a încerca să demonstrez de ce, îi rog pe cititorii care nu gustă ironia să nu citească mai departe.

De ce să ne lăsăm păcăliți? Interviuurile cu Kirk Douglas, cu Bourvil, cu Emmanuelle Riva, i-ar putea determina pe cinefilii naivi să deschidă televizorul la ora Rampei în speranța că cinematografia a început să fie tratată onorabil de televiziune. Studioul N se dă însă singur de gol atunci cînd poartă cu Belmondo o discuție omenescă sau, să-i zicem, reportericească, nu un dialog ionescian de tipul «Cum vă place pe la noi?», «N-am văzut încă nimic, abia am coborît din avion», «Dar din avion cum vi s-a părut?», «Din avion am văzut numai nori», «Filmul pe care-l veți turna aici va fi bun?», «Sper că da», «Bun în general sau bun pentru că este turnat în România?» Iată, pare a ne spune Studioul N, cu Belmondo (sau cu oricine altcineva) se poate vorbi civilizată. Nimeni nu e obligat să pună întrebări stupide. Frumoasă demonstrație, Tudor Vornicu, dar de ce n-o faceți mai bine în ședințele dv. de producție sau acolo unde se pregătesc emisiunile în care interviurile ca cel citat mai sus sînt monedă curentă? Nu, stimați telespectatori, ceea ce e zugrăvit pe dinafară nu e viu și natural înăuntru. Rampa nu vinde marfă de calitate a celei cu care ne ademenește Studioul N.

Strașnic lucru este parodia, ne încredințează același Studio N. Și noi sîntem gata să-l credem, pentru că parodia după Odiseea e plină de haz iar povestirea cinematografică în care Mother amestecă la voia întîmplării pățaniile de la bun început incredibile ale Răzbușătorilor arată că se poate parodia orice, pînă și un serial de aventuri el însuși parodic. Aici am fost de două ba chiar de trei ori trași pe sfoară. Mai întîi, pentru că ambele parodii ne-au fost prezentate sub formă de aperitive după care n-a urmat nici o masă. Despre falșii Răzbușători ni s-a spus că filmul se poate opri oriunde, ceea ce e adevărat, dar de ce să se oprească? La acest punct, Studioul N mai are încă posibilitatea de a-și plăti datoria față de noi, programînd restul pentru o întîlnire viitoare sau cedînd filmele altui spațiu de emisiune. Ce ne facem însă cu gustul pentru ironia subțire și pentru însuși genul parodic pe care ni l-a stîrnit? Să ni-l astîmpărăm cu surogate ca parodia aceea după un vodevil la care, dacă-ți place să rizi gros, puteai să rizi în voie, dar dacă glumele penibile te stînjenesc îți venea greu să-l privești pe Paul Sava cînd începea să se scarpine sau să asculte unele cuplete mai curînd stîngace decît comice? Ajungem la al treilea reproș: De ce vrea Studioul N să disimuleze supapa care s-a deschis undeva pe filiera emisiunilor distractive și care lasă cale liberă vulgarității? Televiziunea — pare a ne spune prin întreg conținutul său Studioul N — ține, mai presus de orice, la bunul gust. După aceea vine o emisiune de varietăți cu calități reale în care s-a introdus însă un text plin de grosolanii despre Adam, Eva și izgonirea lor din rai. Și ne dăm seama că Studioul N nu e o unitate corectă de măsură.

Cîntecele nu mai sînt ce au fost ne spune Studioul N. Ascultați-o pe Joan Baez, al cărei soț face închisoare pentru că n-a vrut să ia parte la războiul din Vietnam, ascultați-l pe Paco Ibanez care plînge destinul Spaniei. Și ascultăm. Nu numai cîntecele — ah, ce cîntece! — ci și discuțiile politice de o ascuțime fără egal în alte emisiuni ale televiziunii noastre. Pe urmă... Ce să mai spun, știți și dv., pe urmă, cu excepții rare, ca recitalul Adamo sau recitalul Ewa Demarczyk, revenim la ușurica muzică a tînguieilor serbede și a chicotelilor.

Aș putea să descompun Studioul N punct cu punct. Nimic mai ușor de dovedit decît faptul evident că reportajele televiziunii nu sînt semnate îndeobște de Marin Preda sau de Romulus Rusan. Că, la emisiunile de știință, invitații au mult mai rar prilejul de a spune lucruri atît de omeneste interesante ca cele pe care ni le-a comunicat profesorul Cajal în cadrul Studioului N. Că filmul despre Vieira da Silva ne-a dat o clipă iluzia unei reîntoarceri la vremurile cînd Ion Frunzetti și Dan Hăulică ne inițiau săptămînal în artele frumoase. Singurele clipe cînd m-am simțit ca acasă ne-au fost oferite de incredibil de stîngace recitare a unor sonete de Shakespeare și de Eminescu. Minunatul «Trecut-au anii» a fost stîlcit într-un asemenea hal încît eram gata să văd în Studioul N o mostră onestă a programelor televiziunii.

Dar nu e. Priviți numai la modul în care este prezentat. Un bărbat și o femeie au pregătit pentru noi un program pe gustul lor și speră să ne placă și nouă. Ne-o spun simplu, curat, fără un «comperaj» învățat pe de rost. Unde se mai vede așa ceva la televiziunea noastră?

de H. DONA

Dintr-o lungă și frumoasă scrisoare a cititorului **Grigore Moțăteanu** din București reproducem câteva rânduri: «Mă gândesc că zilele acestea se împlinesc 26 de ani de la Eliberare și că deci între o treime și o pătrime din populația țării este născută după 23 August 1944, este formată, prin urmare, din oameni care nu cunosc decât din auzite sau din citite ce înseamnă capitalism, fascism etc. (dacă îi mai adăugăm și pe cei care aveau 2,3 sau 4 ani la 23 August, procentul e și mai mare!). E acesta un mare capital uman în opera de construire a unei vieți noi, socialiste. Dar, în același timp, faptul constituie și o greutate. Atâtea milioane de oameni care n-au cunoscut societatea bazată pe exploatare nu pot face o comparație justă — și atât de necesară — între viața de ieri și cea de azi... Și mă gândesc încă la un lucru: întregul nostru tineret este născut după 23 August. De aceea mă irită când îi văd pe unii acriți, exprimând sentințe negative la adresa tinerilor, acuzându-i de toate păcatele, exprimându-și neîncrederea în seriozitatea generației tinere...» Ne-am permis, tovarășe Moțăteanu — și sper că ne veți înțelege — să reproducem aceste rânduri în fruntea rubricii noastre care apare chiar în preajma sărbătorii de 23 August.

Cititorul **Marin Pavelescu** din Tîrgu Jiu se plînge că «scriitorii de azi» nu se «documentează pe teren» și-i invită, în consecință, să viziteze o serie întreagă de localități și stabilimente industriale și agricole. Lista ar trebui, poate, înaintată Uniunii scriitorilor. În ce ne privește, apreciind bunele intenții ale cititorului gorjean, ne îndoim că documentarea (mai ales făcută sub formă de vizită) ar constitui cheia unei realizări artistice superioare. Ceea ce e valabil pentru reportaj, nu e neapărat valabil și pentru literatura propriu-zisă. «Documentarea» scriitorului nu se referă, credem, în primul rând la cunoștințe geografice, etnografice, economice etc., ci la cunoașterea și înțelegerea sufletului omenesc, a comportamentului și a sinuoșelor raporturi care-i apropie și-i despart pe oameni. Se știe, de pildă, că Shakespeare n-a văzut niciodată marea (ceea ce este, să recunoaștem, o performanță pentru un locuitor al unei insule în care întâlnești marea aproape după fiecare colț); aceasta nu l-a împiedicat s-o evocă în aproape toate piesele sale (să ne gândim, printre altele, la «Regele Lear» și la «Furtuna»). În general, Shakespeare nu prea era tare în geografie și orice prezentare anecdotică a operei sale nu omite să releve că a făcut corăbii să acosteze la coastele Boemiei și că a plasat lei în pădurea Ardenilor (de la actuala graniță franco-belgiană). Și cei cu asta? Opera lui Shakespeare conține mai mult adevăr despre om, despre pasiunile omenești, despre raporturile dintre om și putere decât operele a zece mii de scriitori hiperdocumentați, luate la un loc. Desigur, nu pledăm pentru ignoranță și izolare (de altfel, Shakespeare era un om de mare cultură, trăind cu intensitate viața secolului său), dar trebuie să ne ferim de formule simplificatoare și simpliste.

O cititoare din Oradea, **Agnes Varga**, ne întreabă ce părere avem despre fotbalul feminin. Bineînțeles că bună, foarte bună, excelentă. Cum am îndrăzni să avem altă părere despre vreo activitate a scumpelor noastre tovarășe de viață? În orice caz, dacă se va ivi necesitatea de a ne ocupa cu regularitate de acest nou fenomen sportiv, ne vom adresa numai și numai unei (sau unor) cronicărese, excluzând orice comentariu masculin. Ca să nu avem vorbe și discuții!

Un cititor brașovean, care semnează, pare-se, Gh. Ostrov, își exprimă câteva critici și conchide: „Așteptăm ca revista «Flacăra» să fie o revistă exclusiv educativă”. Mă rog, sîntem de acord. Dar singurul material din revistă care l-a satisfăcut pe tov. Ostrov este un reportaj despre îmblinzirea șerpilor. La asta să se reducă rolul educativ? Oare materiale despre îmblinzirea oamenilor n-ar corespunde și ele acestui țel?

Un cititor din Cluj, **Iosif Suth**, care se declară «microbist», ține totuși să protesteze împotriva unei afirmații dintr-o mai veche cronică a tovarășului Emanuel Valeriu. Nu-i adevărat, scrie cititorul clujean, că în timpul campionatului din Mexic «nu exista cetățean care să nu comenteze desfășurarea meciurilor». Ba, dimpotrivă, foarte mulți își căutau liniștii de treburile lor. De unde se vede că trebuie să primim lecții de bun-simț și de pondere de la microbiști! Scrisoarea tovarășului Suth ne-a făcut o foarte mare plăcere.

vești proaste pentru infractori

«Portretele robot» — cunoscute din romanele poliștice și filmele de aventuri — vor căpăta un plus de veridicitate, grație unei invenții britanice care utilizează, pentru reconstituirea feței suspectului, fragmente de fotografii și nu de desene — așa cum se obișnuia pînă acum.

Noua tehnică utilizează fotografii a 70 nasuri, 80 perechi de ochi, 86 guri, 64 bărbii, 169 frunți și nenumărate variante de mustași, bărbii, ochelari, pălării etc. Cu ajutorul acestor fragmente se pot realiza peste cinci mii de fotografii ale unor oameni care «nu există»... dar pe care poliția îi caută și, adesea, îi și găsește.

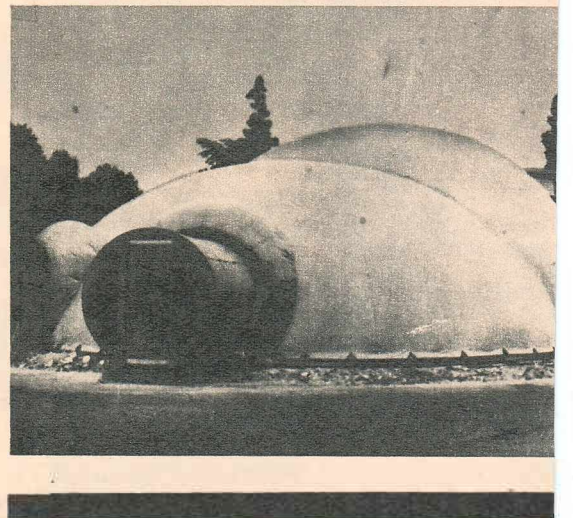
Această strălucitoare fotografie — ia propriu și la figurat — a fost realizată pe scena vestitului Sadler's Wells Theatre din Londra cu prilejul unui Festival de dans și muzică populară turcă. Este pentru prima oară că cei mai cunoscuți rapsozi și dansatori populari turci au apărut în fața publicului din capitala Angliei. În fotografie: Hadia și Omer.

de la Omer citire

europlastic '70

Prima structură pneumatică folosită drept locuință a fost prezentată la o expoziție din Paris, «Europlastice '70». Operația de umflare durează zece minute. Nu știm — și nici nu bănuim — care va fi viitorul invenției. De aceea o prezentăm la pagina de curiozități... Deocamdată.

punct și de la capat

● Decolarea unui avion de pasageri de pe aerodromul Ontario din California a fost întârziată cu nouă ore din cauza unei pisici. Animalul, care fusese cumpărat la expoziție și urma să fie transportat în statul Virginia, a scăpat din cușcă, și, după o urmărire nu lipsită de peripeții, s-a refugiat în locașul de escamotare a trenului de aterizare, de unde s-a strecurat în interiorul unei aripi a avionului. A trebuit să intervină o echipă de mecanici care să demonteze un panou al aripii spre a putea prinde pisica buclucașă. Cu cheltuielile ce i s-au imputat din cauza folosirii unei cuști cu defect, stăpînul pisicii ar fi putut să-și cumpere... un elefant.

● Întreaga familie a mexicanului Cesar Arenas se afla în jurul catafalcului pe care corpul neînsușit al acestuia primea ultima binecuvîntare înainte de a fi transportat spre cimitir, cînd, deodată, ușa se deschise și în pragul ei apără — cine credeți? — însuși «răposatul», viu și nevătămat, care întrebă nedumerit: «Cine a murit?»

Totți cei de față rămăseră incremenți, crezînd că e vorba de o fantomă. În cele din urmă, totul se lămură: mortul semăna perfect cu Arenas și familia îl identificase la morgă, în urma unui accident de circulație, pe cînd acesta lipsise mai multe zile de acasă.

● Firma «Renoma» din Paris a lansat pe piață primele costume bărbătești «parfumate». Impregnat în țesătură printr-un procedeu special, acest parfum are o durată garantată de doi ani, chiar dacă hainele au fost date, în acest timp, la spălătorie sau curățătorie chimică. Pentru început, clienții au de ales între mirosul natural al mănușilor și hainelor de piele și parfumul «Fleur du Tabac». Pentru alte parfumuri, firma a făcut apel la sugestiile cumpărătorilor. Și, printre multele preferințe indicate, n-au lipsit gurmanzii care au solicitat miros de friptură...

● Săptămînalul englez «Industry Week» a constatat un curios paralelism între lungimea rochiilor feminine și fluctuațiile bursei din Londra. Astfel, perioadele de modă a rochiilor lungi au coincis întotdeauna cu mari scăderi ale valorilor de bursă, iar moda mini-jupelor a mers în paralel cu creșterea acestor valori. Numai anul acesta, cînd englezoaicele oscilează între «mini» și «maxi», la bursă s-a înregistrat o confuzie totală.

Încă o «vară fierbinte» în Irlanda de Nord. Cele două orașe principale, Belfast și Londonderry, au fost din nou — întocmai ca în august trecut — și riscă să continue a fi teatrul unor violente ciocniri și lupte de stradă, tragic soldate cu morți, răniți și numeroși arestați. De data aceasta, scînteia care a reaprins vilvătaia a fost întemnițarea Bernadettei Devlin, luptătoarea pentru drepturi civile care a dovedit anul trecut că nu-i lipsește curajul nici la tribuna din palatul Westminster a parlamentului, nici pe baricadele din Bogside.

Cine este această tînără? În mai puțin de doi ani, de cînd se află în primele rînduri ale mișcării populației catolice din Ulster pentru obținerea de drepturi civile, numele Bernadettei Devlin a devenit un simbol. E comparată cu Ioana d'Arc și cu Florence Nightingale.

Mică de statură (1,50 m), cu părul lung, roșcat, strîns într-o panglică albă, cu ochii

CINE ESTI TU, BERNADETTE DEVLIN?

mari, cenușii, și bărbie voluntară — Bernadette Devlin, studentă la Universitatea din Belfast, a fost nelipsită la manifestațiile minorității irlandeze catolice, încheiate cu inevitabile ciocniri cu extremiștii protestanți sau cu cordoanele poliției. În martie 1969, alegerile parțiale pentru un mandat de deputat, nu pentru Stormont (Parlamentul Ulsterului), ci pentru Camera Comunelor de la Londra — unde populația Irlandei de Nord are dreptul să trimită 12 reprezentanți — se soldează cu o surpriză. Pînă atunci, populația catolică nu era reprezentată la Westminster decît de unul singur dintre cei 12 deputați nord-irlandezi, deși, proporțional, ar fi trebuit să fie 4. Scrutinul din circumscripția Mid-Ulster a desemnat un al doilea deputat catolic — și încă în persoana unei tinere «răzvrătite» care promitea să scandalizeze foarte curînd «establishment»-ul nord-irlandez și pe cel britanic deopotrivă. A dovedit-o discursul de investitură, de o necruțătoare sinceritate, un rechizițoriu ascultat în tăcere de întreaga asistență, surprinsă de atîta îndrăzneală din partea unei femei, și încă a celei mai tinere deputate din întreaga istorie de șapte secole a Camerei Comunelor.

— Acuz această Cameră de 50 de ani de neglijență, apatie și lipsă de înțelegere; acuz guvernul unionist de la Belfast de corupție, bigotism și oprinare deliberată a poporului; acuz guvernul laburist de la Londra de complicitate...

Puțini înaintea acestei irlandeze frumoase deschiseseră în fața Parlamentului britanic un dosar cu atîtea capete de acuzare. Iuînd cuvîntul după deputata din Mid-Ulster, titularul portofoliului internelor a chîțat o «mea culpa» în numele guvernului său, declarînd solemn: «Am înțeles astăzi că trebuie să ținem seama nu numai de guvernul Irlandei de Nord, ci și de sentimentele profunde ale populației sale».

A urmat, potrivit unui scenariu bineunoscut, o schimbare în guvernul de la Belfast, nu înainte ca premierul să se fi angajat, la sugestia guvernului britanic, să introducă în viitor sufragiul universal în locul votului cenșitar discriminatoriu. Ceea ce, în paranteză fie spus, aproape că n-a rezolvat nimic, deoarece o abilă divizare a circumscripțiilor electorale duce, prin diferite artificii de calcul, la aceeași inegalitate și defavoarea cetățenilor de confesiune catolică.

Dușul rece din Camera Comunelor n-a fost însă uitat și nici autoarea lui. Mai ales

că, într-o carte publicată în toamna trecută sub titlul «Nu-mi vînd sufletul», Bernadette Devlin se oprește îndelung asupra substratului social-politic al luptei sale. Cu toate că la școala catolică Saint-Patrick din Dunganon, localitatea sa natală, a fost educată într-un sever spirit religios, Bernadette s-a ridicat deasupra tradiționalelor rivalități religioase dintre apartenenții celor două confesiuni nord-irlandeze pentru a-și afirma convingerea că biserica și-a trădat misiunea, făcîndu-se părtașă ordinii nedrepte stabilite. Bernadette Devlin se ridică vehement împotriva ipocriziei burgheze și a liniștii sufletești cu care acțiia «buni creștini» își exploatează fără milă frații de credință. Lupta ei nu este lupta catolicilor împotriva protestanților — împărțire artificial întreținută de cei interesați — ci a săracilor împotriva bogățiilor, a năpăstuiților împotriva exploatorilor, fără deosebire de religie.

Bernadette nu are încredere în instituția parlamentului. Și nici nu face vreo deosebire

făcute minorității catolice din Ulster. Se adoptă în plus și unele măsuri «excepționale», care, probabil, vor îndepărta și mai mult scadența luării în considerare a revendicărilor acestora.

Meditînd în închisoare la cele ce s-au petrecut în numai un an și jumătate, de cînd a devenit lideră a mișcării pentru drepturi civile, Bernadette Devlin se va fi întregat de bună seamă ce s-a ales din raporturile constituționale dintre Marea Britanie și provincia «autonomă» a Irlandei de Nord, din moment ce intervenția trupelor britanice a modificat de facto aceste raporturi? Întrebare cu atît mai firească, în lumina declarației programatice din Camera Comunelor a premierului Heath: «Trupele britanice vor staționa în Ulster cît timp va fi necesar».

După părerea Bernadettei Devlin, necesar este altceva. Necesare sînt reformele care să desființeze situația de inferioritate în care este ținută minoritatea, înnoirile care să risipească atmosfera de teamă și ură persistentă în raporturile dintre cele două mari grupuri de populație. În această privință este puțin probabil ca, la ieșirea din temniță, pe Bernadette s-o aștepte altceva decît continuarea luptei în care e angajată. «Poporul mi-a dat totul — spune ea — iar eu am o datorie față de el. De aceea vorbesc numai în numele lui».

S. MAXIMILIAN

◀ O imagine din toamna trecută: cea mai tînără deputată britanică, ieșind din palatul Westminster, intră în rîndul demonstrațiilor care, în fața Camerei Comunelor, au cerut introducerea în Irlanda de Nord a sufragiului universal în locul celui cenzar.

Părăsind clădirea Tribunalului din Belfast, ai căruia magistrați i-au respins cererea de recurs la Camera Lorzilor, — sentința de condamnare la șase luni închisoare pronunțată anul trecut rămînînd astfel definitivă — Bernadette Devlin este obiectul unei calde manifestații de simpatie din partea populației.

între laburiști și conservatori. În ce o privește, cel puțin, temerile i s-au adevărit, căci, după ce sub laburiști a fost condamnată, sub conservatori a luat drumul închisorii.

Sentința pronunțată în decembrie de Tribunalul din Londonderry reținuse ca bune doar 3 din cele 13 învinuirii ce i se aduceau în legătură cu participarea la evenimentele din «vară fierbinte» a anului 1969. Zadarnic a pledat pentru ea eminentul jurist Sir Dingle Foot, susținînd în fața tribunalului: «Dacă un cetățean socotește că poliția este vinovată de comportare ilicită, el este îndreptățit să ia măsuri pentru propria sa apărare și a altora interesați. Bernadette Devlin nu a incitat la agresiune, ci la rezistență». A fost totuși condamnată la 6 luni închisoare dar lăsată în libertate, contra cauțiune, pînă la judecarea apelului. Militanta pentru abolirea regimului de discriminări civile și-a continuat cu ardoare lupta, întreprinzînd și o călătorie în Statele Unite, unde a raliat la cauza pe care o apăra o bună parte a cetățenilor americani de origine irlandeză.

După surprinzătoarea venire la putere a conservatorilor, unii foști miniștri laburiști și-au pierdut mandatul din Camera Comunelor. Miss Devlin însă, nu. Dar înainte ca noul parlament să se fi întrunit, iar mandatul deputatei de Mid-Ulster să fie validat, magistrații Curții de apel din Belfast au avut grijă să-i respingă cererea de a face recurs la Camera Lorzilor. Cu sentința veche, rămasă astfel definitivă, Bernadette Devlin a intrat pe poarta închisorii pentru femei din Armagh, unde va trebui să-și execute condamnarea de 6 luni. Momentul n-a fost prea bine ales dacă autoritățile intenționau cumva, prin această măsură, să mai potolească spiritele. Rezultatul a fost cu totul contrar: în loc de liniștire — exacerbare.

Gravele tulburări care au urmat arestării Bernadettei Devlin au determinat guvernul de la Londra să sporească simțitor efectivul trupelor britanice trimise în Irlanda de Nord. Este deocamdată singurul răspuns al guvernului conservator la nota rămasă neachitată de predecesorii săi, la fîgăduiele

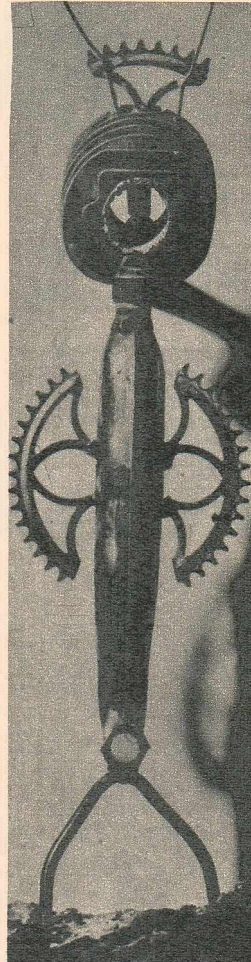
◀ Întemnițarea tinerei deputate nord-irlandeze Bernadette Devlin, dirză luptătoare pentru drepturile civile ale populației catolice din Irlanda de Nord, a declanșat recenta serie de ciocniri violente la Belfast (în fotografie) și în alte orașe ale Irlandei de Nord.

oamenii sînt adesea niște coloane...

Pasărea lunii

Înainte de toate ar trebui să vorbim despre păduri. Despre acele păduri a căror respirație o auzi cînd e tăcere, sau cînd lumina se izbește de frunze. Altfel poate nu vom înțelege travaliul sculptorului. Deci o pădure tăcută în preajma clorozelor toamnei, cînd umbrele modelează straniu scoarța și fie care copac se preschimbă proteic în altceva. Trebuie să fii orb, sau să vezi, sau să iubești pădurea ca ea să-ți apară cu nenumăratele ei chipuri... Sculptorul o iubea de cînd er copil și rătăcea prin hățșurile Dinaricilor și vedea în fiecare copac un chip. Vedea, sau își imagina, sau presimțea, ce important mai are acum cînd el poartă toate aceste chipuri cu dînsul...

Am putea deduce că sculptorul reinvi reverii feerice, o lume închipuită, de basm, nostalgii ale unei vîrste cînd colinda cu piciorul gol pădurile. Dar nimic din toate acestea. Lucrările lui vorbesc despre ființă sau sentimente umane apropiate nouă sau poate mai exact despre simboluri, povești: ceva despre om, despre fericirile și nefericirile lui dintotdeauna.

În închipuirea sculptorului, oamenii sînt adesea niște coloane. De aceea el a luat trunchiul de copac, l-a așezat în picioare și, păstrîndu-i rotunjimile native, perfecțiunile primare, a lăsat doar dalta să descopere, cu mare grijă, fața ascunsă în noaptea lemnului, în fibre, ca și cum ar fi înlăturat cețuri... Nici cînd el nu a încercat să facă un chip cioplit pentru că fiecare coloană este un trunchi care are identitatea lui unică: are scoarța lui, care de mult s-a pierdut și să i-o redea a pus dalta și i-a creat o nouă scoarță, ca umbrele și luminile de odinioară cu care s-a născut, să fie mereu prezent.

Există în toate aceste lucrări o nelinișă a materiei, dar și a omului, o zbatere at presimțită. Sculptorul iubește esențele tale care nu se lasă ușor supuse: esențe rebele modelării, care își apără frumusețea și pe care numai efortul și tenacitatea descoperă: ulmul din care țărani își lăsa roțile de căruță, nucul, stejarul. Poate pentru că nu-i place lemnul care plînge, ci numai cel care-i opune rezistență. Unul din cele trebuie să se supună.

Rareori sculptorul a trădat lemnul. A văzut doar o pasăre asamblată din fier, posind pe un petec de zgură, ca un simbol al distrugerii. Un accident, pentru că meta nu-l face să vibreze și crede că n-are nimic din misterul care-l ascunde în noaptea lemnului.

Sînt în lucrările sculptorului multe ecos din istoria milenară a popoarelor balcanice, topite în metaforele baladelor, cu o largă circulație, ca cea despre Baba Novac și Gruia. Sînt, de asemenea, simboluri populare despre iubire și puritate, despre sublimă perfecțiune întruchipate în acele maternități ocrotitoare și duioase. Există și o percepție aversiune pentru copia naturalistă, dar și armonizare a realului printr-o stilizare care nu caută cu tot dinadinsul frumosul, ci îl degradează autenticitatea unei trăiri interioare. Există de asemenea în aceste lucrări și multă anxietate. Și ea mi se pare că îi e proprie acestui sculptor, puțin cunoscut, care numește George Mutcibabici.

C. BOZBI

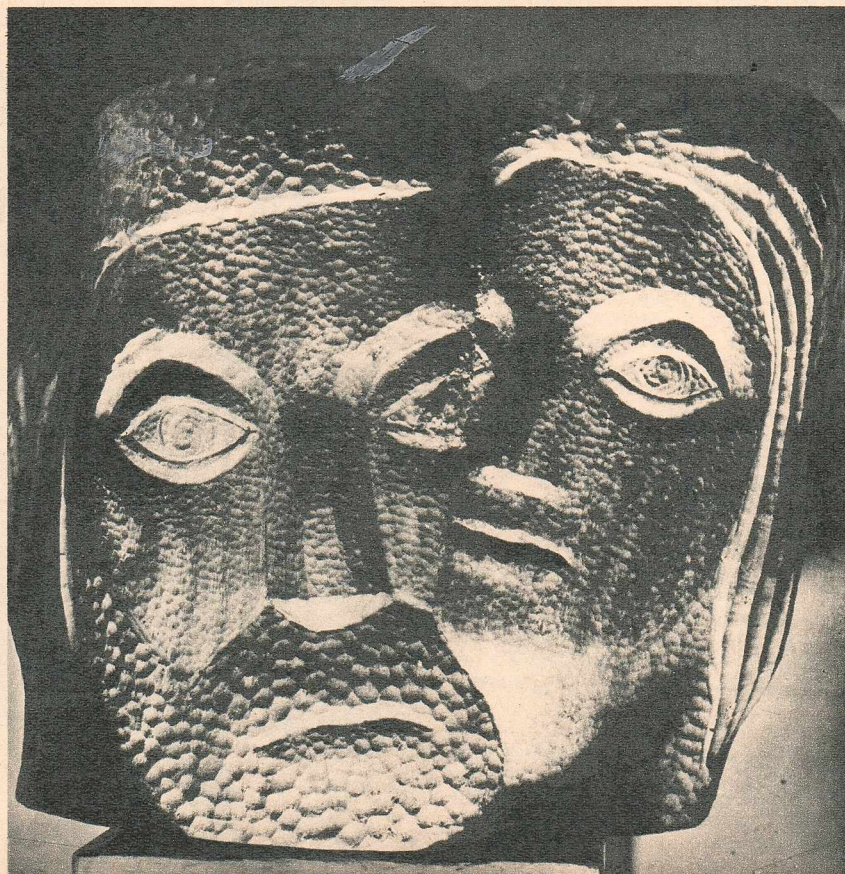
Fotografii de Elena GHEI

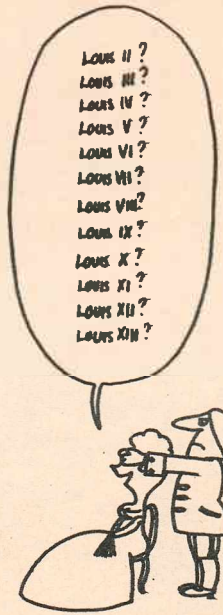
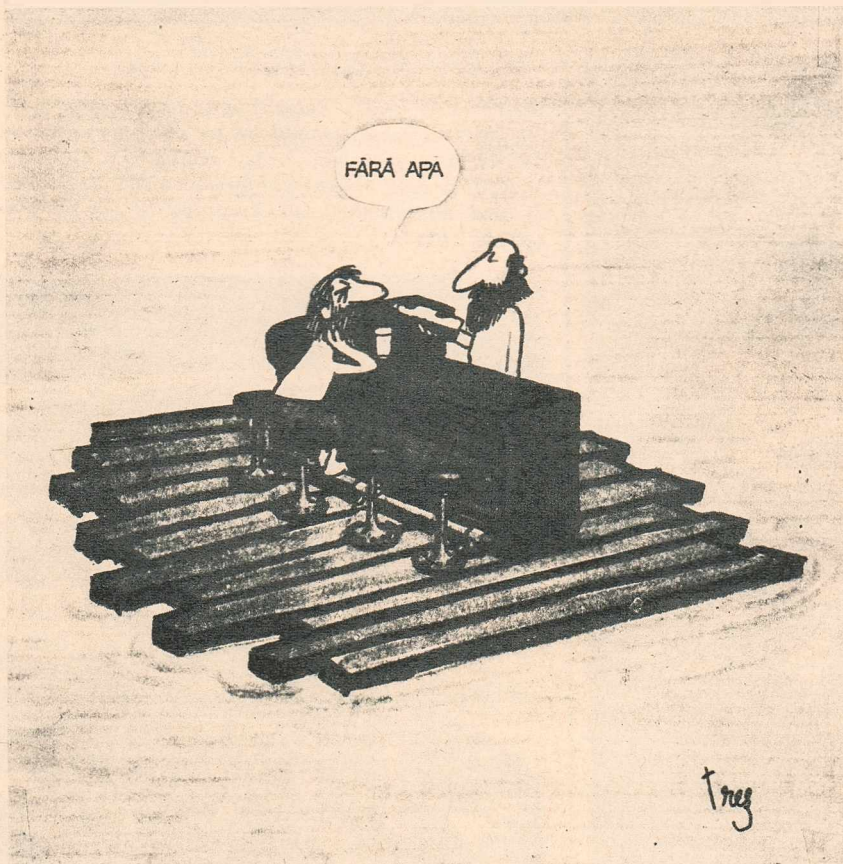
Cariatide

Gruia
și Novac

Manea
Jugovici

Cronică satirică

de Teodor MAZILU

un escroc la început de drum...

Cred că n-avea mai mult de douăzeci-douăzeci și ceva de ani. Era încă un copil. Bineînțeles, lăsa impresia unui om timid și mai ales a unui om capricios, foarte respectuos cu femeile și bătrînii.

Voia însă — în ciuda timidității lui funciare și a înfățișării atât de copilărești — să devină escroc. A spus cuvîntul escroc cu multă claritate, fără nici o ezitare. Nu știa cum, nu știa în ce fel, nu știa nici dacă va reuși... El însă se simțea dator să încerce. Cine știe — poate reușește?...

Ceea ce m-a uimit era că tînărul cu pricina vorbea de dorința de a deveni escroc cu acele fierbinți izbucniri de romantism cu care alți tineri vorbesc de meseria de aviator sau de fizician. Căci a fi escroc era pentru el o meserie ca oricare alta... Nici mai bună, nici mai rea... Chestie de gust. Unora le place navigația, altora le place escrocheria.

Deși încă timid și încă feciorelnic, avea pe undeva încredere în vocația lui.

— Cred că voi putea reuși pînă la urmă...

Meseria de escroc i se părea o predestinare, o vocație firească, implacabilă.

Încă de mic avea capacitatea de a trage oamenii pe sfoară...

Escrocheria n-are «rațiuni» abisale. Știam asta dar mititelul mi-a confirmat-o cu o limpezime de cristal.

— Domnule, nu-mi place munca... Simplu ca bună ziua... Escrocheria e un destin. Ca destinul de poet sau de fizician... Nimeni nu s-a născut cu obligația sacră de a trăi pe spinarea altora... Ei bine, dracu-dracului, tînărul cu pricina socotea că a fi escroc e un fel de obligație, mai mult chiar, o datorie...

— Nu mă las pînă ce nu dau cîteva lovituri... Mă simt născut pentru o mare lovitură...

Avea pînă și obsesia originalității.

— Trebuie lucrat alt fel. Mult mai fin...

Ca orice tînăr în plină putere creatoare, se uita cam de sus la escrocii mai în vîrstă. Era limpede că-i disprețuia și că-i socotea niște impostori.

— N-au stofă... Adică nu sînt escroci, ci găinari...

Avea planuri mari, băiețaușul. Ochii-i străluceau de pasiune.

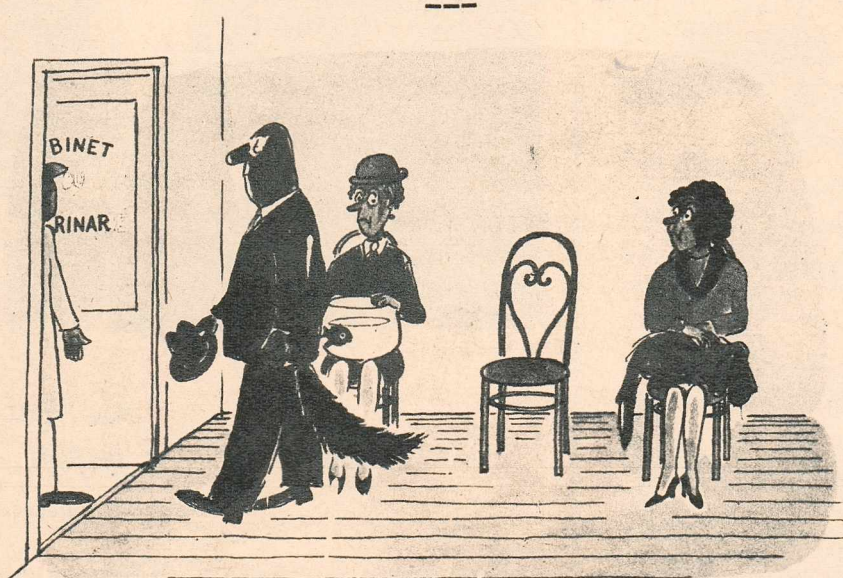
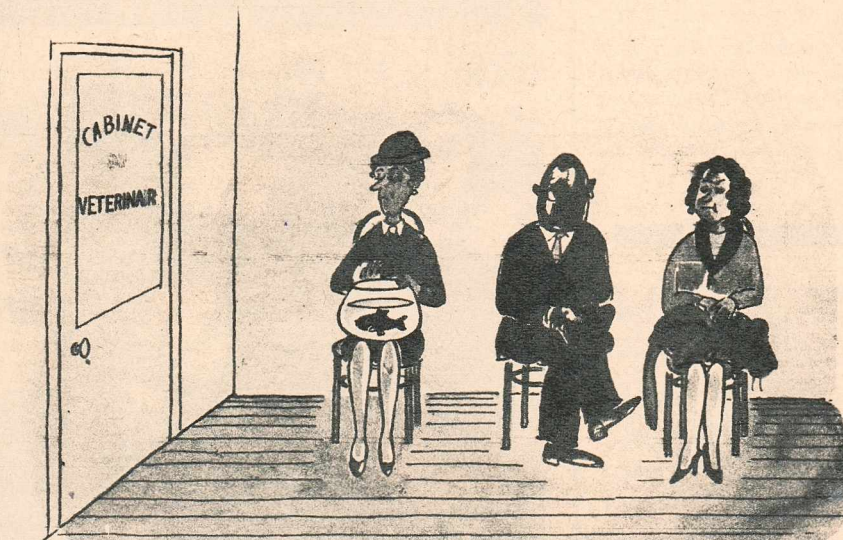
Se înflăcăra și-mi demonstra... Eu eram însă mai puțin optimist...

— Și dacă nu reușești, ce faci?

Atunci mi-a răspuns ca un personaj de-al meu dintr-o schiță scrisă acum zece ani de zile, cînd tînărul cu pricina începea joaca în praf sau înălța zmeul.

— Dacă nu reușesc, mă fac om de treabă, mă duc undeva și lucrez...

Pentru el munca era o capitulare, o pedeapsă pe care și-o acorda singur... Să sperăm că înainte de a-l pedepsi alții, o să se pedepsească singur.

cu toate „pînzele“ sus

Încet, încet, vechea imagine a avionului dispare. Îi iau locul asemenea giganți ca cel din fotografie: un DC-10 care și-a luat recent zborul, pentru prima dată, de la Long Beach, California, cu 350 de pasageri la bord. Dimensiunile sale se apropie de cele ale unei săli de cinema.

sssst!

Un fotoliu confortabil «plutește» în... În ce? Nu e prea ușor de răspuns la întrebare. Probabil că dacă n-ar fi casca și chipul serios al omului din fotografie, totul ar părea o glumă. De fapt este vorba de o instalație ultra-modernă de amortizare a sunetelor, pusă la punct de Institutul de acustică și vibrații de pe lângă Universitatea din Southampton. Este poate paradoxal, dar pentru a studia «bangul» avioanelor supersonice, zgomotul asurzitor de pe șantierele de construcții etc. și efectele lor asupra auzului — adică tocmai obiectivele de cercetare ale institutului sus-menționat — este necesară o astfel de cameră a tăcerii.

de sezon

Cocoșul din fotografie nu are prejudecăți. A mers și el la baie... Căldură mare.

reclame
e sufletului
comertului

Un mare magazin din Tokyo a pus la dispoziția onorabilei clientelei «fotoliu de masaj», care funcționează la o simplă apăsare pe buton. După o ședință gratuită de împropătare, clienții pot să continue turul magazinului sau... să cumpere originalul fotoliu.

Peregrinările LUPOAICEI

La solemnitatea primei ei instalări la București — în 1906 — solul Romei contele San-Marino, care ne-o adusese, a ținut să ne spună: «Mama Roma vă trimite o copie a *Lupoalicei*, acest simbol al maternității sale, în care se întruchipează originile noastre comune și care vă va aminti de marea patrie latină, de la care Italia și România se trag din timpuri îndepărtate...» Primind prețioasa statuie, edilii bucureșteni din vremea aceea i-au dat importanța cuvenită. Au ținut-o câteva luni, frumos prezentată (fotografia nr. 1), la Arenele Romane (în Parcul Libertății de azi), și apoi au creat în București o piață, afectată special acestui scop, unde au mutat-o în primăvara anului 1907 (Piața Romei, în capătul estic al străzii Lipscani, pe locul unde se află acum intrarea în pasajul subteran).

Noua adresă a *Lupoalicei* (fotografia nr. 2) s-a dovedit bună, un timp, apoi orașul, mărindu-se, pietonii, trăsuri și — ceva mai târziu — automobilele au început să ceară spații din ce în ce mai mari pentru desfășurare. Piața Sf. Gheorghe, cu anexa ei — Piața Romei — ajunsese deci neîncăpătoare. Și a venit alt primar, care a hotărât mutarea statuii într-un loc mai liber — sus pe Dealul Mitropoliei. Aceasta se petrecea îndată după primul război mondial și, după cum o vedem în fotografia nr. 3, *Lupoalicea* părea mulțumită, dominând orașul de pe noul ei soclu făcut din piatră de Cîmpulung.

Dar s-a schimbat iarăși primarul și acesta a socotit că Dealul Mitropoliei, cu noua lui sistematizare, nu mai poate cuprinde statuia: i se părea domniei-sale nepotrivită pentru domniile parlamentari veniți la Cameră, în sesiuni, și pentru credincioșii adunați la chemarea slujbelor. A hotărât deci mutarea *Lupoalicei*.

În 1931 «simbolul maternității Romei» primea o nouă reședință — a patra — în micul parc din Piața Dorobanților. Evacuarea din Dealul Mitropoliei și instalarea la marginea zisului parc s-au făcut discret, fără discursuri și fără prezența publicului. Era, în această acțiune, multă cutezanță din partea unui dictator municipal și multă fraudă rămasă necriticată de presa vremii.

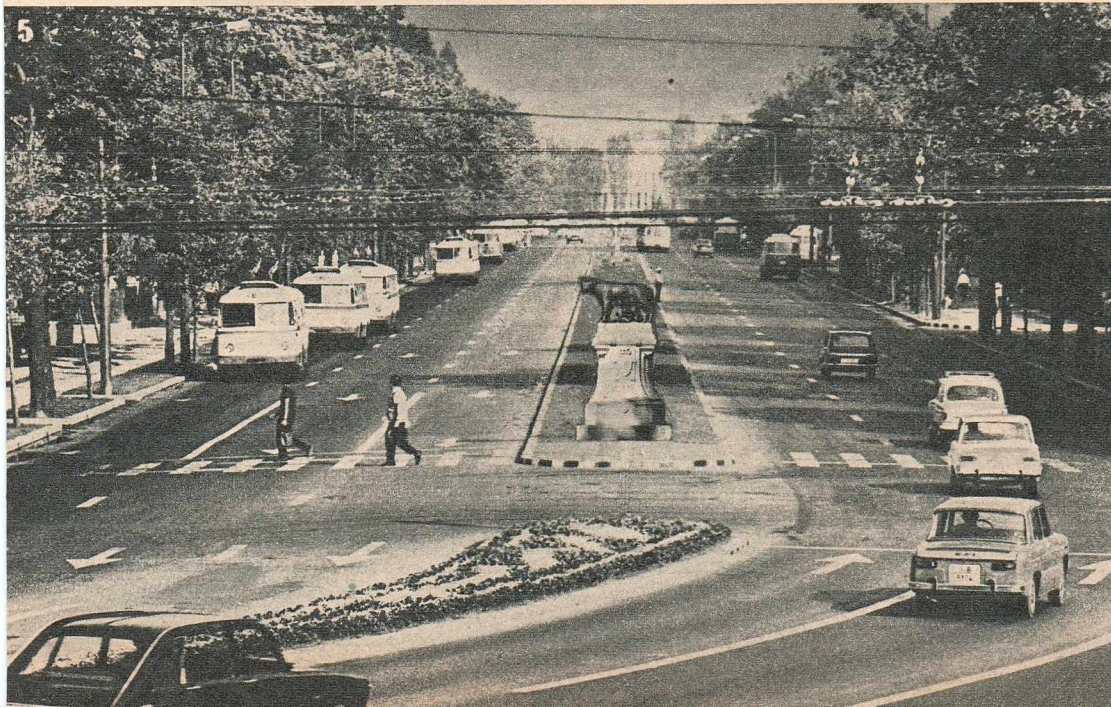
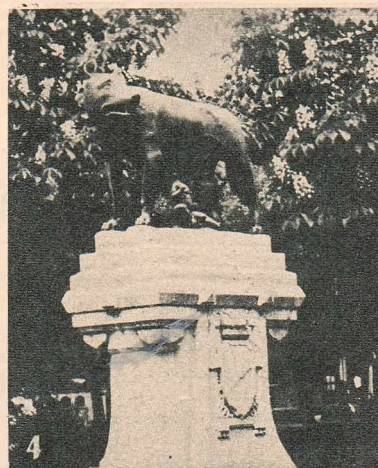
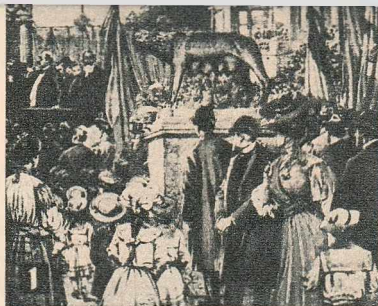
După un timp destul de scurt, un arhitect comunal, trecînd din întimplare pe lângă mult trambalata statuie, a apreciat — poate pe bună dreptate — că, așa cum este așezată, la marginea parcului, nu stă bine. A propus și a obținut mutarea ei... cițiva metri mai în interior, adică exact la mijlocul «zonei verzi» a Pieței Dorobanților (fotografia nr. 4). Și ce bine i-a mers aici năpăstuitei *Lupoalicei*. În jurul ei au crescut exact 160 copaci și arbuști, care au reușit s-o ascundă, iremediabil, de privirile indiscrete ale trecătorilor; deci de intervenția, în existența sa, a unui alt primar sau arhitect estet nu mai putea fi vorba.

O dată ascunsă acolo, *Lupoalicea* a fost uitată. Numai iarna, uneori, cite un trecător, zăbind-o printre copacii desfrunziți, își punea insolita întrebare: «Asta o fi *Lupoalicea*?» Răspunsul nu-l găsea însă nicăieri — nici măcar pe soclul care o susține, anonim, fără nici o inscripție revelatoare.

Și a venit binecuvîntatul an 1970, la începutul căruia doi derbedei, lucrînd nestingheriți în parcul-pădure, au răpit de la sînul *Lupoalicei* pe unul dintre copiii alăptați. Revista noastră s-a ocupat, prima, de acest fapt, publicînd în numărul 5/1970 fotografia *Lupoalicei* rămasă cu un singur copil, și în numărul 8/1970 o cronică judiciară privind fapta nechibzuită a celor doi derbedei. Socotim deci necesar să ne ocupăm în continuare de năpăstuita statuie. După comiterea furtului, micul monument a fost împrumut cu o magazie de carton, copilul furat a fost găsit și readus acasă, toți la un loc au fost spălați și lustruiți (s-au reparat chiar și picioarele *Lupoalicei*, sparte în timpul mutărilor) și acum, din nou, avem ocazia (dacă ne străduim!) să vedem *Lupoalicea* în mijlocul vegetației care o înconjură, ascunzînd-o ocrotitor.

La sfîrșitul acestui mic istoric, ne-am permite o întrebare: locul *Lupoalicei* nu este oare în Piața Romană? (fotografia nr. 5). Pusă la capătul aleii care desparte căile de rulare (deci nu în mijlocul pieței, ca să încurce circulația), ea ar putea fi văzută, zilnic, de sute și de mii de trecători. Acolo și numai acolo ar fi la ea acasă: în Piața Romană.

Ion MUNTEANU

mapamond'70

de Ioan GRIGORESCU

Bel Air

Isus-Satana are ochi negri de diavol și barbă de mit. 33 de ani — vîrsta răsîgnirii. Psalmodiază cîntece hippy («Eu sînt un copil-automat/ Eu sînt jucăria mamei mele/ Mă trimite să mă joc în grădină...») și se mîndrește cu patimile sale. Douăzeci și doi de ani din viață petrecuți în închisori, în orfelinate, în case de corecție, ispășind pînă acum 37 de condamnări și așteptînd-o pe a 38-a care îi va fi, probabil, fatală. S-a născut din flori, pe un trotuar sordid, din pîntecele unei prostituate. E un avorton, o stîrpitură, abia atinge un metru cincizeci și cîntărește 55 de kilograme. Forța lui constă în puterea de seducție și de fascinație asupra unui mîunchi de ordinari, de decăzuți, de declasați, de narcotomani, debusolați la vîrsta ieșirii din adolescență. Sediul (pînă la arestarea din noiembrie 1969) — Valea Morții din California. Ocupația: profet, magnetizor, vrăjitor, șaman, înrobitor de suflete tinere prin voiaje încețoșate în Nirvana și în grădinile Elysée pe căile impleticite ale stupefiantelor. Scopul: răsturnarea societății americane prin crimă și teroare, prin diversiunea luptei rasiale, prin declanșarea unui război exterminator între albi și negri, care să-l aducă la puterea supremului răzbușător.

Nu ne aflăm în ficțiune, nici în «științifico-fantastic», ci în plină realitate. Isus-Satana poartă un nume și un pronume: Manson Charles, adică Charlie, fiul omului. Ciracii săi, de asemenea: Susan Atkins, 21 de ani, Linda Kasabian, 20 de ani, Charles Watson, 24 de ani, și Patricia Krenwinkel, 22 de ani. Pe ceilalți, încă vreo 20 din sacra «familie», nu-i mai pomenesc. Sînt cinci tineri și încă vreo cincisprezece tinere de aceeași speță, cu vîrste între 19 și 22 de ani. Patru dintre ei, în frunte cu Manson, se află pe banca acuzării într-un tribunal din Los Angeles. Al cincilea, Watson, e închis în Texas unde și-a obținut refuzul de extrădare și urmărește din celulă, prin televizor, procesul complicilor săi. Nu, nu sîntem în ficțiune științifico-fantastică. Ci în realitate. Directorul închisorii californiene îi relatează unui reporter de la «Paris-Match» regimul penitenciar: „Îi trezim la ora șase dimineața prin megafoane. Nu există sirene, nimic de acest gen. Li se spun lucruri drăguțe, ca: «E timpul să vă treziți, copilași!» Apoi li se dă gustarea, pe serii de cite o mie două sute. După aceea, urmează frecușul cotidian: tribunalul, vizitele, avocații, infirmeria. Masa de seară li se servește între 5 și 8. Stingerea se dă la ora 10. Cu puțin înainte li se urează prin megafoane: «Vise plăcute...»“

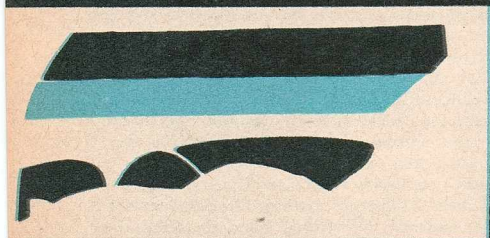
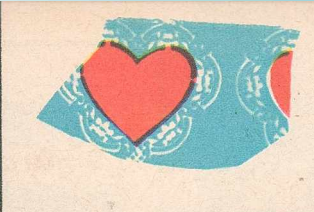
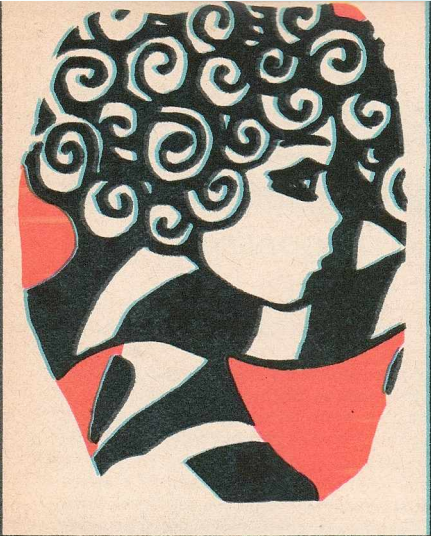
Ce-au făcut oamenii lui Manson? Știe toată lumea: a fleac de crimă, o ghidușie năbădăioasă, cu revolvere și cuțite, două măceluri caraghioase, în urma cărora a rămas un inventar de șapte cadavre scaldate în singe. La 9 august anul trecut, la Bel Air, în vila regizorului Roman Polanski, au asasinat cinci persoane, printre care și pe actrița americană Sharon Tate, gravidă în aproape nouă luni, iar a doua zi, într-un cartier vecin și-au spălat cuțitele, mînjite în ajun, în singele soților Labianca, lăsînd și într-un loc și într-altul aceeași inscripție, pe pereți, cu singe: «Pigs» (porci). Apoi s-au dus la plajă, și-au curățat hainele stropindu-se cu furtunurile de apă, au făcut amor în grup, s-au drogat și au plănuit alte jocuri «nevinovate».

Inventarul măcelului septagonal a fost completat de anchetatori cu toate detaliile ororii. Sharon Tate a primit 13 lovituri de pumnal dintre care 3 în pîntec unde i se zvîrcolea, încă viu, pruncul nenăscut. Steve Parent, prima victimă ieșită în calea discipolilor lui Isus-Satana, a fost ciuruit de patru gloanțe. Voțec Frykowski, prietenul din copilărie al lui Roman Polanski, a suferit sub 13 lovituri în craniu și 51 de implîntări de pumnal. Pe trupul lui Abigail Folger, fiica regelui cafelei americane, s-au numărat 21 de plăgi deschise. Jay Sebring, un celebru coafor hollywoodian, a fost castrat, spînzurat de o grîncă și ciuruit de cuțite. America marilor potențați s-a cutremurat. Îngrozită, și-a dotat casele cu sisteme de alarmă, s-a înarmat pînă în dinți, a cerut protecția detectivilor particulari. Apoi, după prinderea bandei, deși gustul crimei începuse să apară pe buzele însetate de răfuială ale altor discipoli ai violenței extreme, a început să calculeze businessul dramei abia consumate.

Susan Atkins, prima dintre ciracii lui Manson care a dezvăluit misterul quintuplei crime de la Bel Air, și-a vîndut memoriile pentru o jumătate de milion de dolari, și cartea «ei», care va fi tradusă în multe limbi, nu poate fi folosită ca probă justiciară deoarece «autoarea» nu-i recunoaște în fața instanței valabilitatea. Linda Kasabian și-a cumpărat cu prețul libertății dreptul de a fi scoasă din cauză devenind de bună-voie principală martoră a acuzării. Pentru exploatarea comercială a depoziției ei în extenso, urmează să încaseze de la un editor modesta sumă de 125 000 dolari, drepturi de «autor». Producătorii de discuri s-au repezit pe «creația» lui Manson solicitîndu-i exclusivitatea în schimbul unor tiraje de masă ale cîntecelor lui: «Popor neostoit./ Oraș bolnav./ Privește-ți televizorul și soarbe-ți berea.../ Uitați-vă la casele voastre de carton.../ Și la mașinile voastre de nichel.../ Poate că-i prea târziu să-i zici adio./ Prea târziu să vezi dispărînd orașul bătrîn și bolnav./ Orașul acesta care crapă pe marginea șoselei...»

Avocatul lui Manson a cerut pentru apărarea clientului său, pe care-l consideră «țap ispășitor», un micuț onorariu de numai 130 000 dolari. La crimă mare, miză mare. Șase luni a durat ancheta și întocmirea actelor de punere sub acuzație. Alte 41 de zile au fost necesare pentru alegerea juriului: 12 persoane alese din sute de candidați, 11 albi și un negru, 7 bărbați, 5 femei, claustrați pe toată durata interminabilului proces în hotelul Ambassador, unde Shirhan Shirhan l-a împușcat pe Bob Kennedy. Iar Shirhan se află cazat, în așteptarea camerei de gazare, în aceeași închisoare cu Manson. Nu, nu sîntem într-o ficțiune științifico-fantastică, ci în cea mai reală dintre realități.

Bel Air ar însemna «aer curat».
Murdar curat!

COMBINATUL PENTRU FIBRE ARTIFICIALE BRĂILA

EXECUTĂ:

CONFECȚII DIN CELOFAN pe cale mecanică din celofan normal, în color sau imprimat.
Mașinile de prelucrat de care dispune **COMBINATUL** (depanatoare, ghilotină, tăietor de suluri, mașină de imprimat, mașină de punși) permit efectuarea unui program de producție foarte diferit, care se poate adapta perfect cerințelor de utilizare a confecțiilor din celofan.

FORME ȘI DIMENSIUNI

După modul de execuție și dimensiuni, confecțiile din celofan se clasifică, conform N.I.I. nr. 3 391/67, astfel:

Nr. crt.	Denumirea confecției	Dimensiuni în cm	
		lungime	lățime
1	Saci plași și cu falduri laterale	16-65	6-40
2	Pungi plate și cu falduri laterale	12-35	5-26
3	Pungi plate cu sau fără clapă, cu lipituri laterale	11,5-25	5-24
4	Pungi cu fund încrucișat, pînă la 1 kg umplere	20-32	6-12
5	Pungi din celofan lăcuit sau cașerat cu termosuduri laterale	4-35	9-50
6	Benzi înguste		2-6 mm
7	Role imprimate		5-150 mm
8	Coli imprimate în 1-4 culori	24-65	10-68

Observații: Produsele de la pozițiile 1-4 din tabel se pot confecționa din celofan normal și lăcuit.

Produsele de la pozițiile 1, 2, 5, 7, 8 din tabel pot fi executate în 1-4 culori.

Produsele de la pozițiile 3 și 4 din tabel pot fi executate în 1-3 culori.

turiști!

nu uitați!
la **SLĂNIC-PRAHOVA**
vă așteaptă
„**COMPLEXUL TURISTIC**“
vizitați-l!

- Unitatea dispune:
- de 24 camere cu 50 locuri pentru cazare;
 - de 370 locuri la mese și
 - de 20 locuri pentru parcare a autovehiculelor.

Specialitățile culinare ale casei sînt:

- sarmăluțe cu mămăligă și cîrnăciori prahoveni,
- stropiți cu renumitele vinuri de Valea Călugărească.

oaspeții de seară

ACTORII DE SERIAL

Și Fleur Forsyte și Becky Sharp
ne-au cucerit cu farmecul
și inteligența personale
ale actriței Susan Hampshire.

Pe nebăgate de seamă serialul începe să devină o unitate de măsură a prețiosului nostru timp liber. Zilele, ba chiar și orele, își pierd identitatea și culorile și ne trezim că au luat numele serialelor. Ce e azi? Avem «Iluzii pierdute»? Înseamnă că e luni. Încep «Incoruptibili»? E sâmbătă... Ne uităm la ceas și ne lăsăm prietenul sau soacra în drum cu un «la revedere» grăbit, pentru că altfel pierdem «Răzbuțătorii». Nu vrem să scăpăm începutul așa cum ne dăm toată silința să nu întârziem în fața condicii de la serviciu. Când aveam de dat piept doar cu solicitarea «Sfințului» ori a «Răzbuțătorilor» sclavia noastră se afla încă într-o fază ce nu-și dezvoltase toate posibilitățile. Abia acum, când nici nu iese bine un erou (de serial, firește) din casă și intră altcineva, când ne împărțim

Oaspeții de seara

Diana Rigg, «răzbunătoarea» cu cizme lungi, actriță reputată a trupei Royal Shakespeare Company, s-a reîntors la marele Will. În noua ecranizare a lui Stuart Burges după Iulius Cezar este partenera lui John Gielgud, Charlton Heston, Richard Johnson, Richard Chamberlain.

CINI

istența între un titlu și altul, abia acum e pe deplin la lumină voluptatea cu care ne așteptăm să fim tiranizați. Până în ziua în care psihologii se vor apleca cu toată seriozitatea asupra acestui fenomen și vor trage de aici concluziile atât de necesare tuturor, și mai ales gazetarilor, eu una văd într-un serial și de fagăduieli de seară. Bucata de așteptare, de dramă, felia de existență așteptată și mestecată, reprezintă rația noastră promisiuni care, de bine, de rău, se vor împlini. «Sfântul» sau «Căpitanul Kloss» promite să vină și să învingă la oră fixă și așa va fi, Philip Touchett sau Soames promit să moară impresionant și noi știm că ei se țin de cuvânt. Suprema fagăduință a serialului este însă actorul. Toată încărcătura povestirilor se confundă la un moment dat cu persoana actelor; de multe ori nu așteptăm să se întâmple isprăvile sau desfășurarea unei istorii. Ei, pe interpreții deveniți oameni de-aiași. Mitul actorului funcționează aici cu toate puterile ridicate la pătrat. Lui Roger Moore nimeni nu-i mai spune pe nume, pe Philip Thines aproape că și uitasem cum îl cheamă, pentru noi el era Ben Quick, iar pentru Diana Rigg a refuzat să mai fie Miss Peel acceptat-o cu greu pe trupeșă Linda Scotterson, înlocuitoarea. Era o schimbare, o intervenție și nouă nu ni se ceruse consimțământul. În locul celui așteptat venise unul și asta nu putea fi decât un prilej de bucurie sau nemulțumire. Dacă s-ar fi găsit pe cineva care s-o întrecă în farmec pe Diana Rigg, poate că situația ar fi fost alta. Pentru noi, pe spațiul fragmentat al serialului, se pune mai în voie decât oriunde criteriul de selecție al farmecului personal. Aici se vede clar și pe îndelete cum peștele cel mare îl înghite pe cel mic, cum ierarhiile distribuite sunt date peste cap. Desigur, în seriile de aventuri gen «Sfântul», «Baronul», «Războiul» soarta protagoniștilor este de la puterea asigurată, accesul către inima noastră în întimpină concurența altor personaje. Iar ei sînt stăpîni absoluți. Problema pusă în discuție la nivelul romanelor serializate, este cea mai mare și cea mai mică, cu conștiențe fabricate de imaginația noastră. Aici se vede cel mai tare, cel în stare să provoace urdeuri magnetice. Actriței Nyree Turner-Porter nu-i lipseau nici frumusețea, nici talentul, totuși, de-a lungul episoadelor «Forsythe Saga», alta era apariția pe care o căutam cu cea mai mare nerăbdare: Eric Porter, adică Soames, care între două bomburi ne atrăgea cu totul de partea sa, obliga să-i pricepem și să-i acceptăm. «Bilciul deșertăciunilor» a trăit pe o malicioasă Susan Hampshire. Deși pe Isobel Neave — Isobel din «Portretul unei doamne» — o cunoaștem ca fostă membră a mulțimii Forsythe, deși nu se poate spune că o actriță lipsită de har, în momentul în care l-am descoperit pe Richard Chamberlain — interpretul vărului Ralph — am vădit că viața ei de protagonistă nu va fi de joasă. Chamberlain, actor spiritualizat în vîrfurile unghiilor, cu replici ce se formau pe loc în săgeți luminoase, era ecranul, își strivea fără voie partea de Moartea eroului său a însemnat de devăratul sfîrșit al romanului telecra-

Amindoi știu să zîmbească, și Susanne Neave (Isobel) și Richard Chamberlain (Ralph din «Portretul unei doamne»). Dar micul ecran scăpăra cu deosebire la apariția acestuia din urmă.

«Căpitanul Kloss» i-a adus lui Stanislaw Mikulski de zece ori mai multă glorie decît cele 15 filme în care a jucat de la debutul din 1960 pînă acum.

cooperatiia de consum

Vă oferă
un popas
plăcut

la

restaurantul

«trei iazuri»

ate că și scheleticului serial «Rocambole» fi trecut cu vederea desuetudinea sa, nă, dacă măcar unul dintre actori ar fi ceva mai multă sare și piper. În ceea ce privește — și ca pierzătoare de timp în seriilelor am și eu dreptul la o părere — îi prevăd un viitor prea strălucit nici unui interpret al lui Lucien de Rubemprou balzacian pornit să cucerească capul selor și, prin ele, să cucerească Parisul. Ne nostru, are o candoare cam molatică și ul uneia prefăcute. Să mai vedem, poate că totul va mai crește, sau poate că între se vor ivi alți oaspeți de seară care să vă dea knock-out. La ora la care scriu aceste ri nu-i bănuiesc. Pe Robert Stack nu l-am văzut decît o dată, mai are tot timpul să cucerească. Cit despre foștii zei ai — Roger Moore et Co. — slabe speranțe să mai revină. Unii dintre celebrii acțiunii serial se satură de personajul lor și-i lasă la vedere. Implicite, ne părăsesc și pe noi ce?

(Va urma)

Magda MIHĂILESCU

CELE 1 001 «MESERII» ALE MICROUNDDELOR

De la telecomunicații
la scrutarea cerului,
de la proiecte—realizabile!—
de „science fiction”
la bucătăria viitorului,
de la prevederea recoltelor
la cercetarea oceanografică,
realizările de azi
și promisiunile de mâine
ale microundelor
sînt strîns împletite

de dr. ing. Dan RAICU
cercetător principal la Institutul de fizică-București

Istoria unora dintre realizările științei și tehnicii se aseamănă în liniile ei mari: apărute sau valorificate întâia oară sub pîntenii brutali ai necesităților războiului și destinate atacului sau apărării, ele își găsesc adevărata împlinire și menire abia la reevaluarea lor prin prisma utilizării pașnice. Așa s-a întâmplat cu energia nucleară, la început armă de distrugere, a cărei «domesticire» știința o înfăptuiește azi sub privirile pline de nădejdi ale omenirii și sub egida a numeroase organisme internaționale și naționale. O acțiune întrucîtva asemănătoare, deși mai puțin cunoscută publicului larg, atrage atenția prin promițătoarele perspective pe care le deschide: este vorba de microunde. De ce aceste mari promisiuni?

O antenă cu dimensiuni mici, față de lungimea de undă pe care radiază, distribuie energia undelor electromagnetice, în mod mai mult sau mai puțin uniform, pe toate direcțiile spațiului. Dacă dimensiunile antenei depășesc cu mult lungimea de undă, radiația este *directională*: un fascicul îngust transportă practic întreaga energie. Or, la frecvențe mai joase, astfel de antene ar avea dimensiuni gigantice, cu neputință de obținut în practică, pentru microunde însă ele sînt realizabile cu relativă ușurință.

De fapt, tocmai proprietatea microundelor de a putea fi radiate și captate pe o direcție unică a fost prima care a atras atenția. Ea a fost solicitată de radiolocație pentru descoperirea țintelor aeriene, navale sau terestre. Fasciculul îngust de microunde provoacă un «ecou» electromagnetic doar cînd este dirijat către țintă, trădîndu-i astfel prezența și poziția. Prima «meserie» a microundelor a fost deci cea de cercetași. În această calitate ele au influențat profund

aspectul războiului, făcînd, de pildă, posibile bătăliile navale nocturne.

Astăzi însă devine din ce în ce mai clar că tehnica microundelor nu se limitează la domeniul militar. Dimpotrivă, utilizările lor pașnice, însemnate și variate, apar de-a dreptul inepuizabile.

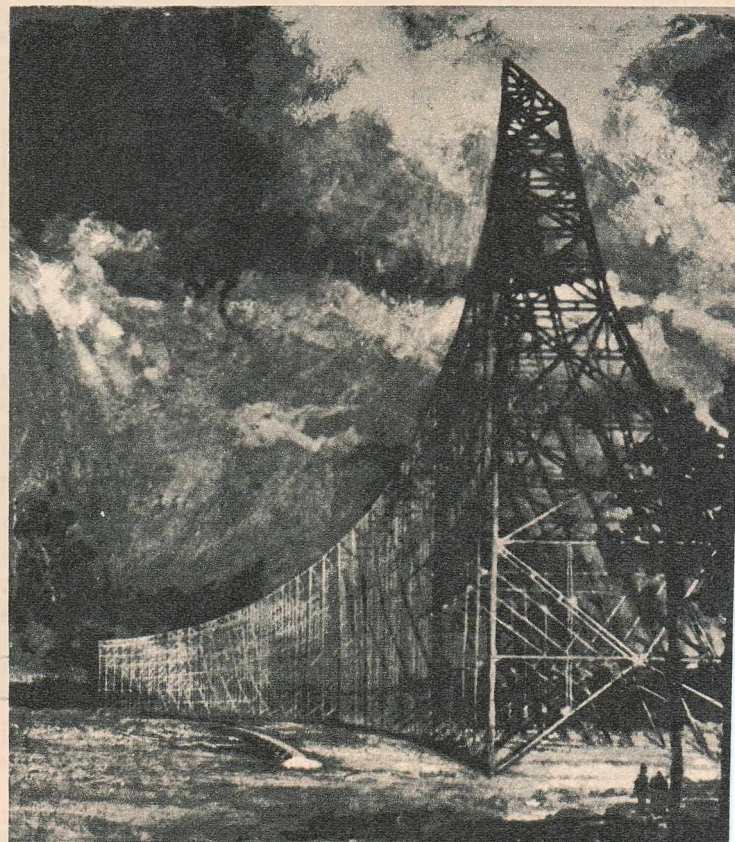
Se știe de altfel că însăși radiolocația a devenit o tehnică de vitală însemnătate pentru aviația și marina civilă, semnalînd piedicile — adesea nevăzute — din calea avioanelor și navelor, permițînd supravegherea zborului în apropierea aeroporturilor sau aterizarea în condiții de lipsă de vizibilitate.

O «AUTOSTRADĂ» A TELECOMUNICAȚIILOR

Cu ajutorul microundelor, radiocomunicațiile cîștigă mereu teren. Avantajele lor sînt impresionante, de pildă, în ceea ce privește *numărul de mesaje* care pot fi transmise simultan.

Ce înțelegem prin aceasta? Fiecare mesaj (convorbire telefonică, emisiune de radio ori televiziune, comenzi codificate etc.) ocupă o anumită porțiune din spectrul frecvențelor radio. Frecvențele clasice sînt însă de pe acum atît de «aglomerate», încît, cu toată repartizarea lor strict reglementată prin convenții internaționale, emisiunile încep să se acopere, să se deranjeze reciproc. Or, microundele oferă 97,5% din totalul spectrului utilizabil astăzi pentru comunicații. Spectrul undelor lungi, medii sau scurte ar putea fi comparat cu o șosea pe care imbulzeala vehiculelor devine insuportabilă; microundele oferă o gigantică autostradă pe care circulația nu pune probleme.

Directivitatea microundelor le recomandă

Microundele deschid savanților o adevărată «fereastră radio» către universul fantastic. Antenele cu dimensiuni de zeci și sute de metri captează semnale (uneori misterioase!) provenind din cosmos. (În imagine, cel mai mare radiotelescop al Franței, cel de la Salbris. El se află «în legătură permanentă» cu inima Căii Lactee...)

îndeosebi pentru comunicațiile «de la punct la punct». În adevăr, cunoscînd poziția corespondentului nostru, o emisie îndreptată omogen în toate direcțiile spațiului ar însemna o formidabilă risipă de energie. Microundele, în schimb, pot canaliza întreaga energie de care se dispune doar pe *direcția utilă*. Antena de recepție captează, la rîndul ei, doar undele sosite din direcția cunoscută, dar rămîne «surdă» față de undele parazite sosite din alte direcții, care ar înrăutăți legătura.

«HARTA COSMOSULUI»

Coincidența unor circumstanțe prielnice propagării pînă la mari distanțe în cosmos (perturbații reduse, absorbție mică în atmosferă, efecte ionosferice neînsemnate) justifică faptul că undele între 3 și 30 cm au căpătat

numele de «fereastră radio către univers». Fasciculele de microunde, măturînd spațiul ca snopul de lumină al unui reflector, scriu în linii invizibile traiectoriile rachiilor dirijate. Ele străbat nestingherite pătina ionizată a atmosferei și stabilesc legături cu navele cosmice. În același timp, fantasmantenele cu dimensiuni de zeci și sute de metri «ascultă» radiațiile provenite din cosmos. Harta bolșii cerești pe care o realizează astronomia este tot atît de bogată în informații ca aceea trasată pe baza observațiilor vizuale. Finețea de analiză a microundelor asigură precizia și amănunțimea acestei hărți.

La frecvențe și mai înalte, cînd se trece peste zece miliarde de hertzi, propagarea microundelor începe să fie puternic influențată de particulele de apă conținute în atmosferă. Iată o împrejurare care îngreuiază utilizarea undelor cu aceste frecvențe în co-

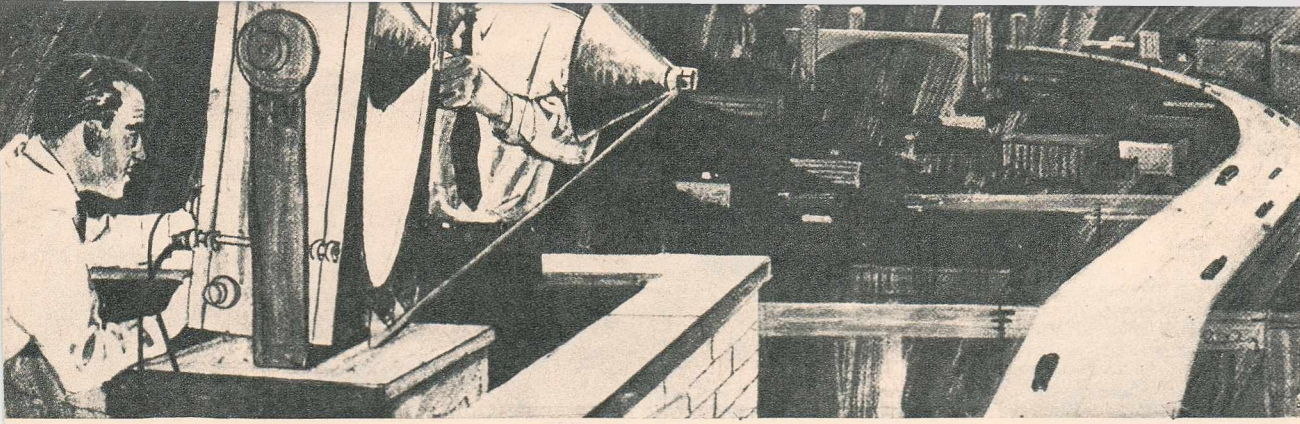
TRĂIM ÎNTR-UN OCEAN DE UNDE...

Pentru contemporanii noștri, noțiunea, altădată enigmatică, de unde electromagnetice face parte din bagajul noțiunilor de uz cotidian. În orice punct al globului oamenii se știu cufundați în oceanul vizibil al undelor radio, a căror «carte de vizită» o constituie lungimea de undă. Aceasta reprezintă intervalul spațial în care «portretul electromagnetic» al undei este înscris în întregime; în rest, unda este doar o perpetuă repetare a acestui interval.

Pentru undele «clasice» folosite de radiodifuziune lungimile de undă sînt de zeci și sute de metri; televiziunea folosește de obicei undele metrice, lumina este, la rîndul ei, o formă de unde electromagnetice, avînd însă lungimi de undă mult mai mici: de ordinul zecimilor de micron. Această uriașă deosebire se traduce prin tehnicile cu totul diferite de producere și prelucrare ale acestor unde și prin utilizări fundamentale deosebite.

Circuitele cu care se lucrează în general în radiotehnică au dimensiuni mult mai mici decît lungimile undelor de radio lungi, medii sau scurte. Față de aceste circuite nu se greșește mult cînd se consideră, în primă aproximație, că lungimile de undă respective sînt infinite. Pe de altă parte, lungimile de undă din spectrul luminii vizibile sînt incomparabil mai mici decît dimensiunile aparatelor curente de laborator. De aceea, lor li se aplică justificat optica geometrică, bazată pe ipoteza unor lungimi de undă egale cu zero.

Denumirea de microunde este purtată de acea parte a spectrului undelor electromagnetice care corespunde unor lungimi de undă de ordinul centimetrilor sau milimetrilor, deci comparabile cu dimensiunile obișnuite ale aparatelor de laborator. Din această postură intermediară decurge posibilitatea aplicării la microunde a unei tehnici împrumutată parțial din arsenalul radiotehnicii clasice și parțial din acela al opticii. Tot de aici decurg și unele metode specifice, care le pun în valoare importanțele particularității. Fără microunde viața de azi ar fi greu de imaginat!

nicitații, dar care... le face să devină un instrument eficace al unui nou domeniu al meteorologiei: meteorologia cu ajutorul microundelor. În adevăr, din studiul modificărilor suferite de microunde în cursul propagării lor se desprind concluzii importante privind starea vremii și timpul probabil.

Undele milimetrice emise de pe sateliți artificiali sau de pe avioane se reflectă de suprafața solului în măsură diferită, după proprietățile acestuia. Pe această bază, radiococația cu unde milimetrice oferă adevărate hărți ale unor vaste regiuni pe care agronomii pot distinge diversele tipuri de culturi (iar în viitor vor putea prevedea și recolta!); Oceanologii pot deosebi astfel curenții oceanici, determinând și temperatura apei, geologii capătă informații cu privire la structura și aspectul scoarței terestre. Studiile spectroscopice în domeniul undelor milimetrice conduc la concluzii importante privind, de pildă, prezența sau absența apei în atmosferă.

ENERGIE ELECTRICĂ «LIVRATĂ» PRIN ANTENE — UN VIS AL ENERGETICIENILOR

În cazurile în care microundele «poartă» informații, energia pe care trebuie să o transporte are valori relativ mici. Sînt însă studiul și utilizări ale fasciculelor de microunde de mare energie. Printre acestea folosinse se numără și un vechi vis al energeticienilor: trimiterea energiei fără conductoare electrice. Locul costisitoarelor linii de transport pentru energia electrică ar fi luat de două antene: una pentru emisie și o alta pentru recepție. În afara imenselor economii s-ar obține astfel și electrificarea unor zone inaccesibile. Unele rezultate semnificative în ce privește puterile și randamentele s-au intrat în joc au și fost obținute, printre altele mai spectaculoase înscriindu-se machetei unui mic elicopter care se menține în zbor asupra unei antene parabolice numai pe baza energiei aduse de undele radiate de această tenă.

Microundele «energetice» ar putea juca în industrie rolul unor adevărate unelte, fără volum și fără greutate; în adevăr, în unele laboratoare au fost fărîmițate straturi de beton așezate în calea unor asemenea unde. Iar încălzirea pe care acestea din urmă o produc, uniformă în adîncimea materialului, le recomandă pentru procedee de uscare care în industria hîrtiei sau a maselor plastice. Cuptoarele cu microunde au calitate neegalată pentru pregătirea alimentelor, în viitor se prevede că ele vor apărea în gospodine ca fiind tot atît de necesare precum astăzi frigiderul...

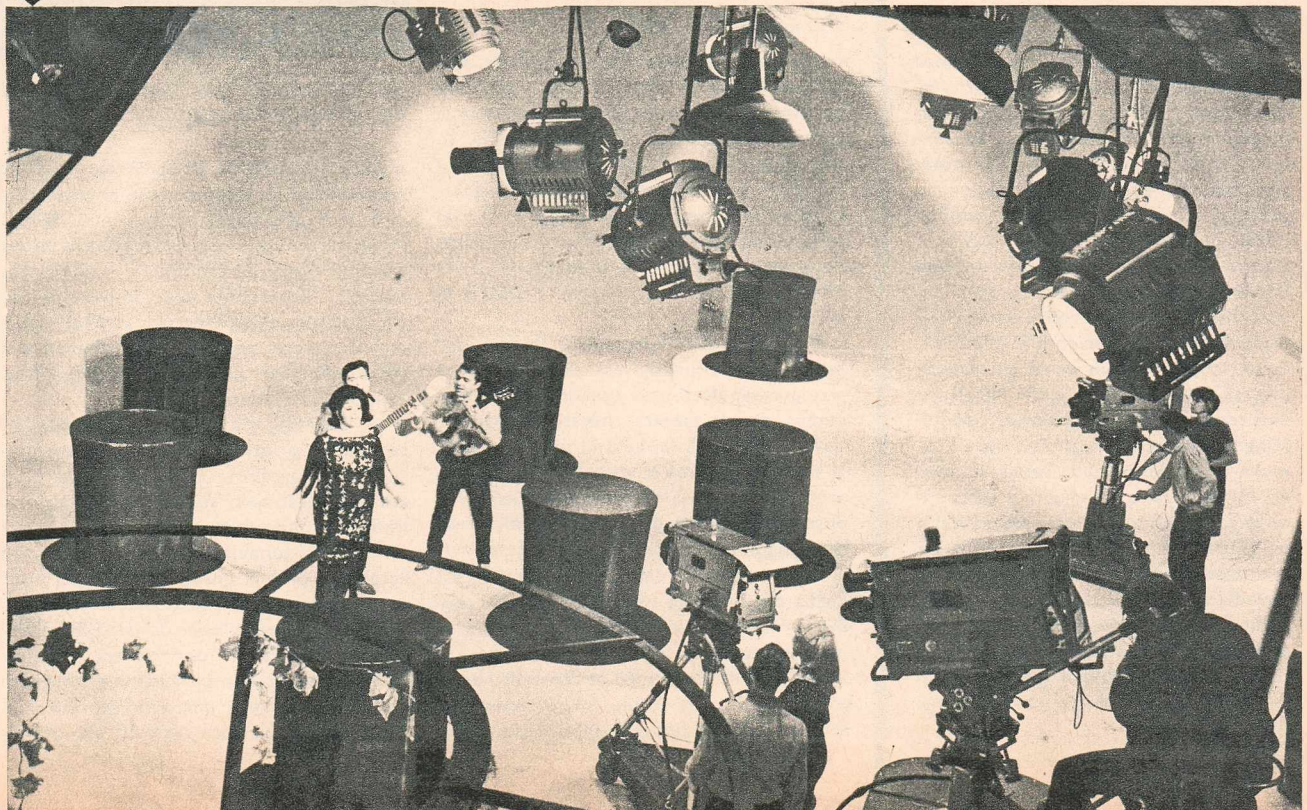
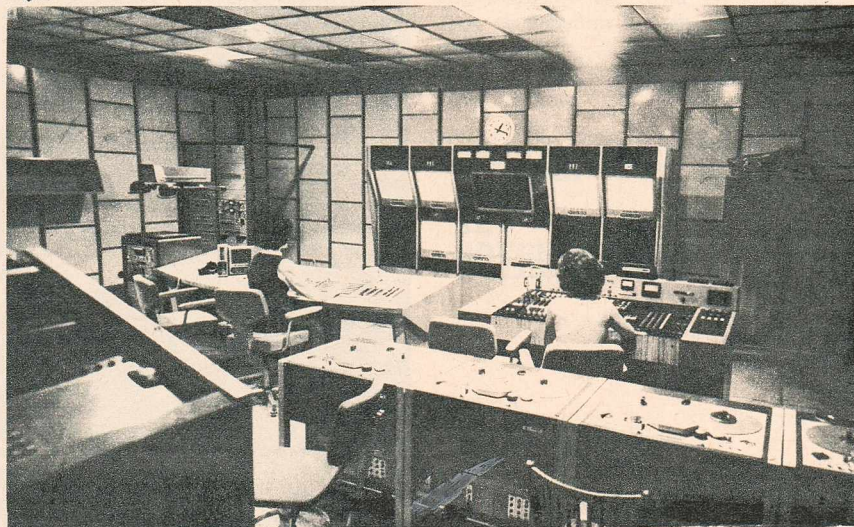
ȘI ÎN ȚARA NOASTRĂ MICROUNDELE SÎNT «ACASĂ»

Microundele sînt utilizate și în țara noastră din ce în ce mai mult și în domenii foarte diverse. De serviciile lor beneficiază — poartă — fără să știe — toți acei care urmăresc pe ecranul televizorului transmisiuni «în direct» (de la meciul de fotbal favorit, de pildă). Se știe că la fața locului se deplasează așa-numit «car de reportaj», care transportă, în afara echipamentului de luat ve-

În anul 1933 doi ingineri au îndreptat un fascicul de unde electromagnetice de pe acoperișul centralei companiei «Westinghouse» din East Pittsburgh asupra autostrăzii din apropiere. Ei au putut detecta astfel — fără a privi peste balustradă — mișcarea automobilelor. Era un soi de «radar». Dar cuvîntul nu fusese încă inventat...

Programul preferat la televiziune nu ar putea ajunge pînă în ultimul colț al țării fără ajutorul microundelor, căci ele «hrănesc» emițătoarele locale, care «releiază» programul din București.

TOTUL A PORNIT DE LA UN STUDENT CURIOS

...La început au fost cîteva experiențe făcute în 1920 de un student al Universității Yale, George Southworth, în legătură cu propagarea undelor radio (care în aer au o lungime de undă de ordinul metrilor) în lungul unei linii cufundate în apă. Spre surprinderea sa, experimentatorul a fost deranjat de unele fenomene încă necunoscute: printre altele, de existența unor tipuri de unde a căror viteză depindea — fapt inedit — de dimensiunile și forma conductoarelor prin care se propagau.

Studentul inventiv a luat pe atunci toate măsurile pentru a elimina fenomenele nedorite, dar abia 13 ani mai tîrziu, omul de știință George Southworth și-a amintit de observațiile sale din tinerețe și a reluat experimentele. «Curiozitățile» se explicau prin faptul că, deoarece în apă lungimea de undă este mult mai redusă decît în aer, ea devenise apropiată de dimensiunile secțiunii conductoarelor care alcătuiau linia.

Dar — lucrul pare simplu și evident acum — lungimea de undă se poate reduce și în aer, mărind frecvența undei, adică numărul de alternanțe pe secundă. Și astfel, curînd, fenomenele curioase au putut fi stăpînite, înțelese, reproduse. O nouă radiotehnică lua naștere...

O radiotehnică pe care numai un ochi expert ar fi putut-o recunoaște ca atare. În care bobinele, condensatoarele, rezistențele înghesuite în aparatele electronice obișnuite dispar. În care undele se strecoară prin interiorul unor conducte metalice, provoacă rezonanțe în incinte de forme diferite, și se reflectă de oglinzi concave. În care electronii, care străbat cu viteze uriașe tuburile electronice obișnuite, ajung să pară greoi față de iuteala cu care se desfășoară fenomenele, așa încît devin necesare alte tuburi, pe principii diferite și cu denumiri extravagante: clitron, magnetron, carcinotron... O radiotehnică pentru care dielectricii, pe care oamenii s-au obișnuit să-i vadă doar în postură de izolanti, sînt medii prin care energia se transportă... ideal, iar atunci cînd este nevoie de izolare electrică se apelează la... metale! Așa a luat naștere radiotehnică frecvențelor ultrainalte, a microundelor.

de G. DIMISIANU

Mihail CRAMA: DETERMINĂRI

Mihail Crama, poet din generația lui Tonegaru, Geo Dumitrescu, Ion Carion, Alexandru Lungu, debutează în 1947 cu placheta *Decor penitent* premiată de Editura Fundațiilor în cadrul unei colecții a cărei ținută oferea noilor autori tipăriți un gir prestigios. După debut, Mihail Crama a publicat foarte rar (al doilea volum, *Dincolo de cuvinte*, îi apare în 1967), realizând în felul acesta un destin de poet ale cărui semne de noblețe sînt discreția și rezerva. Lirismul său, cu toate că evocator și de esență elegiacă, este oprit să se reverse, îndiguit sever și comprimat în formule lapidare, un proces de constrîngeri acceptate care nu fac totuși să piară emoția și accentele nostalgice: «Ghiciți-mi în palme, în vînt,/ la lașul pierdut totdeauna! / Copilării sunați și voi ca bruma/ pe calea înghețatului pămînt» (*Memorii*). Mereu efortul poetului merge spre esențializarea emoțiilor, a impresiunilor lirice care nu se dizolvă în vagul unor stări de spirit necongulate, ci aspiră să configureze o lume interioară, să definească un mod de a simți. Mihail Crama e înclinat spre reverie, ochii sufletului său ațintesc negura unui trecut din care se desprind siluete familiare, imaginea unui timp pentru totdeauna apus și din a cărui rememorare poezia sa obține cele mai personale și mai intens-evocative intonații. Să cităm cîteva strofe răzlețe: «Trec galopînd spre seară/ coloane de aer, din alte timpuri venind/ părinții, ușor călărind înspre dealuri; / la temelii, părinții se luminează cîntînd...» (*Seară*); «Unde sînt acele lumini de ceai, acele dulci fecioare de-altădată, / cu coapse lungi, cu sîinii de cristal — / acele dulci fecioare de-altădată?» (*Unde sînt...*); «Ci steaua voastră plutitoare-n neguri, / ca steaua singurătății plutind, / o mai privește pe cerul mut de seară» (*Calea uitată*).

Principiul guvernant al acestei poezii de avară gesticulație este *concentrarea*, năzuința către cristalizările ultime, simplitatea expresivă, efectul liric obținindu-l prin sugestie interioară și prin subtile decantări. Evitînd totdeauna emoțiile, poezia lui Mihail Crama întîmpină și riscuri, printre care acela de a îngheța în versuri abstracte, ceea ce se și întîmplă în cîteva poezii golite de conținut liric, cum ar fi: *Determinări*, 21 iulie 1969, *Poem*, 1942 ș.a. E un exces cu direcție inversă, căci dorind să evite imagismul dezordonat, patosul, retorică, poetul atinge extrema opusă, anulatoare a lirismului în aceeași măsură. Totuși, în cazul lui Mihail Crama primejdia aceasta rămîne mai mult virtuală, fiindcă poetul e un spirit echilibrat, îndelung răbdător în dozarea efectelor, cum se poate bănuși, dovedind că este deplin edificat asupra naturii vocației sale. Tot ce scrie e în consens cu această natură intimă, structuratoare a talentului, exact intuită și fericit pusă în valoare de cele mai multe ori.

O realizare majoră a fizicienilor și inginerilor români: acceleratorul linear construit la Institutul de fizică atomică din București. El este un prețios instrument de lucru pentru cercetători. În interacțiune cu microundele de mare putere, electronii sînt accelerați pînă la energii uriașe pentru care — fără ajutorul microundelor — ar fi fost necesare tensiuni continue de trei milioane de volți.

CELE 1 001 «MESERII» ALE MICROUNDDELOR

(Urmare din pag. 39)

deri, și un mic emițător de microunde. Antenele, situate pe acoperișul autovehiculului, sînt îndreptate cu precizie către marea antenă de recepție, situată la centrul de televiziune, și trimit către aceasta fasciculul de microunde care poartă semnalul electric în care a fost transformată imaginea. O dată recepționat, acest semnal este trimis către puternicul emițător de televiziune — urmînd aceeași cale ca a semnalelor captate în studio.

Nu numai atît. Răspîndirea în cele mai îndepărtate colțuri de țară a televiziunii nu este posibilă decît prin existența unui mare număr de emițătoare, fiecare dintre ele deservind o zonă limitată în jurul său, pînă la distanța maximă la care undele de frecvență înaltă pot să răzbată. Semnalele produse la studiourile din București călătoresc de-a lungul unei vaste rețele de artere invizibile care hrănesc emițătoarele locale. Este vorba de liniile de radioreleu, cărora tocmai utilizarea microundelor le asigură o mare capacitate.

Dar prin radiorelee nu se transmit numai programe de televiziune, ci și convorbiri telefonice și alte tipuri de informație. Com-

lată microundele în acțiune: atotpătrunzătorul radar, care și-a găsit în timp de puținoi și valoroase utilizări.

plexele echipamente de radioreleu folosind microundele au început să fie produse și în țară. Institutul de cercetări pentru telecomunicații din București a construit în ultimii ani două tipuri de radioreleu în unde decimetrice. Actualmente se află în lucru un nou tip, complet tranzistorizat, a cărui elaborare a devenit posibilă grație elementelor semiconductoare capabile să lucreze la frecvențe foarte ridicate.

În laboratoarele de fizică, microundele se numără printre cele mai prețioase procedee de cercetare. La Institutul de fizică atomică, electronii, supuși în acceleratorul linear de construcție românească interacțiunii cu microundele de mare putere, sînt accelerați pînă la energii extrem de mari, pentru care altfel ar fi fost necesare tensiuni continue de trei milioane de volți! Fasciculul de electroni astfel obținut are multiple utilizări practice. La Institutul de fizică atomică din București microundele sînt utilizate în studiile asupra plasmei: ele «numă-

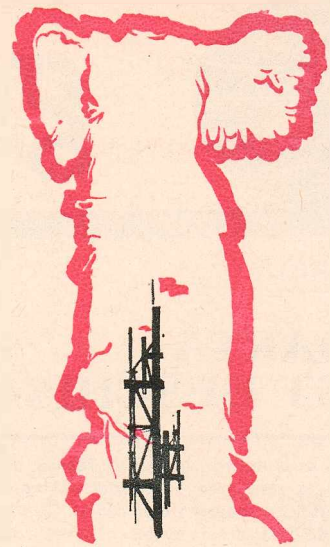
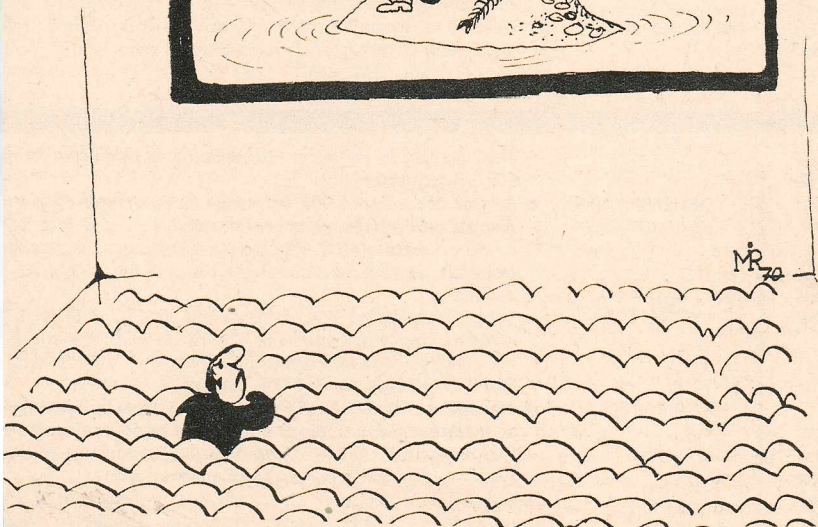
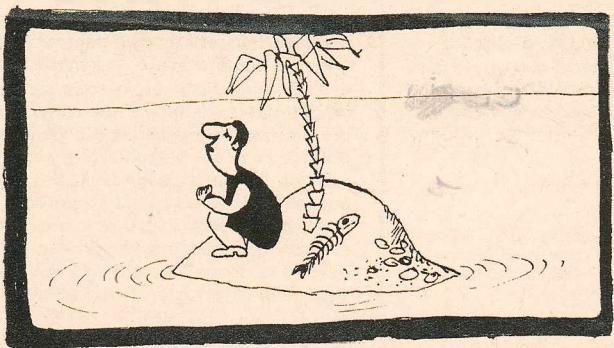
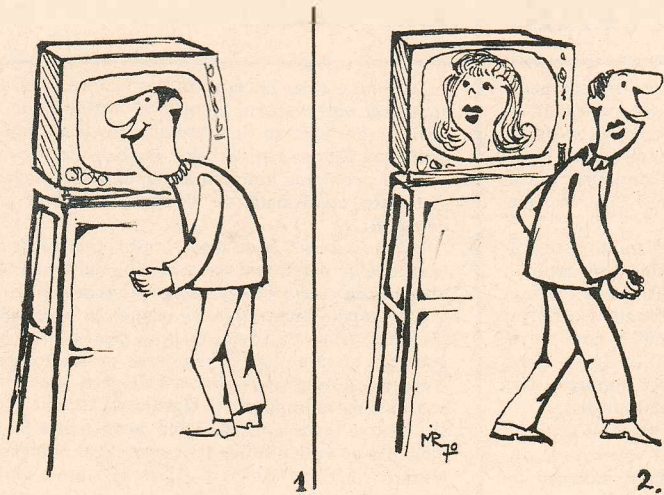
ră» instantaneu sutele de miliarde de electroni dintr-un centimetru cub de gaz ionizat. Cu ajutorul microundelor se poate obține o subtilă caracterizare a proprietăților unor materiale dintre cele mai felurite.

Și aeroporturile noastre beneficiază de ajutorul microundelor, care dau viață și ajutorul radiolocației, devenite astăzi de înlocuit în aviația civilă.

*
Am menționat doar cîteva dintre realizările și promisiunile radiotehnicii pe care reprezintă microundele. Să sperăm că în biografia a lor viitoare — care se antevastă și ramificată — episodul carierei militare se va înscrie doar ca un sînt capitol istoric. Surprizele care cu îndreptare pot fi așteptate de pe urma microundelor vor justifica, fără îndoială, efortul care se face pretutindeni în lume pentru lărgirea cunoștințelor în acest sector «de vîrf» al fizicii și tehnicii contemporane.

UMOR de I. MIHOC - RADNANU

ARIPI

1	B	2	R	3	A	4	H	5	L	6	A	7	D	8	A	9	C	10	I	11	A	12	A
2	R	O	M	A	N								G	A	L	A	T	I					
3	A	D	A	S									N	A	N	A	R	E	A				
4	S	I											S	I	G								X
5	O												N	C	A								O
6	H	L	A	H	U	T	A																S
7																							T
8	A	T																					R
9	R	O	L	A	N																		T
10	G	R	I																				P
11	E	A	R	N																			A
12	S	L	A	T	I	N	A																U

ORIZONTAL: 1) Mare port dunărean, centru metalurgic și de construcții navale mult dezvoltat în anii noștri — Autoturismul românesc produs la Pițești. 2) Oraș moldovenesc, nou centru al producției de laminate — Nouă și mare cetate a metalurgiei noastre, cel mai important șantier de construcții navale al țării. 3) Administrația asigurărilor de stat (abr.) — Principala arteră de transport pe apă, pe care s-a construit și dat parțial în folosință Sistemul hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier. 4) Notă muzicală! — Pronume — Comună în județul Sălaj. 5) În plus — Dialect francez. 6) Clasic al literaturii noastre, autorul volumului «România pitorească» — Orașel în India. 7) A pluti pe apă — Vechiul do — Negație. 8) Bidiviu dobrogean — Tudor Stănescu — Îndemînatic. 9) Fibră textilă de material plastic de producție românească — Nouă, și în continuă dezvoltare, «industrie» românească, de odihnă și agrement. 10) Alb-negru — Planuri realizate de inginerii și tehnicienii noștri pentru noi produse și construcții. 11) Riu și lac în Scoția — Ustensile casnice — Localitate în Elveția. 12) Cetatea aluminiului românesc — Folosit mult.

VERTICAL: 1) Mare centru industrial din patria noastră, cunoscut și peste hotare prin calitatea camioanelor și trac-

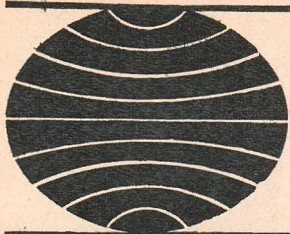
toarelor ce se produc aici — Riu pe care s-a construit în anii noștri cea mai mare hidrocentrală din interior. 2) A produce — Șiragul de veritabile perle de pe malul Mării Negre, loc de atracție pentru numeroși turiști români și străini. 3) A iubi (inv.) — Codrul de aur, sursa noastră de piine... lapte și miere — O înstrună... poezii. 4) Vechi centru cultural-artistic și nou centru al industriei textile și de medicamente — Îndrăgit cîntec popular românesc — Nota traducătorului. 5) Luca Nicolau — Lac în Dobrogea — Nicolae Popescu. 6) Zimțat — Orașel în India. 7) La poalele Gutinului — Calcio — A crea rezerve (uneori nejustificat de mari). 8) A petrece la un bal — Șorecar. 9) Coloane de demonstrații — Nivel de trai. 10) Mîndrie a constructorilor de nave din țara noastră — Prima piesă din salba hidroenergetică a construcției noastre socialiste. 11) Fire textile — Rezervor de combustibil pentru autoturisti. 12) Doi eroi ai mitologiei elene — Important produs de export al uzinelor specializate din Birlad și Brașov.

I. PĂTRAȘCU

Cuvinte rare: ȘUAR, EARN, ARN, AMA, RÂN. UIE: AIAJ.

Dezlegarea jocului «GEORGE ENESCU», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) PAMINT ROMANESC. 2) ENEA — E — CASELLA. 3) DD — SATEASCA — OR. 4) ARII — CD — SO — MIT. 5) GEN — CAUDELLA — E. 6) O — VIENA — NI — RI. 7) GLIE — IRME — AIDA. 8) ANZI — DATINA — L. 9) JOSEPH — R — MA — RF. 10) OS — R — APICULTOR. 11) R — O — CURTENI — ME. 12) JORA — GEAR — SPAD. 13) ADAPTAT — TUTUN. 14) CASALS — REBICEK.

glob - comentariu

I. FINTINARU

„O POARTĂ A FOST DESCHISĂ...”

S-a spus și s-a scris enorm, în ultima decadă, cu privire la încheierea și la semnarea Tratatului dintre Uniunea Sovietică și Republica Federală a Germaniei. Cum se întâmplă de obicei, și de data aceasta evantaiul aprecierilor a fost larg și nuanțat — de la elogiul la speculații și critici, mai ales din sursa opoziției vest-germane. Nota generală a fost însă preponderent pozitivă. S-a recunoscut aproape unanim că este vorba de un act politic care marchează un moment important în istoria postbelică a Europei. Sau, după cum au scris unele ziare: o pagină a fost întoarsă, o poartă a fost deschisă.

Pagina care a fost întoarsă privește perioada în care, cum scria Pravda, «în rezolvarea problemelor importante ale vieții internaționale, Uniunea Sovietică și R.F.G. s-au aflat, adeseori, la poli opuși». O pagină care mai ținea încă de capitolul întunecat și nefast al «războiului rece». Deci, anacronică. Căci cartea istoriei ultimilor ani a consemnat, sub acțiunea forțelor iubitoare de pace, un curs nou în viața Europei — cursul spre lichidarea vestigiilor «războiului rece», spre ceea ce numim «securitate europeană».

Autorii tratatului s-au abținut să-l boteze într-un fel anume. Mi se pare că o denumire adecvată ar fi «tratat de coexistență pașnică». Mai întâi, pentru că el este expresia înțelegerii necesității coexistenței pașnice ca singura alternativă rațională a relațiilor dintre state cu orânduri sociale diferite, cealaltă fiind războiul termonuclear, de neconceput pentru nici o minte sănătoasă. În al doilea rând, pentru că stipulează ceea ce reprezintă însăși esența coexistenței pașnice: angajamentul de a nu recurge la forță sau amenințarea cu forță, de a soluționa problemele litigioase exclusiv prin metode pașnice. Un corolar important al acestui angajament este recunoașterea inviolabilității granițelor tuturor statelor din Europa, așa cum există ele în prezent, inclusiv linia Oder-Neisse, care reprezintă frontiera apuseană a Poloniei și frontiera dintre R.F.G. și R.D.G. Stipularea în tratat a acestor clauze reprezintă o atitudine lucidă, cheia de boltă pentru normalizarea relațiilor între europene, lichidarea surselor de animozitate și edificarea securității europene. În sfârșit, coexistența pașnică nu poate fi concepută decât activ, ea presupune un circuit viu de bunuri materiale și spirituale. Din acest punct de vedere, Tratatul creează un cadru posibil pentru dezvoltarea colaborării multilaterale dintre semnatori.

Este adevărat și că «o poartă a fost deschisă». Se consideră cu tot temeiul că pasul făcut prin acest tratat va favoriza procesul de normalizare a relațiilor R.F.G. cu alte țări socialiste. El este de natură să accelereze pregătirile în vederea organizării conferinței general-europene consacrate securității și cooperării. Prin toate acestea, tratatul poate juca un rol important în însănătoșirea climatului politic în Europa și, implicit, în lume. Spunem poate juca pentru că încheierea unui tratat nu este încă totul; hotărâtoare este traducerea consecventă în viață a spiritului și literei lui. Trebuie de asemenea avut în vedere că securitatea Europei nu depinde doar de relațiile dintre două țări — chiar de importanța U.R.S.S. și R.F.G. Ea nu poate să fie decât opera comună a tuturor țărilor continentului, unite în voința lor de a realiza între ele un sistem de relații noi, sănătoase, bazate pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității fiecărei țări, pe dreptul fiecărui popor de a fi stăpîn pe destinele sale.

Mihai LAZĂR

SONG MY: FIȘE DE COMENTAR*

— «La 16 martie 1968, ora 6, trei plutoane din compania «Charlie», batalionul 1 al celui de-al 20-lea regiment de infanterie americană din divizia «Americal», au avut un contact sporadic cu forțele inamice la 9 km de Quang Ngai. Inamici uciși: 138. Arme capturate: 3». (Comunicat oficial al Comandamentului forțelor armate ale S.U.A. în Vietnam)

— «Totul a durat 30 de minute... Lîngă mine niște soldați dădeau foc caselor. Un bătrîn purtînd doi copii în brațe veni către noi. Se auzi o rafală de mitralieră. Cei trei căzură». (Fotografatul militar american Ronald Haerberle)

— «Eram, toți, împreună, bătrîni, femei și copii, și ni s-a spus să-i urmărim pe soldații americani. În drum, cîțiva săteni care mergeau alături de noi au fost împușcați fără motiv». (Scrisoare a unui grup de supraviețuitori)

— «L-am văzut (pe căpitanul Ernest Medina — n.a.) trăgînd cu carabina sa și ucigînd un copil vietnamez, singurul supraviețuitor rămas în mijlocul unui morman de morți». (Soldatul american Richard Pendleton)

— «Ne-au dus la cîteva sute de metri în afara satului. Nu înțelegeam ce voiau de la noi. Femeile au început să plîngă, copiii să țîpe. Imediat au început împușcăturile». (Do Chuc, 88 de ani)

— «Am trecut prin sat după ce totul se terminase. De jur-împrejur erau numai cadavre, femei și copii împușcați». (Soldatul american Charles Guver)

— «A fost stabilit în mod evident că o tragedie de mari proporții a avut loc la Song My». (Generalul William R. Peers, însărcinat cu conducerea lucrărilor comisiei de anchetă a Pentagonului)

— Masacrul de la Song My a constituit «un act deliberat». (Raportul subcomisiei Camerei Reprezentanților a S.U.A. Președinte: Edward Hebert, membri: Charles Gubser și William Dickinson)

— În cadrul armatei și Departamentului de Stat a existat «o încercare vădită și concertată a unor persoane responsabile de mușamalizarea afacerii». (id.)

«Faptele dezvăluite de presa americană și de cei care au asistat sau au participat la acest masacru îmi întăresc convingerea că trebuie să ne retragem din Vietnam... Răfuiala barbară cu populația pașnică, în special cu bătrîni, femei și copii..., demonstrează pe deplin caracterul acestui război pe care S.U.A. îl duc în Asia de sud-est». (William Fulbright, președintele Comisiei senatoriale a S.U.A. pentru problemele externe)

— «Poporul și Guvernul Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud adresează tuturor popoarelor lumii, inclusiv poporului american, apelul de a condamna cu hotărîre pe agresorii americani și de a adopta măsuri eficiente pentru a pune capăt acțiunilor lor, de a cere retragerea imediată a trupelor S.U.A. și aliaților lor din Vietnamul de Sud, pentru ca poporul vietnamez să-și poată hotărî singur soarta, fără amestec din afară». (Declarația Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud).

* La 24 august este prevăzut să înceapă în S.U.A. procesul locotenentului William Calley din armata americană, acuzat de asasinarea cu premeditare, la 16 martie 1968, a 110 persoane civile în satul sud-vietnamez Song My.

George SERAFIN

UN SALT LA SALT?

Dacă nu e chiar un salt, un pas înainte este în orice caz apreciază observatorii. Urmărind îndeaproape cele 32 de ședințe desfășurate în capitala Austriei, concluzia lor optimistă asupra rezultatelor negocierilor sovieto-americane în problema limitării armamentelor nucleare strategice este confirmată de declarațiile șefilor celor două delegații:

«O muncă utilă și de mare importanță a fost realizată în cursul celor patru luni de convorbiri la Viena. Ar fi totuși greșit să se subaprecieze complexitatea problemei tratate și dificultățile care rămîn de trecut. În ciuda acestei complexități, Uniunea Sovietică intenționează să continue negocierile și să ajungă la rezultate satisfăcătoare. Evident trebuie depuse eforturi din ambele părți. Uniunea Sovietică acordă o mare importanță faptului că trebuie găsită o soluție pentru problema limitării armamentelor strategice fapt care ar avea o influență serioasă nu numai asupra dezvoltării relațiilor dintre U.R.S.S. și Statele Unite, dar și asemenea asupra consolidării păcii și securității internaționale», spunea Vladimir Semionov, ministru-adjunct Afacerilor Externe al U.R.S.S., primind replica nu mai puțin încurajatoare a interlocutorului său american, Gerard Smith:

«Cred că cele două părți sînt de acord să declare că au fost realizate progrese importante în privința limitării armamentelor strategice în cursul convorbirilor SALT la Viena... Munca depusă aci trebuie să constituie o bază solidă pentru faza viitoare a întrevederilor noastre care vor începe la 2 noiembrie la Helsinki».

Acordul de principiu realizat la Viena pare a fi limitat de consemnînd doar o etapă în cadrul negocierilor care vor relua la toamnă (printre altele, de pildă, realizarea sistemului de rachetă-antirachetă «Safeguard» aprobat recent de Senatul american — 1,3 miliarde dolari suplimentari nu pare deocamdată afectat de actuala fază a negocierilor sovieto-americane), dar cele două mari puteri, după cum apreciază AFP, «au făcut un prim pas, oricît de discret fi el, pe calea limitării armelor nucleare».

Va beneficia de urma progreselor realizate — și, e sperat, a celor viitoare — marea cauză a dezarmării generale și, în primul rînd, a celei nucleare? Opinia publică mondială nădăjduiește într-un răspuns pozitiv. Căci ori măsura colaterală în domeniul încetării cursei înarmării își poate găsi deplina legitimitate numai în funcție de gradul contribuției pe care o aduce la rezolvarea, dificil dar posibilă, a dosarului dezarmării.

În aceasta sînt interesate toate statele, participarea contribuția lor activă și directă investind totodată șansa reușitei cu girul și autoritatea comunității internaționale. Iar faptul că două dintr-acele mai mari puteri nucleare reușit să defrișeze terenul pentru o înțelegere în îngustă arie de desfășurare a înarmărilor reprezintă mai mult decît un bun augur. Și, în acest caz, negocierile de la Viena se pot alătura semnării tratatului sovieto-vest-german sperăm, evoluției pozitive din Orientul Apropiat, ca act politice cele mai semnificative ale unei veri generoase aportul la cauza destinderii și cooperării pașnice în popoare. Fără îndoială că largul ecou pe care-l au convorbirile de la Viena exprimă tocmai satisfacția și încrederea în rezultatul acestora, dincolo de perspectivele pe care deschid în dosarul dezarmării, se va reflecta benefic asupra climatului internațional în ansamblul său.

telex

LONDRA

● Comandamentul trupelor britanice experimentează în Irlanda de Nord noi arme destinate reprîmării manifestațiilor de protest ale populației. Printre acestea, cele mai recente sînt «gloanțele de cauciu», dintre care unul singur poate doborîi 2-3 oameni.

VIENA

● Pentru recuperarea «creierelor fugite», Ministerul științei și cercetării a inițiat acțiunea «Acasă în Austria», care include măsuri menite să-i convingă pe savanții și specialiștii emigrați în special în R.F.G. și S.U.A. să se reîntoarcă în patrie.

BRUXELLES

● Din date publicate recent reiese că Belgia se află în prezent pe primul loc în ce privește investițiile de capital în coloniile portugheze, cu aproape 30% din totalul acestora.

WASHINGTON

● Se examinează posibilitatea reluării tratativilor — întrerupte în 1968 — cu autoritățile panameze, în legătură cu statutul Canalului Panama. «Canalul trebuie să rămînă cu orice preț al nostru» — s-a afirmat în ședința subcomisiei pentru America Latină a Camerei Reprezentanților din Statele Unite.

TOKYO

● A luat sfîrșit cel mai lung proces din istoria Japoniei, început în martie 1952. Dintre cele 251 persoane acuzate de participare la demonstrații anti-americane, 16 au murit, 36 au fost

BUENOS AIRES

eliberate înainte de proces, 90 condamnate pe diverse termene — achitate.

● Au fost concediați 5 000 muncitori de la uzinele companiei «Ford», «Chrysler», «General Motors» etc. și a fost închisă o uzină metalurgică din preajma capitalei argentine. După cît se vede, sînt simptome ale unei iminente crize economice.

BUDAPESTA

● Pentru dezvoltarea electroenergeticii în viitorii 5 ani a fost alocată suma de 24 miliarde forinți. În această perioadă vor fi construite două termocentrale electrice — cu capacități de 800 000 și respectiv 860 000 kilowați.

DJAKARTA

● Monopoluri din S.U.A., R.F.G., Belgia și Japonia intenționează să investească în următorii ani o sumă de 600 milioane dolari în industria de extracție a șteiului și în cea minieră indoneziană.

ANKARA

● Cercetările arheologice americane pentru descoperirea «A lui Noe» în Munții Ararat, la granița Turciei cu Uniunea Sovietică, au fost autorizate de autoritățile de la Ankara. Mulți dintre așa-ziii arheologi s-au dovedit a fi agenți ai C.

istorica ŞELMARU

UN LUX SEVER

Spun uneori militarii de şcoală veche că «intendența mează». Că administrativ-economicul, adică, nu are decât se adapteze concepțiilor strategice și să le slujească. un uneori cam la fel și diplomați și oameni politici... nd noul guvern britanic și-a anunțat intenția de a relua rările de armament către Republica Sud-Africană a rocat argumente de ordin strategic. Acordul de la nonstown (1955), de pildă, potrivit căruia Marea Britie a fost autorizată să folosească această bază, furnizând schimb R.S.A. nave și avioane. Sau preocuparea de a menține prezența britanică «la est de Suez». Sau interesul ntru calea maritimă care trece pe la Capul Bunei Spește, redevinentă importantă în condițiile întreruperii ficului prin Canalul de Suez. Ș.a.m.d.

În același timp, însă, în presa britanică se putea citi că berții financieri apreciază dintr-un cu totul alt punct vedere — acela al balanței de plăți — perspectiva apotelor vânzări (300 de milioane lire sterline). Bine înfortul «Times» evoca sprijinul consistent pe care l-ar fi ordat campaniei electorale a conservatorilor firme bricane cu interese în Africa de Sud. «The Observer» afirma Marea Britanie se pregătește să cumpere în R.S.A. urani. Într-adevăr, R.S.A. posedă nu numai diamante și aur, nori tradiționale, dar și această modernă comoară care e uraniul: Africa de Sud trece chiar drept una dintre ile cele mai bogate din lume în ceea ce privește prețiosul ureau. Din 1965, posedă un reactor nuclear experimental (furnizat de Statele Unite). Recent, premierul Vorster nța că specialiștii sud-africani au elaborat un nou proeu de îmbogățire a uraniului și R.S.A. este, după câte pare, dispusă să accepte colaborarea cu capitaluri ține pentru valorificarea proaspetei descoperiri. Ca să întoarcem la cele scrise de săptămânalul londonez — sta critică intenția de a cumpăra uraniu din R.S.A., cu mai mult cu cit este vorba despre exploatarea «Tintoc» din sud-vestul african, adică din teritoriile asupra ora Pretoria își menține administrația în mod abuziv... ată că «intendența» nu urmează, ci precede și determină. ategia furnizează doar argumente la care, drept vorbind, e receptive mai degrabă acele categorii de britanici care păstrat nostalgia Imperiului decât orice observator list. La sfârșitul lunii trecute, în Consiliul de Securitate, egatul britanic a protestat împotriva termenului deolare a embargoului» folosit în textul rezoluției puse ot, a declarat că guvernul său intenționează doar... să oducă unele excepții, și aceasta spre a ajuta R.S.A. să nțină libertatea navigației în jurul Capului Bunei Speșe, Marea Britanie continuând să depindă în mod vital libertatea navigației! În aceeași ședință, reprezentantul .A. (presiuni interne, cu deosebire, «din partea comiilor producătoare de avioane, care au nevoie de a sud-africană» — «Le Monde») a făcut următorul onament: concepțiile ideologice care domnesc în R.S.A. condamnabile; S.U.A. va menține politica de embargo ra materialului militar; dar contractele privitoare la rările de piese detașate sînt anterioare embargoului ituit în 1963; la urma urmei, severitatea rezoluțiilor pteate pînă acum la O.N.U. nu s-a dovedit un mijloc ace pentru a obține ca regimul de la Pretoria să-și iflice cit de cit orientările...

otărit, luxul sever de a se sprijini numai pe argumente de nu și-l pot îngădui decât cauzele juste.

Dic. BABOIAN

ACORDUL ȘI... DEZACORDURILE

Atît secretarul de stat american, William Rogers, cit și omologul său spaniol, Lopez Bravo, ar fi preferat desigur ca acordul pe care l-au semnat nu demult la Washington, cu privire la prelungirea, pe încă cinci ani, a menținerii bazelor și trupelor S.U.A. pe teritoriul Spaniei, să treacă pe cit posibil neobservat. Nu pentru că documentul ar fi lipsit de importanță și nici din considerente de modestie acută. Pur și simplu pentru că atît la Washington cit și la Madrid se știe cu cită suspiciune și ostilitate sînt prive de opinia publică asemenea tranzacții vizînd țeluri politico-militare nemărturisite.

Conținutul și forma acordului, încheiat după doi ani de tocmeli și pertractări savant regizate de ambele părți, lasă să se întrevadă că nu e vorba doar de prelungirea contractului de închiriere reinnoit în 1963, ci de un amplu plan de cooperare politico-militară, urmărind, pe de o parte asigurarea pozițiilor strategice americane în sud-vestul Europei și în Mediterana, iar pe de altă parte grăbirea procesului de modernizare a armatei spaniole și angajarea mai activă a Spaniei pe scara de serviciu a N.A.T.O.

Dacă pentru unele cercuri influente și conservatoare spaniole, această împrejurare înseamnă satisfacerea unor țeluri politice bine determinate, pentru grupul de tehnocrați cu tendință liberală, reprezentați de Lopez Bravo, actul de la Washington echivalează cu o capitulare ce s-ar putea solda — după opinia unor observatori — cu înlocuirea lor din actuala garnitură guvernamentală.

Manevrînd cu abilitate, Washingtonul și-a asigurat partea leului, oferindu-se — în compensație — să satisfacă parțial pretențiile Madridului. De la un miliard de dolari, cit solicitase fostul ministru de externe spaniol Castiella, ștacheta acestor pretenții a fost coborîtă, astfel încît «noul preț» al bazelor iberice ale S.U.A. ar reprezenta doar 40 la sută din suma pretinsă inițial.

Între timp, Washingtonul, departe de a jubila, este preocupat de amploarea dezaprobării ce se manifestă față de acordul americano-spaniol. Noua și nejustificată angajare militară a Statelor Unite este dezavuată energic de numeroși oameni politici americani, iar senatorii Fulbright și Church acuză guvernul S.U.A. că a acționat din nou evitînd să consulte Senatul. Denumind documentul semnat de Rogers și Bravo acord și nu tratat, s-a urmărit evitarea trecerii lui prin Senat și deci prin procedura de respunzătoare de ratificare. De aici, intenția opoziției din Congres de a determina adoptarea unei legi, în virtutea căreia puterea executivă să nu mai poată încheia acorduri (nu numai tratate) privind baze militare în alte țări fără aprobarea expresă a organului legislativ.

Pentru a atenua ostilitatea cu care a fost întîmpinat acordul în Spania, Madridul evocă pretensele avantaje economico-politice ale cooperării militare cu S.U.A., dar deficitul balanței de plăți pe primele șase luni demonstrează contrariul. În lipsă de alt argument, se afirmă totodată că un refuz spaniol de a colabora cu S.U.A. ar determina lansarea Portugaliei ca țară-gazdă pentru bazele și trupele americane din Peninsula Iberică.

Există desigur cercuri sensibile la asemenea argumente «tari», dar numărul celor care se opun tranzacțiilor de genul celui încheiat la Washington este de ordinul milionelor. Mai ales astăzi cînd problema lichidării bazelor militare pe teritoriile altor state și a retragerii trupelor în limitele frontierelor naționale se pune cu acuitate pe arena internațională.

Unitățile Guvernului Revoluționar Provizoriu din Vietnamul de Sud și-au intensificat în ultimul timp acțiunile militare — ciocniri cu forțele americano-saigoneze avînd loc în diferite regiuni ale Vietnamului de Sud și îndeosebi în partea septentrională a țării, ca și în delta fluviului Mekong.

LONDRA

PĂMÎNTUL ȘI SPECULA

Corespondență specială de la Gordon SCHAFFER

În ziarul englez «The Sun» a apărut un ciclu de articole intitulat «Îmbogățiți-vă repede, băieți!». Era povestea unor speculanți la bursa de valori, care au făcut avere din «ponturi» ca acapararea ofertei — metodă întrebunțată cînd o firmă cumpără o alta, cu un profit uriaș pentru acționari — și alte activități similare. Aspectul cel mai frapant în materie de îmbogățiri rapide îl oferă însă în Anglia specula cu terenuri. Ziarul relatează cum un businessman din această branșă, numit discret dl. Y, a cumpărat un teren situat în centrul unui oraș de provincie și «în cîteva ore a încheiat o afacere care i-a adus un profit de 250 000 lire». Dl. Y a declarat fără jenă că agenții imobiliari, firmele care se ocupă de cumpărarea și vînzarea terenurilor folosesc sistemul mitei pentru a afla planul de sistematizare a orașului — știut fiind că prețul respectivelor terenuri crește considerabil cînd se află incluse într-un astfel de plan.

Există foarte mulți oameni asemeni domnului Y. De la război încoace numărul milionarilor a crescut în Anglia, iar averile unei bune părți dintre ei se datoresc speculațiilor cu terenuri și imobile. Guvernul laburist introdusese o seamă de măsuri în scopul stăvilirii acestui gen de speculă. De pildă, o comisie pentru terenuri era împuternicită să perceapă, la vînzare, 40% din cota de creștere a prețului, în cazurile cînd, de pildă, o bucată de pămînt era cumpărată cu 300 lire, dar intrînd în aria de sistematizare, putea fi revîndută cu 10 000 lire. Comisia avea de asemenea misiunea de a cumpăra suprafețe mari de pămînt pentru a înlesni lucrările de sistematizare. Cînd conservatorii au venit la putere, o serie de asemenea achiziții erau pe punctul de a fi perfectate. Guvernul conservator le-a anulat și, după vacanța de vară, urmează să fie adoptată o lege pentru a desființa și comisia. Este a patra oară din 1885 încoace cînd au fost elaborate legi menite să frîneze specula de terenuri dar, de fiecare dată, venind la putere, guvernul conservator le-a anulat. După al doilea război mondial, guvernul laburist luase o măsură ambițioasă care excludea posibilitatea speculațiilor. Conservatorii au anulat legea imediat ce au ajuns la putere. Procedînd în felul acesta ei au declanșat din nou procesul de creștere rapidă a prețurilor terenurilor, inclusiv a chiriilor pentru locuințe și întreprinderi industriale. Cînd sume vaste trec din resursele naționale în buzunarul milionarilor, clasa muncitoare poartă tot greul. În multe orașe britanice chirile constituie 25—30% din venitul unui muncitor. Aceasta a fost una dintre cauzele pentru care sindicatul au luptat cu atîta îndrîjire împotriva încercării guvernului laburist de a impune o micșorare a salariilor, în timp ce speculanții aveau deplină libertate de mișcare.

Dar să ne întoarcem la dl. Y. El a declarat ziarului «The Sun» la 29 aprilie 1970: «Mizez totul pe revenirea conservatorilor. Cred că nu vor lua nici o măsură împotriva speculațiilor de imobile și intenționez să-mi fac astfel o a doua avere». Care sînt planurile d-lui Y? El a afirmat că vrea să-și scoată banii din țară și să-i depună într-un «rai» lipsit de impozite. Speculanții au multiple căi prin care își pot scoate capitalurile în afara Angliei. Și o dată cu intrarea Marii Britanii în Piața comună, posibilitățile acestea se vor lărgi considerabil.

Imagine din timpul cercetărilor din Uruguay pentru depistarea locului unde au fost deținuți, de către organizația teroristă «Tupamaros», consulul general brazilian Aloysio Dias Gomides și funcționarul american Claude Fly — în pofida faptului că autorii răpirii au amenințat cu executarea ostaticilor în cazul descoperirii ascunzătorii

SIBENIK

CONTINENTUL COPILOR

*Corespondență specială
de la Dušan BABIĆ*

Mica și pitoreasca localitate iugoslavă Sibenik, situată pe malul Adriaticii, și-a câștigat în ultimii ani notorietatea ca gazdă a «Festivalului internațional al copilului». Ediția jubiliară din această vară a întrunit o neobișnuit de bogată participare de peste hotare, găzduind trupe de prestigiu din diferite țări europene, între care și Teatrul «Ion Creangă» din București. În afara spectacolelor competiției, festivalul și-a propus și dezbaterile problematice actuale a diferitelor forme de artă adresate copiilor și interpretate de aceștia, dezbateri favorizată de prezența a numeroși creatori din domeniul literaturii, filmului, teatrului, artelor frumoase și pedagogiei.

Din dorința localnicilor de a da ediției jubiliare a festivalului un caracter mai deosebit s-a născut ideea transformării uneia din cele 244 de insule ale arhipelagului care mărginește coasta Sibenikului în «sediul permanent al copiilor din lumea întreagă». Și astfel, ca o contribuție la sărbătorirea celei de-a 25-a aniversări a O.N.U., insula Kakan a fost pusă la dispoziția Organizației Națiunilor Unite.

Al «șaptelea continent», cum a fost denumită insula după filmul cineastului iugoslav Dušan Vukotic, va găzdui, potrivit dorinței organizatorilor, colonii de copii, construite în stil național de către toate țările membre ale O.N.U. Aici copiii vor putea să muncească împreună, să învețe, să se distreze, să lege strânse și trainice legături de prietenie, indiferent de culoarea pielii, religie sau naționalitate. Le vor sta la dispoziție laboratoare și ateliere înzestrate cu cele mai moderne mijloace ale tehnicii.

«Continutul copiilor» își consolidează temelii. Comitetul de inițiativă al copiilor a adresat mesaje tuturor scriitorilor pentru copii, laureați ai Premiului Nobel, altor creatori care se consacră copilăriei, tuturor guvernelor, unor personalități eminente și organizațiilor cu caracter umanitar din lumea întreagă, solicitându-le să-și însușească ideea generoasă a creării noului continent. Potrivit prevederilor, în insula lor — deasupra căreia va flutura stindardul albastru al Națiunilor Unite — copiii își vor putea desfășura întreaga lor capacitate de organizare, spiritul de inventivitate, imaginația. Comitetele de copii, adevărate state majore de conducere, vor hotărî cu deplină responsabilitate asupra modului de viață și de muncă pe această insulă, menită să devină un teritoriu al păcii și prieteniei între popoare.

BRATISLAVA

PREMIUL UNESCO PENTRU PĂPUȘILE MIREI

*Corespondență specială
de la M. KODONOVA*

Cu prilejul expoziției internaționale de arte tinere, organizată de UNESCO la Paris, unde au fost prezentate peste 200 lucrări realizate de 70 artiști din lumea întreagă, juriul a decernat premiul pentru creație sculpturală tinerei artiste plastice slovace Mira Habernerova. Această prețuire internațională a câștigat-o pentru o colecție de sculpturi neconvenționale — monumentale păpuși din cîrpă. Succesul urmează unuia repurtat anul trecut de M. Habernerova cu o colecție asemănătoare la Viena.

Vizitînd fie expoziția, fie atelierul Mirei

Habernerova, întîlnim păpuși multicolore, de la cele mai mici pînă la «babe» în mărime «supranaturală», ale căror expresii evocă uneori absurdul, alteori ironia sau autoironia veselă. Imediat ce vizitatorul pătrunde în sala de expoziție, ele îl provoacă parcă la un fel specific de joacă, neprogramată de nimeni, joacă la care numai foarte puțini rezistă să nu participe. Vizitatorul manipulează păpușile, le mută dintr-un loc în altul, încearcă să le dea o formă nouă. Cu prilejul unei expoziții a artistei la Praga, un grup de tineri, băieți și fete, a scos figurile în strada plină de oameni, creînd astfel o atmosferă veselă și plăcută.

Gingașe sau urite, drăguțe sau respingătoare, serioase sau ridicole, dar în primul rînd vesele și jucăușe sînt «micile sperietori» ale Mirei Habernerova. Cu toate că ele redau atmosfera unei treceri în revistă vesele, unui show, ele au totodată darul de a invita la o reflecție mai serioasă asupra problemelor existenței umane.

**Mira Habernerova
în mijlocul
colecției
de păpuși
confectionate
din cîrpă,
prezentată
cu ocazia
expoziției
de la Galeria
Spala
din Praga.**

Fotografie J. CENEK

PARIS

AUTOMOBILUL — SUBIECT POLITIC

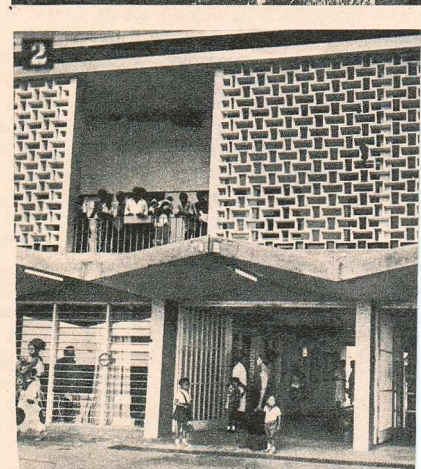
*Corespondență specială
de la Gabriela DOLGU*

Zilele de exod spre natură ale parizienilor au adus automobilul în prim-planul discuțiilor. Și nu numai în presă și la televiziune. Zeul secolului XX a devenit subiect politic: în ultimul consiliu de miniștri ținut înainte de vacanța mare a guvernului s-a discutat despre mașina cu patru roate care a întors lumea pe dos.

Fără pretenția de a face studiu prospectiv, discuția a avut meritul de a atrage atenția asupra ceea ce poate rezerva viitorul dacă nu se iau măsuri. Dar ce fel de măsuri? Cum să se împiedice ca în trei zile de fugă la mare circulația pe șosele să se soldeze cu 235 de morți? Și cum să se facă pentru ca în șase luni, din ianuarie și pînă în iunie, numărul celor uciși în accidente de automobil să nu mai fie, ca anul acesta, de 6 406, iar cel al răniților de 148 810? În ce fel s-ar putea evita fantasticele «infundări» de drumuri, repetate aproape la fiecare sfîrșit de săptămînă, cînd întoarcerile acasă sînt întîrziate cu 5, 6, 7 sau chiar 12 ceasuri, nervii weekend-iștilor sînt măcinați în așteptare, iar serviciile de circulație ale poliției reduse la neputință?

La un moment dat, autostrada părea să ofere soluția ideală: drum verde, cale liberă, canal fără opreliște, viteze sporite fără risc — într-un cuvînt raiul pe pămînt. Dar iată că aceste drumuri triumfale duc la iadul statisticilor lugubre: pe autostrăzi, accidentele și decesele au crescut cu 22 la sută în primul semestru 1970.

Cunoscînd toate acestea și intuind cît de fierbinte urmează să devină în zilele următoare subiectul, *Le Monde* a publicat, în iulie, un studiu în patru părți: «O națiune pe roate». Capitolele s-au succedat cu titluri sugestive: «Cultura automobilului», «Automobilul în oraș», «Cercul fatal» și «Pentru o politică a automobilului». Pe scurt: o problemă rezolvată (din fiecare patru francezi unul are mașină) care cere însă o nouă soluție. Sociologii și oamenii politici sînt de acord asupra necesității de a se elabora o politică a automobilului. Care să constea nu în vreo stăvillire a producției sau în aruncarea «surplusurilor» în marg. Ci, mai subtil și mai eficient, într-o dirijare a «consumului». Curios, *noul* pare să fi fost găsit în restrîngerea consumului individual și lărgirea celui colectiv. Se preconizează crearea unei rețele mai ample, mai rapide, mai confortabile de transporturi urbane și interurbane în comun, pentru ca să se reducă numărul de vehicule individuale care, înmulțindu-se peste măsură, au ajuns să fie la fel de ucigătoare ca și marile epidemii de odinioară.

VIITOARELE CADRE ALE ECONOMIEI ȘI CULTURII CONGOLEZE

Între elementele de natură să aducă o contribuție de seamă la dezvoltarea și consolidarea multilaterală a Republicii Democratice Congo un rol de seamă revine învățămîntului, meșteșugului și constituie pepiniera cadrelor de specialitate pentru economia și cultura congoleză. Pornindu-se de la considerentul că «valoarea unei țări se măsoară prin coeficientul intelectual al populației sale», în programul partidului de guvernămînt Mișcarea Populară a Revoluției se subliniază necesitatea de a depune toate eforturile pentru ca scoate definitive nașturii din stadiul de subdezvoltare intelectuală. Transpusă în practică, această preocupare concretizată în crearea și dezvoltarea unei mai largi rețele de școli generale și meșteșuguri, în amplexarea luată de învățămîntul superior. De pe băncile celor trei mari universități (Kinshasa, Kisangani și Lubumbashi, de pildă) ies anual circa 2 000 de cadre specializate. Nu mai la Universitatea Lovanium din capitala țării în facultățile sale — drept, medicină, filozofie, științe politice, sociale, economice, politehnice — învață peste 2 000 de studenți congolezi și din alte țări africane. Fotografiiile de față prezintă aspecte de la o școală generală din Kinshasa, în timpul unei ore de educație fizică (1) și de la clinica universității Lovanium (2).

Foto: Ioan DUMITRIU

VIVE BALZAC!

La 20 august 1970 s-au împlinit 120 de ani de la moartea lui Balzac. Critica literară de mult nu mai numără anii scurși de la acel atac. S-o lăsăm în pace.

Precum Balzac, nu vom putea renunța la personaj decît riscînd să renunțăm la noi înșine. Persoana a treia, dacă nu e amăgire, dacă nu e fum, e o stratagemă pentru a aduce vorba tiptil, în șoaptă, despre mine — cel ce o inventez și mă inventez o dată cu ea. Ideea școlară după care, în timpul elaborării lor, personajele lui Balzac își impuneau singure destinul, incit scriitorul nu mai putea să decidă asupra lor, n-ar trebui să ne deruteze. Ideea aceasta nu spune decît că Balzac avea o putere fabuloasă de a se inventa. Scăpată sau nu de sub controlul creatorului, Eugénie Grandet e Balzac — așa cum cu limbă de moarte Flaubert cel impasibil a

lăsat tuturor bacalaureaților strigătul său: «Emma, c'est...»

E aici o osmoză fundamentală, un schimb de vieți interioare pe care din exterior îl ignorăm fie din lene, fie din plăcerea naturală de a consuma formule simpliste de genul: «Viața și opera»... Dar există o țară — unde nu putem ajunge cu aceste comodități didactice devenite mecanism bine uns de cale ferată, — o țară de dincolo de negură unde Goriot și Balzac, Otilia și Călinescu, Sadoveanu, vinătorii săi și săpătorii săi de fîntîni, Rebreanu, țărani săi «proști» și desertorii săi sînt — într-o mare și limpede lumină solară — una și aceeași ființă vie, adevărată, frumoasă cu corp și idei, palpabilă pînă la biografie, halucinantă pînă la vrăjitorie. În această țară de dincolo de negură, unde cărțile sînt oameni, unde bibliotecile sînt altceva decît cimitire pen-

tru gînd și faptă, acolo nu e nici o nerușinare în a-l vedea pe Cehov la fel de importanțat cît unchiul Vania; acolo muritorul Tolsștov e egal în drepturi cu nemuritorul Bezuho; acolo Rebreanu e un personaj al lui Bolșevic iar Balzac — creația supremă a lui Rastignac. Acolo, belferii care vor ca opera să fie importantă decît omul, mor de foame.

...Și pentru că aici nu e spațiul cronicii literare, ci al celor externe și actuale să mai observăm că pe telexurile noastre vibrează și azi situații balzaciene, interbalzaciene cu caractere balzaciene. Vi se continuă a-i face concurență. Să fim speranți de cite ori vom descoperi ceva care nu în «Comedia umană». Nu vom avea meșteșugul de panică. Spunînd tot și esența Balzac e o sursă vînoasă de curaj și seninătate în fața lumii.

Radu COSA

Silviu BRUCAN

O vară neobișnuită

Deși diferite prin natura și conținutul lor, acordul sovieto-vest-german și încetarea focului în Orientul Apropiat urmată de începerea negocierilor de pace constituie două evenimente internaționale majore care conferă verii anului 1970 o pondere specială în frământata istorie a perioadei postbelice.

Acordul de la Moscova depășește în semnificație atât obiectul propriu-zis al înțelegerilor cât și sfera participanților direcți la realizarea lor; implicațiile multilaterale și perspectivele pe care le deschide au dimensiuni continentale și — în ultimă analiză — afectează politica internațională în ansamblul ei. De pe acum, observatorii politici prevăd că tratatul sovieto-vest-german creează premise favorabile negocierilor dintre Bonn și Varșovia ca și normalizării relațiilor dintre cele două state germane, că el netezește drumul spre conferința general-europeană consacrată securității și cooperării. Se vedește încă o dată că în zilele noastre, datorită comunicațiilor instantanee și universalității informației, perfecționării armelor intercontinentale și sferei mondiale a raportului de forțe, actele și evenimentele internaționale sînt atât de interdependente încît pot fi explicate și apreciate numai în termeni globali, în lumina politicii și strategiei mondiale. Iar aceasta privește atât cauze cât și efecte.

Evenimente care se petrec în Europa sau în Orientul Apropiat, negocierile sovieto-americane de la Viena sau sesiunea aniversară a O.N.U. de la New York au motivări sau repercusiuni nu numai în zonele sau domeniile respective, ci și în războiul din Vietnam sau în afirmarea ca putere de prim rang a Republicii Populare Chineze.

Interdependența statelor și națiunilor se împletește cu interacțiunea factorilor politici, economici, militari. Actul politico-diplomatic de la Moscova a evidențiat un puternic interes de cooperare economico-tehnică din partea ambelor țări semnatare; a și fost anunțată vizita la Moscova a miniștrilor vest-germani ai economiei și științei. Nicăieri, ca în Europa, forța obiectivă a interdependenței economico-tehnice nu acționează atât de determinant, depășind

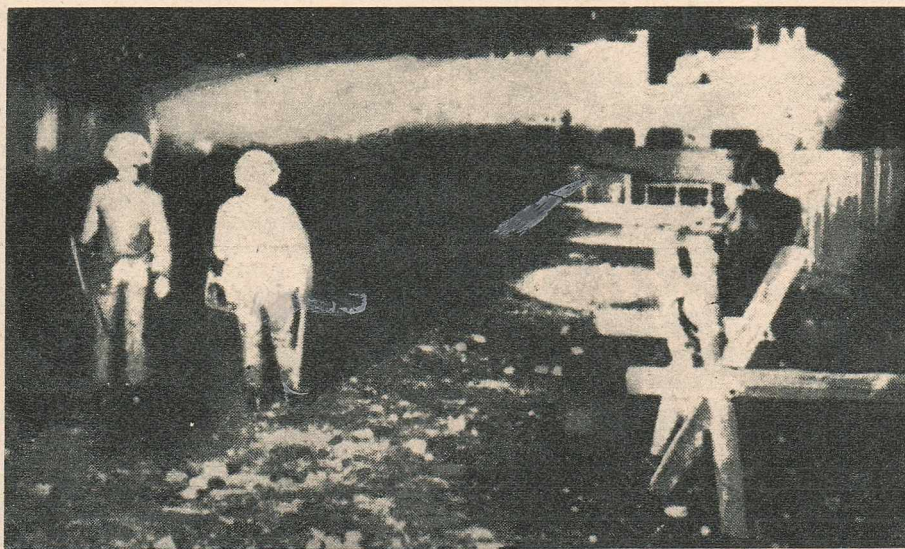
bariera ideologică sau de sistem social, înfrîngînd una după alta pozițiile-arici ale închistării și imobilismului. Destinderea internațională este în esență rezultatul recunoașterii politice a rolului interdependenței economico-tehnice în determinarea relațiilor dintre statele lumii contemporane, precum și a priorității ei în raport cu folosirea forței.

Interdependența internațională, însă, nu exclude, ci presupune afirmarea intereselor naționale. Acordul sovieto-vest-german înseamnă, între altele, și actul de emancipare politico-diplomatică a Bonnului. Dacă la Washington aprobarea acordului a fost exprimată cu oarecare rezervă, aceasta se datorește faptului că Republica Federală a Germaniei este a doua putere vest-europeană, după Franța, care se eliberează de tutela americană și manifestă inițiativă politico-diplomatică corespunzătoare puterii ei economice și financiare. Este și aceasta o caracteristică importantă a vieții politice internaționale.

Cît privește negocierile sovieto-americane privind limitarea armelor nucleare strategice, faza încheiată la Viena recent reflectă un vizibil efort bilateral de a ajunge la o înțelegere. Deși negocierile au obiect militar, însemnătatea vitală pe care o au armele nucleare strategice în politica celor două superputeri oferă temei tezei că un acord în acest domeniu este de conceput numai într-un anumit context politic general. Rolul pe care-l joacă Statele Unite și Uniunea Sovietică în depășirea situațiilor critice în care interesele lor vin în conflict constituie o ilustrare a acestui imperativ categoric. Ceea ce ar putea totodată oferi cheia înțelegerii mai profunde a faptului că o serie de procese cumulative, a căror evoluție n-a fost lipsită de obstacole și contradicții, au ajuns în forma unor acorduri majore în aceeași vară a anului 1970.

Ca evenimentele acestei veri neobișnuite să se traducă într-o destindere internațională, în stabilirea păcii și asigurarea securității în lume este necesar și imperativ aportul tuturor națiunilor și statelor, mari și mici.

Agravarea situației din Irlanda de Nord — unde în principalele orașe (în fotografie: la Belfast) s-au produs în decursul mai multor nopți incidente și explozii — s-a agravat și datorită anunțării intenției guvernului britanic de a suspenda constituția nord-irlandeză și a prelua direct conducerea în Irlanda de Nord.

Ploi torențiale care s-au abătut asupra Austriei și Ungariei au determinat creșterea nivelului Dunării pe teritoriul acestor țări. În fotografie: un pod pentru pietoni distrus de ape la Viena.

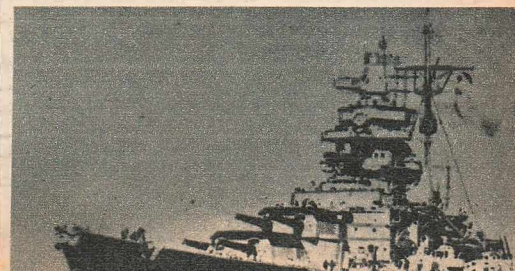

arhivă-foto

COLOSUL ÎNFRÎNT

În vara anului 1944 cuirasatul german «Tirpitz» era socotit ca fiind cel mai mare și mai modern din întreaga flotă militară a lumii. Supremația o deținea prin trei caracteristici neegalete pînă atunci: 50 000 de tone deplasament; 112 tunuri; 2 400 de oameni echipaj. Acționa în apropierea coastelor Norvegiei și, din august 1942 — după scufundarea a 23 de nave britanice aflate în drum spre Murmansk, încărcate cu armament — începe marea vînătoare pornită împotriva acestui «rege solitar al Nordului», cum fusese supranumit uriașul colos de oțel. În decurs de doi ani — pînă în august 1944 — aviația și submarinele britanice l-au scos de două ori din luptă, imobilizîndu-l, pentru reparații, trei și apoi șase luni. La 28 august 1944 cînd, în urma unui nou atac al submarinelor aliate i se distrug cîrma și elicea, începe agonia colosului. Transformat în fortăreață flotantă, cuirasatul se menține în luptele de apărare a coastelor pînă la 12 noiembrie 1944, cînd bombardierele grele britanice îl atacă cu bombe de cîte 6 tone, distrugîndu-l. A fost cea mai mare victorie navală a flotei engleze din Atlanticul de Nord.

I. M.

Combinatul industriei alimentare din Bacău are ca sarcină o creștere a producției globale cu 50%. Pentru ca aceste cifre să devină o realitate în cincinal, s-au studiat cu mult simț de răspundere toate posibilitățile actuale și s-au luat măsuri de influențare a pieței în vederea lansării unor produse noi.

Ca primă măsură au fost necesare extinderea și reutilizarea unor întreprinderi din cadrul Combinatului industriei alimentare-Bacău. Lucrările vor începe prin construirea unei mori cu capacitate de măcinare de 240 tone în 24 ore și a unor uzine de vinificație în mai multe centre județene. Organizarea științifică a procesului de vinificație este foarte oportună, deoarece vinurile trebuie prelucrate și păstrate în condiții optime.

De asemenea, la antrepozitul frigorific din Bacău s-au instalat noi agregate pentru congelarea fructelor și legumelor în strat fluidizat. Prin această linie tehnologică se va mări substanțial productivitatea. Tot aici se execută și alte lucrări de construcții și montaj care vor asigura dublarea capacității de antrepozitare pentru legume și fructe congelate.

Și Fabrica de zahăr din Sascut va fi reutilată. S-au alocat fonduri suficiente pentru înlocuirea instalațiilor vechi, discontinue, cu instalații de difuzie continuă. Această înnoire are și o valoare omagială, deoarece Fabrica de zahăr din Sascut împlinește un veac de existență.

Fabrica de bere este mezinul Combinatului industriei alimentare din Bacău. Abia a împlinit patru ani, dar dispune de instalații de înaltă productivitate. Pe linia dezvoltării sale se urmărește ca Fabrica de bere din Bacău să poată îmbutelia — în viitorul apropiat — întreaga cantitate de 500 mii hectolitri pe care îi produce anual.

Abatorul din Bacău este utilat cu instalații moderne care asigură un randament ridicat. Secția de tranșare a cărnii din cadrul frigoriferului are o capacitate de prelucrare zilnică de 75 tone (în medie).

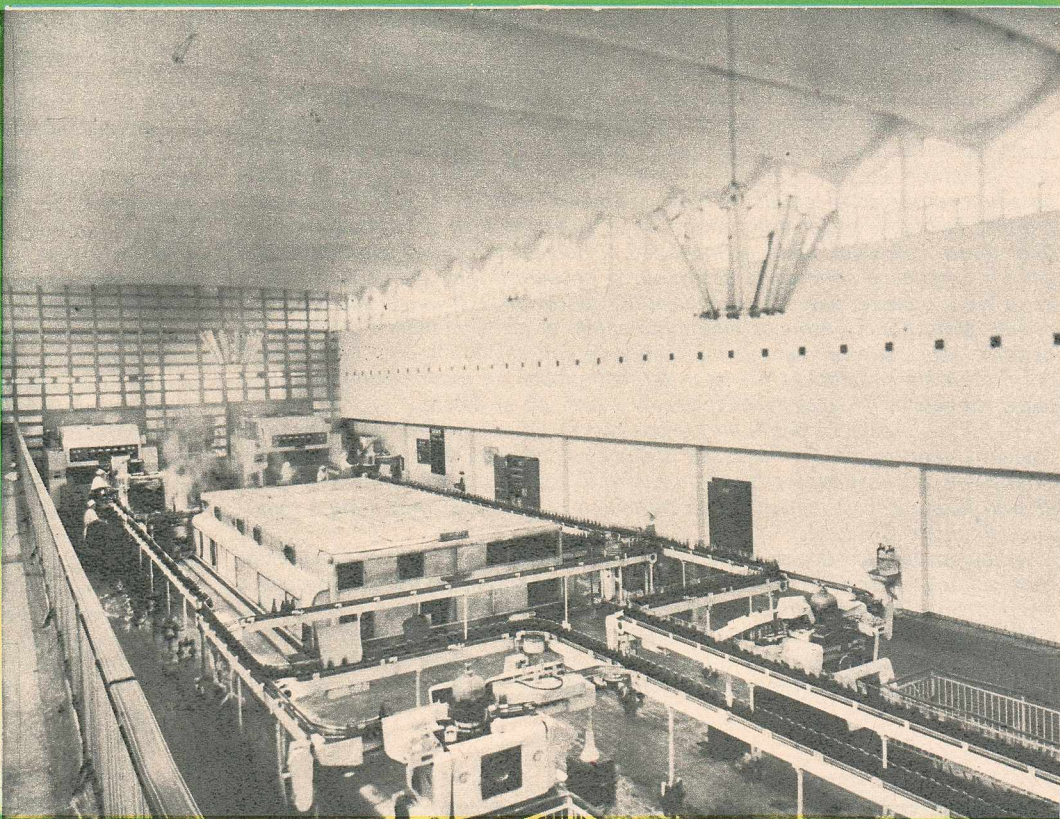
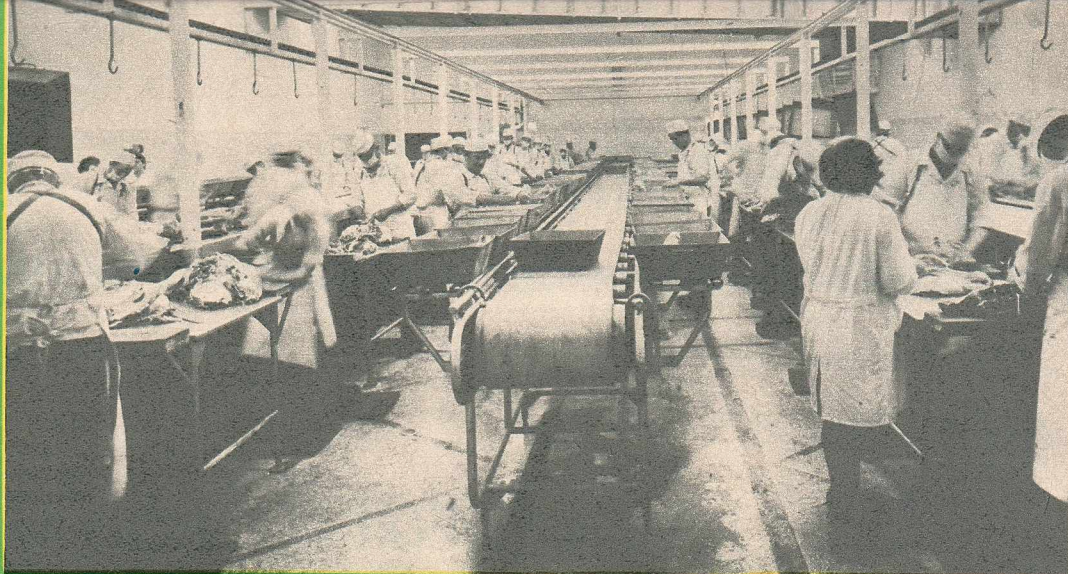
Un alt obiectiv pentru conducerea combinatului alimentar din Bacău l-a constituit valorificarea superioară a produselor și subproduselor de abator. În curînd, aici vor intra în funcțiune secții noi de conserve destinate exclusiv exportului.

Și industria laptelui va cunoaște o mare dezvoltare. Se va înființa o secție de fabricare a brînzeturilor fermentate, iar în principalele centre din județ se vor înființa alte secții de produse din lapte proaspăt.

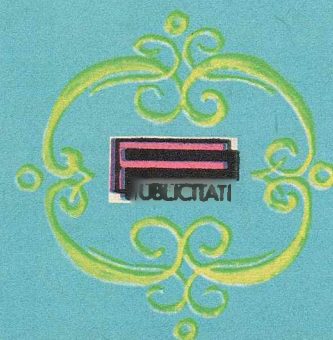
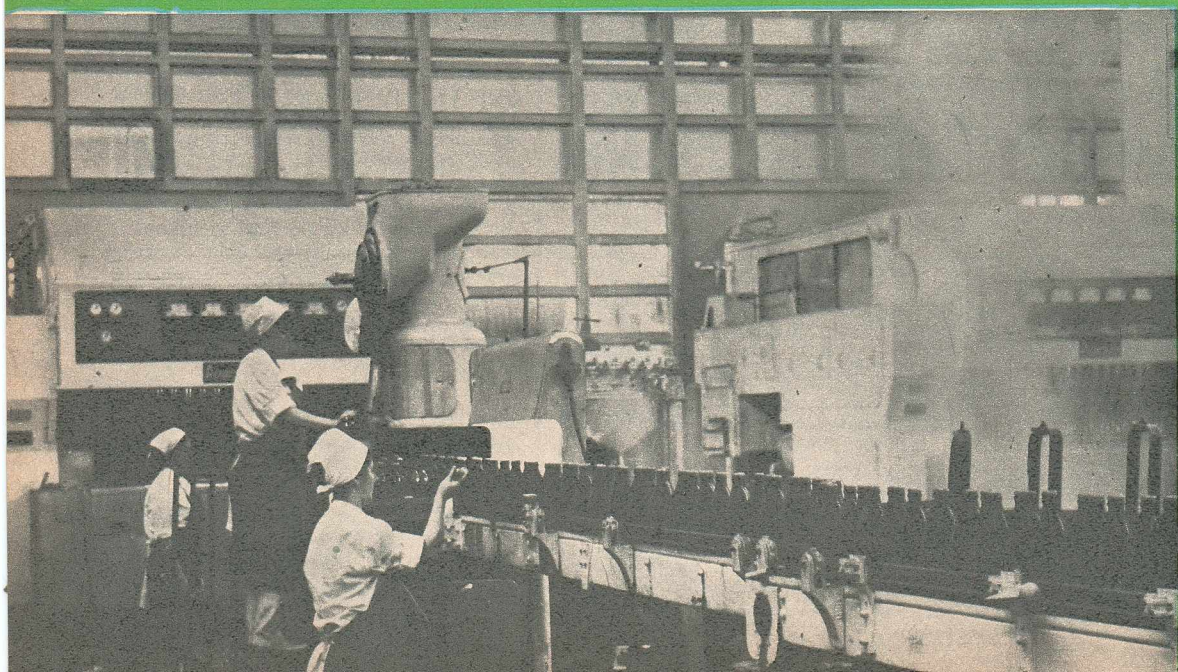
Secția de înghețată dotată cu o linie de fabricație în flux continuu, la nivelul tehnicii contemporane, produce o gamă largă de sortimente foarte mult căutate de consumatori.

Spicuiind, așa la întîmplare, cite ceva dintre preocupările Combinatului industriei alimentare din Bacău, ne însușim optimismul colectivului acestui combinat și sîntem siguri că sarcinile planului de perspectivă vor fi îndeplinite.

C. VALERIU

Planuri și perspective la Combinatul industriei alimentare din Bacău

carte

Din ultimele apariții ale Editurii politice, menționăm:

● **Cetățean, societate, familie.** Rezultat al strădaniilor unui colectiv de autori, cartea conține o seamă de dezbateri de largă și variată tematică asupra relațiilor umane ce caracterizează viața noastră de zi cu zi, precum și asupra înaltelor exigențe etice solicitate de societatea noastră socialistă.

● Despre prezența și multilateralul rol al temei în realitatea noastră socială voroeste viu și convingător cartea **Femeia — salariată, soție, mamă**, datorată tot unui colectiv de autori.

● În colecția «Evocări» ne este înfățișat **Alexandru Ionescu (1862-1929)**, cel al cărui nume, datorită talentului și culturii sale, se înscrie printre cei mai valoroși ziariști ai mișcării socialiste din țara noastră și așa cum afirmă autorul cărții, Vasile G. Ionescu, «el rămâne în istoria poporului nostru... ca un militant de frunte al vechii mișcări socialiste din România». Sumarul cărții mai cuprinde o amplă culegere de articole din activitatea ziaristică a lui Alexandru Ionescu.

● Având ca subtitlu «Enigme nedezlegate ale trecutului», cartea elvețianului Erich von Däniken, **Amintiri despre viitor, dezbate alert și o seamă de probleme științifice la ordinea zilei.** Traducere din limba germană de Gh. Doru și S. Stanciu. Cuvânt înainte și adnotări de Ion Hobana.

● **Oszkár Betlen: Viața pe pământul morții.** Impresionant document al atrocităților trăite direct de autor ca militant comunist pe «pământul morții» al lagărelor hitleriste. Prefață de Ion Bănuș.

● **Atanasie Toma: În numele legii.** O carte-reportaj — directă, vie — despre lupta Interpolului împotriva drogului, această barbară plagă a lumii capitaliste.

● La Editura Minerva a apărut **Folclor din Oltenia și Muntenia**, volumul V (Texte alese din colecții inedite).

● În colecția «Biblioteca pentru toți copiii» a apărut o carte de Basme de Mihai Eminescu. Ilustrații de Elena Chinischi (Editura Ion Creangă).

cinema

● **Canarul și viscolul.** Manole Marcus, unul dintre regizorii noștri așteptați totdeauna cu deosebit interes, ne propune atenției un film ce poartă semnele sigure ale autenticului său talent și neliniști creatoare. Scenariul — Ioan Grigorescu. În distribuție — Florin Gabrea, Maria Rotaru, Mircea Albulescu, Camelia Zorlescu, Ninetta Gusti, Violeta Andrei, Cornelia Lazăr.

● **Mayerling.** Istoria romantică a Mariei Vetsera și a prințului Rudolf de Habsburg — nefericirii îndrăgostiți ce și-au pus capăt zilelor la Mayerling — l-a sedus pe cineastul Terence Young, care, cu profesionalismul său cunoscut, a readus pe ecran o frumoasă poveste de dragoste. Sperăm că cei care nu au uitat vechile versiuni nu vor fi dezamăgiți de chipurile noilor eroi: Catherine Deneuve, Omar Sharif, Ava Gardner, James Mason, Andrée Parisy, Geneviève Page, Justice Robertson-James, Ivan Desny.

● **Dragostea lui Serafim Frolov.** Regizorul sovietic Semion Tumanov, autorul filmului «Dragostea lui Alioș», este consecvent cu sine însuși și urmărește destinul unei alte iubiri greu înfruptate în anii de restriște ai războiului. Putea cineastului par de data aceasta mai modeste. În distribuție

Ava Gardner

Leonid Kuravliov, Tamara Siomina, Janna Prohorenco, Larisa Lujina, Ghennadi Iuhtin.

● **Premiul italian David di Donatello**, acordat celor mai buni actori ai anului, a fost înminat de curând Sophiei Loren și lui Peter O'Toole, pentru filmele realizate în 1969: **Floarea soarelui** și, respectiv, **Adio, domnule Chips!**

plastică

● Tapiseriile semnate de Mimi Podeanu sînt rar adunate la un loc, de aceea expoziția de la Dalles trebuie văzută pentru că ea ne vorbește despre o artistă înzestrată, care, pornind de la vraja stilistică populară, a evoluat sensibil spre o viziune modernă, sintetică, condensată adeseori în imagini simbolice-figurative. Anotimpurile («Primăvara», «Vara», «Toamna») sau istoria («1907» I și II, «Tezaurul de la Pietroasele»), natura («Grădina noaptea» etc.) sau emoția unei impresii sau a unui gest («Zid cu caprițoi», «Amintiri de la muzeul Antipa», «Mărțișoarele lui Matei» etc.) sînt subiecte care condensează un univers poetic, decorativ, realizat cu mijloace de mare rafinament cromatic (Dalles).

● **Vespasian Lungu** are vocația poeticului. El evocă în imagini vapoase, adeseori cu valorații subtile, personaje, anotimpuri sau amintiri. Uneori, abandonînd spontanitatea acuarelui, trece dezinvoit la construirea imaginii cu mijloace picturale, întregind-o cu detalii pentru a-i accentua farmecul decorativ sau sensul simbolic («Nuntă», «Timp» etc.) (Kalinderu).

● **Arhitect și pictor, Dragoș Morărescu** se manifestă multilateral în actuala sa expoziție, prin lucrări de grafică, sculptură, pictură pe sticlă și basorelieful. Comprîmînd foile de aramă, modelîndu-le, el creează forme sculpturale expresive, adeseori înzestrate cu un dramatism neașteptat («Durere» etc.). Aceeași expresivitate și tensiune interioară comunică și multe dintre lucrările de grafică (Ciclul «Cercul» etc.) dar morfologia formelor amintește de astă dată o anume viziune picassiană (Simeza, Bd. Magheru 20).

● **Gh. Petrașcu (1872-1949)** rămîne unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai artei noastre care aduce în pictura românească o viziune mai gravă și intens interiorizată. Albumul, apărut în Editura Meridiane, prezintă o selecție edificatoare a lucrărilor artistului. Amplul studiu semnat de Vasile Florea e o analiză pertinentă a epocii și operii, o descriere a evoluției concepțiilor și mijloacelor picturale ale artistului.

● Un periplu prin imperiile de niatră ale muntilor sînt aceste imagini pe care le prezintă un geograf, V. Sencu, adunate într-un album care poartă titlul: **Frumusețile naturale din România.** Fotografii sînt remarcabile (Editura Meridiane).

● Un succint istoric al orașului semnat de M. Beniuc precede seria de imagini ale fotografei Hedy Lottier care prezintă **Budapesta** din zori și pînă noaptea tîrziu, cu viața, monumentele și pitorescul ei (Editura Meridiane)

muzică

● După succesele înregistrate peste hotare de ansamblul folcloric «Doina» (vezi «Flacăra» nr. 33), iată știri deopotrivă de îmbucurătoare despre adevăratul triumf obținut de ansamblul folcloric «**Ți-mișul**» în Franța. Participînd la un concurs amical (fără clasificări și premii), în cadrul celei de-a 13-a ediții a Festivalului internațional de folclor care a avut loc în orașul Confolens, alături de ansambluri similare faimoase din Austria, Spania, Grecia, Liban, U.R.S.S., Tunis, Turcia și, firește, Franța, ansamblul bănățean a obținut un succes răsunător oglindit bogat în cronici superlative consemnate în numeroase ziare și reviste franceze de prestigiu.

● **Distinsul nostru muzician Jean Bobescu**, a cărui îndelungată și rodnică activitate l-a consacrat nu numai ca maestru al baghetei dirijorale, ci și ca eminent pedagog, a împlinit recent vîrsta de 80 de ani. Cu acest prilej, și ca o recunoaștere a meritelor sale, artistul poporului Jean Bobescu a fost decorat cu Ordinul Muncii clasa I.

Jean Bobescu

disc

● «George Bacovia citește din versurile sale», apariție destul de recentă a «Antologiei poetice», înmănușează nouăsprezece din cele mai iubite poezii ale marelui și neuitatului nostru poet. Este un prilej de reală desfătare să-l ascuți pe autorul «Plumb»-ului recitînd «Lacustra», «Note de toamnă», «Plumb de iarnă», «Amurg de toamnă violet» sau «Seară tristă». Pesemne că reconducerea înregistrărilor a cerut o îndelungată muncă, fără preget, nu numai pentru regăsirea unor vechi și rătăcite gravuri, ci și pentru revalorificarea nespuse de gingașelor inflexiuni ale poetului, unic și inegalabil tălcutor al propriilor sale creații (EXC-10 144).

● **Sus-pomenita colecție «Antologie poetică»** s-ar cuveni a fi conținută cu cit mai multe și mai noi discuri. Oare nu-i cu putință să mai existe necunoscute înregistrări ale lui Ion Minulescu (recitator de dimensiuni legendare) sau ale lui V. Voiculescu? Rămîne ca «Electrecord»-ul, apelînd la nedezgropatele comori ale fonotecilor (dacă se vor fi aflînd) să ne

bucure cu editarea unor asemenea pasionante surprize. Ar fi de dorit însă ca viitoarele apariții să nu mai fie văduvite de obișnuitele prezentări, așa cum s-a întîmplat cu discul închinat poeziilor lui Bacovia.

● «**Prînz și cerșetor**», dramaturgia celebrului roman al lui Mark Twain, piesă de antologie a teatrului nostru radiofonic (după cum susține Vlaicu Bărna în textul de pe mapa discului), a fost imprimat pe baza unei înregistrări realizate la Radio în 1954. Cuprinzînd în distribuție aproape majoritatea fruntașilor scenei noastre (printre care și regretații George Vraca, N. Bălățeanu, G. Ciprian, Jules Cazaban, N. Sireteanu, Vasiliu-Birlic, Benedict Dabija și Silvia Chicos, în dublu rol), dirijați de bagheta regizorală a lui Val Moldoveanu, «Prînz și cerșetor» se poate înscrie printre marile succese ale colecției de teatru pe disc, inițiată și continuată, cu vădită pasiune, de «Electrecord» (16-EXE-0482).

teatru

● **Intrecere păpușărească la Constanța:** bunele noastre deprinderi festivaliere desfășurate — în septembrie — și în zona teatrelor de păpuși în care avem, bine consolidate, tradiție, prestigiu și renume internațional. «**Săptămîna teatrelor de păpuși — Constanța '70**» aduce la rampă trupele: «Tîndărică» (cu piesa «Miul Cobiul»), cele din Iași («Strop de rouă, Brotăcelul»), Cluj («Omulețul de puf»), Craiova («Cuconițele mele dragi»), Constanța («Copilul din stele»), Oradea («Oltul și Mureșul»), Tg. Mureș («Parodii»), Arad («Motanul încălțat»), Ploiești («Joaca» și «Omulețul de puf»), Brăila («Elefanțelul curios»), Galați («Rază de soare»), Bacău («Cum poți să dai de dracu»).

● **Teatrul Național bucureștean** își reia, și pentru stagiunea viitoare, făgăduința de a monta piesa «Danton» de Camil Petrescu. În proiectele sale de repertoriu mai aflăm un Pirandello («Șase personaje în căutarea unui autor»), un Brecht («În jungla orașelor») și — la concurență, probabil, cu «Bulandra» — «Revizorul» lui Gogol.

● După romanul **Foc în hanul** cu tei al lui I. Peltz, ViCTOR Birlădeanu (text) și Laurențiu Profeta (muzica) pregătesc un musical pentru viitoarea stagiune a Teatrului evreiesc de stat.

● **Ediția '70** a concursului de piese într-un act «Vasile Alecsandri» (termen de predare pînă la 1 decembrie) — închinată celei de-a 50-a aniversări a Partidului Comunist Român — își propune să impulsioneze creația dramaturgică inspirată din realitățile noastre actuale.

televiziune

DUMINICĂ. Transmisie de la parada militară și demonstrația oamenilor muncii din Capitală și din țară cu prilejul celei de-a 26-a aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist (8.00) ● Un spectacol muzical distractiv **Panoramic... în miez de vară** cu Ion Dacian, Nicolae Secăreanu, Margareta Pîslaru, Șt. Mihăilescu-Brăila, Doina Spătaru și încă mulți alții (20.30) ● Octavian Cottescu, secondat de Carmen Stănescu, Coca Andronescu, Vali Voiculescu-Pepino, Gina Patrichi, Mariana Mihut,

Mihai Fotino, prezintă un **Teledisc de comedie** (22.00).

LUNI. **Avanpremieră fotbalistică** în compania echipelor Progresul, Rapid, Steaua și Steagul roșu (17.00) ● Titulara ultimului Cerb de aur, Therese Steinmetz, și Anda Călugăreanu într-un **Dialog muzical** (22.15).

Coca Andronescu

MĂRȚI. **Stagiunea lirică TV** își continuă activitatea în ciuda vacanței estivale generale: fragmente din opera verdiană în interpretarea unor fruntași ai scenei lirice române (20.00) ● Două schițe de Somerset Maugham — «Greierile și furnica» și «Gigolo și Gigolette» — ecranizate de studiourile britanice (21.45).

MIERCURI. **Televiziunea:** «Domnișoara Julia» (după cunoscuta piesă a lui August Strindberg) în viziunea regizorală a lui Alf Sjöberg (20.00) ● **George Georgescu**, subiectul emisiunii **Gala marilor interpreți români** (22.40).

JOI. **Rugbi.** Dinamo-București într-un meci cu echipa franceză Rugby Club Tarbes (16.00) ● **Oaspeți plăcuți din Austria:** un program intitulat **Bucuria muzicii** realizat de TV vieneză pentru colega ei bucureșteană (21.45).

VINERI. «Crăciun cu Elisabeta» este una dintre cele 9 pelicule realizate de tandemul Jan Prochazka (scenariu) — Karel Kachyna (regie). Actorul Vlado Müller aduce un aport valoros la realizarea artistică a filmului (20.15).

SÎMBĂȚA. Rubrica noastră vă recomandă serialul **Incoruptibili**. Azi, episodul «Cazul lui Giamino» (21.00) ● **Selecțiun** de la prestigiosul **Festival internațional al cîntecului Sopot — 1970** (23.00) ● **Programul II** ne face în dar o înregistrare a poemului «En saga» de Jan Sibelius din concertul dirijat de Sergiu Celibidache (20.15).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 34 din 24 august 1970

I. Progresul Br.—Știința Bc.	1
II. Flacăra-Sportul stud.	2
III. Metalul Tg.-Oțelul	1
IV. Portul-Dunărea	1
V. Poiana-S.N. Oltenița	1
VI. Polit. Galați-Ceahlăul	1
VII. C.S.M. Sibiu-Minerul B.M.	x
VIII. C.F.R. Arad-Olimpia Oradea	1
IX. Polit. Timiș.-Vagonul	1
X. Corvinul-Electroputere	1
XI. Minerul Anina-Metalurgistul	1
XII. Gaz metan-Gloria B-ța.	1
XIII. Olimpia S.M.-C.S.M. Reșița	1

FLACĂRA-ALBUM

JEAN-PAUL BELMONDO, oaspe
tele nostru din vară până în toamnă
protagonistul filmului «Mirii anului II
pe care-l realizează în țara noastră
cineastul francez Jean-Paul Rappeneau

Fotografie de Elena GHERA

